

RECEPȚIONAT

Ministerul Educației și Cercetării

_____ 2025

AVIZAT

Secția Academiei de Științe a Moldovei

_____ 2025

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

(denumirea organizației de drept public din domeniile cercetării și inovării)

INSTITUTUL DE CERCETĂRI POLITICE JURIDICE ȘI SOCIOLOGICE

(denumirea unității de cercetare)

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2024

**privind realizarea subprogramului de cercetare în cadrul
programului instituțional de cercetare al organizației (2024-2027)**

Titlul subprogramului **SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ: ABORDĂRI JURIDICE,
POLITOLOGICE ȘI SOCIOLOGICE**

Prioritatea strategică **Provocări societale**

Codul subprogramului **010501**

Directorul unității de cercetare

JUC Victor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

SPRINCEAN Serghei

(numele, prenumele)

(semnătura)

-

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1.	Scopul și obiectivele etapei 2024	3
2.	Acțiunile planificate pentru etapa 2024	4
3.	Acțiunile realizate în 2024	6
4.	Rezultatele obținute	6
5.	Impactul științific, social și/ sau economic al rezultatelor științifice obținute	15
6.	Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații	19
7.	Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice	19
8.	Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media	36
9.	Colaborare la nivel național și internațional	37
10.	Teze de doctorat/ postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului	44
11.	Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)	45
12.	Concluzii	45
13.	Anexe	52
	Anexa nr. 1. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024 (în limba română și în limba engleză)	52
	Anexa nr. 2. Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare	54
	Anexa nr. 3. Componenta echipei de cercetare a subprogramului	67

1. Scopul și obiectivele pentru 2024

Scopul major al subprogramului constă în cercetarea interdisciplinară și pluridisciplinară politico-juridico-sociologică a securității naționale a RM pentru a identifica și valida factorii care contribuie la fortificarea sistemului național de securitate în contextul aderării RM la UE. În baza celor cinci blocuri de probleme trasate pentru valorificare științifică, vor fi supuse analizei: politicile de modernizare a instituțiilor puterii de stat prin consolidare democratică; fenomenul anticorupției în contextul reformei sistemului de integritate prin îmbunătățirea protecției drepturilor și libertăților omului; dezvoltarea capitalului uman și rezilienței societale pentru sporirea securității umane prin pregătirea cetățenilor pentru situații securitare periculoase, inclusiv de dezinformare și manipulare; regimul juridic în materie de securitate socială prin asigurarea dreptului de facto la un trai decent; instituțiile și capacitățile strategico-diplomatice pentru asigurarea securității politico-militare a RM în contextul provocărilor geopolitice regionale.

Obiectivele generale ale subprogramului se referă la cercetarea următoarelor domenii:

1. Securitatea politico-juridică: modernizarea instituțiilor puterii de stat prin sporirea funcționalității acestora în contextul proceselor de aderare a RM la UE (crearea unor instituții eficiente, responsabile și favorabile incluziunii la toate nivelurile).
2. Anticorupție în reforma sectorului de securitate și fortificarea sistemului de integritate: sporirea funcționalității și stabilității instituțiilor responsabile de prevenirea și combaterea corupției pentru o dezvoltare durabilă a Republicii Moldova.
3. Securitatea umană: protecția și asigurarea pregătirii eficiente a cetățenilor de riscurile și amenințările de securitate, de acțiunile de dezinformare și manipulare a opiniei publice, prin promovarea unei societăți pașnice, favorabile incluziunii, prin consolidarea rezilienței societale și valorificarea capitalului uman.
4. Securitatea socială: creșterea calității vieții care vor pune omul în centrul proceselor de politici publice, reforme și dezvoltare prin îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor și consolidarea rezilienței demografice în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
5. Securitatea și geopolitica: asigurarea securității naționale a Republicii Moldova în plan politico-militar în contextul provocărilor regionale (europene) și subregionale (est-europene și în regiunea Mării Negre).

Perioada anului 2024 a constat din primele două etape de implementare a subprogramului:

- Etapa I-a (01.01.2024 - 30.06.2024)
- Etapa a II-a (01.07.2024 - 31.12.24)

Obiectivele specifice de realizare a obiectivelor generale ale subprogramului din cadrul fiecărei etape dintre cele două etape inițiale au vizat următoarele:

- Etapa I-a (01.01.2024 - 30.06.2024):
 - Analiza preliminară juridică, politologică și sociologică a stării actuale a capacităților și a funcționalității instituțiilor puterii de stat din RM responsabile de asigurarea securității.
 - Colectarea materialelor primare pentru identificarea necesităților de modernizare și democratizare a sectorului securității din RM.
 - Pregătirea și realizarea cercetării calitative (analiza literaturii, formularea ipotezelor, elaborarea chestionarelor, colectarea și prelucrarea datelor calitative).
 - Realizarea în regiunile Nord, Centru, Sud, Găgăuzia, a 8 focus-grupuri și a 50 de interviuri în profunzime.
- Etapa a II-a (01.07.2024 - 31.12.24):
 - Identificarea ipotezelor de lucru referitor la problemele, provocările și direcțiile principale de reformă a sectorului securității, în conformitate cu standardele europene, în perspectiva aderării RM la UE.
 - Interpretarea datelor calitative.
 - Elaborarea articolelor științifice în baza materialelor acumulate.

- Diseminarea rezultatelor științifice preliminare.

2. Acțiunile planificate pentru 2024

- Etapa I-a (01.01.2024 - 30.06.2024):

- Organizarea de evenimente:
 - Conferință: *Securitatea națională – abordări interdisciplinare* (mai 2024).
 - Masă rotundă: *Evaluarea capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM responsabile de asigurarea securității* (martie 2024).
- Stenogramele cercetării calitative (8 focus grupuri și 50 de interviuri aprofundate)
- Publicarea a 20 de articolele în RM și peste hotare, inclusiv în reviste de specialitate de peste hotare.
- Diseminarea rezultatelor prin publicarea de 3 articole de popularizare, prin 10 participări la conferințe, din care 5 internaționale, și 5 participări la emisiuni radio și tv.

În cadrul Etapei I, au fost preconizate următoarele activități:

Activitatea 1. Faza de pregătire teoretică a cercetării: explorarea literaturii și formularea ipotezelor de lucru (01.01.2024 - 29.02.2024). Pentru această activitate au fost preconizate următoarele rezultate: Pregătirea și realizarea cercetării calitative (analiza literaturii, formularea ipotezelor, elaborarea chestionarelor, colectarea și prelucrarea datelor calitative). În cadrul acestei activități se preconizau următoarele:

- Publicarea a 5 articolele în RM și peste hotare, incl. în asemenea reviste de specialitate de peste hotare.
- Diseminarea rezultatelor la emisiuni radio și tv și prin publicarea a 3 articole de popularizare, prin 5 participări la conferințe, dintre care 3 internaționale.

Activitatea 2. Faza de dezvoltare a instrumentelor de cercetare (În cadrul cercetării calitative se vor elabora chestionarele pentru focus grup și proiectarea interviurilor aprofundate) (01.03.2024 - 30.04.2024). Pentru această activitate au fost preconizate următoarele rezultate: Analiza preliminară juridică, politologică și sociologică a stării actuale a capacităților și a funcționalității instituțiilor puterii de stat din RM responsabile de asigurarea securității. În cadrul acestei activități se preconizau următoarele:

- Organizarea de evenimente:
 - Masă rotundă: *Evaluarea capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM responsabile de asigurarea securității* (martie 2024).
- Diseminarea rezultatelor la emisiuni radio și tv și prin publicarea a 3 articole de popularizare, prin 5 participări la conferințe, dintre care 3 internaționale.

Activitatea 3. Faza de sistematizare a rezultatelor preliminare de cercetare (culegere și analiză a datelor primare în cadrul cercetării calitative: procesul de colectare și prelucrare a informației inițiale) (01.03.2024 - 30.06.2024). Pentru această activitate au fost preconizate următoarele rezultate: Realizarea în regiunile Nord, Centru, Sud, Găgăuzia, a 8 focus-grupuri și a 50 de interviuri în profunzime. Colectarea materialelor primare pentru identificarea necesităților de modernizare și democratizare a sectorului securității din RM. În cadrul acestei activități se preconizau următoarele:

- Organizarea de evenimente:
 - Conferință: *Securitatea națională – abordări interdisciplinare* (mai 2024).
- Stenogramele cercetării calitative (8 focus grupuri și 50 de interviuri aprofundate)
- Diseminarea rezultatelor la emisiuni radio și tv și prin publicarea a 3 articole de popularizare, prin 5 participări la conferințe, dintre care 3 internațională.

- Etapa a II-a (01.07.2024 - 31.12.24):

- Elaborarea volumului I al culegerii științifice.
- Publicarea a 20 de articolele în RM și peste hotare, incl. în asemenea reviste de specialitate de peste hotare.
- Diseminarea rezultatelor prin publicarea de 3 articole de popularizare, prin 10 participări la conferințe, din care 5 internaționale, și 5 participări la emisiuni radio și tv.
- Organizarea de evenimente:
 - Conferință: *Consolidarea rezilientei societale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană* (17 octombrie 2024).
 - Masă rotundă: *Drepturile Omului și importanța contracarării fenomenului corupției în sectorul de securitate din RM* (decembrie 2024).

În cadrul Etapei II, au fost preconizate următoarele activități:

Activitatea 1. Faza de interpretare a datelor primare (01.07.2024 - 31.08.2024). Pentru această activitate au fost preconizate următoarele rezultate: Identificarea ipotezelor de lucru referitor la problemele, provocările și direcțiile principale de reformă a sectorului securității, în conformitate cu standardele europene, în perspectiva aderării RM la UE. Elaborarea articolelor științifice în baza materialelor acumulate. Diseminarea rezultatelor științifice preliminare. În cadrul acestei activități se preconizau următoarele:

- Demararea procesului de elaborare a volumului I al culegerii științifice.
- Publicarea a 5 articolele în RM și peste hotare.
- Diseminarea rezultatelor la emisiuni radio și tv și prin publicarea a 3 articole de popularizare, prin 5 participări la conferințe, dintre care 3 internaționale.

Activitatea 2. Faza de formulare a problemei cercetării și definitivarea metodologiei studiului (01.09.2024 - 31.10.2024). Pentru această activitate au fost preconizate următoarele rezultate: Interpretarea datelor calitative. Elaborarea articolelor științifice în baza materialelor acumulate. Diseminarea rezultatelor științifice preliminare. În cadrul acestei activități se preconizau următoarele:

- Organizarea de evenimente:
 - Conferință: *Consolidarea rezilientei societale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană* (17 octombrie 2024).
- Publicarea a 3 articolele în RM și peste hotare, incl. în asemenea reviste de specialitate de peste hotare.
- Diseminarea rezultatelor la emisiuni radio și tv și prin publicarea a 3 articole de popularizare, prin 5 participări la conferințe, dintre care 3 internaționale.

Activitatea 3. Faza de totalizare a rezultatelor preliminare specifice activităților primului an de implementare a Subprogramului (01.11.2024 - 31.12.2024). Pentru această activitate au fost preconizate următoarele rezultate: Totalizarea activităților primului an de implementare a Subprogramului. Elaborarea articolelor științifice în baza materialelor acumulate. Diseminarea rezultatelor științifice preliminare. În cadrul acestei activități se preconizau următoarele:

- Organizarea de evenimente:
 - Masă rotundă: *Drepturile Omului și importanța contracarării fenomenului corupției în sectorul de securitate din RM* (decembrie 2024).
- Publicarea a 3 articolele în RM și peste hotare.
- Diseminarea rezultatelor la emisiuni radio și tv și prin publicarea a 3 articole de popularizare, prin 5 participări la conferințe, dintre care 3 internaționale.

3. Acțiunile realizate în 2024

- Efectuate colectări a materialelor primare;
- A fost pregătită și realizată cercetarea calitativă prin analiza literaturii, formularea ipotezelor, colectarea și prelucrarea datelor calitative la nivel de teme individuale;
- Identificarea ipotezelor de lucru referitor la problemele, provocările și direcțiile principale de reformă a sectorului securității în domeniul dreptului, în conformitate cu standardele europene, în perspectiva aderării RM la UE la nivel de teme individuale;
- Analiza preliminară juridică, politologică și sociologică a stării actuale a capacităților și a funcționalității instituțiilor puterii de stat din RM responsabile de asigurarea securității în contextul temelor individuale;
- Elaborarea metodologiei de cercetare la tema subproiectului
- Elaborarea ghidului de interviu aprofundat
- Organizarea cercetării de probă a ghidului de interviu
- Aplicarea în teren a ghidului și colectarea informației sociologice primare în teren
- Prelucrarea datelor sociologice colectate în teren
- Elaborarea raportului științific în baza anchetelor
- Rezultatele științifice preliminare obținute în subprogram în baza materialelor acumulate, în contextul temelor individuale au fost diseminate în formă de participări și prezentări la alte foruri științifice din țară și de peste hotare, precum și publicarea articolelor științifice în reviste științifice și culegeri științifice naționale/internaționale;
- A fost realizată avizarea proiectelor de acte juridice, inclusiv a sesizărilor la Curtea Constituțională, alte acte ale autorităților centrale, inclusiv, elaborarea opiniilor vis-a-vis de problemele stringente ale statului și societății prin prisma dreptului, toate cu scopul de promovare și diseminare a rezultatelor subprogramului.
- Implementarea rezultatelor științifice în practica educațională la facultățile din RM.
- Organizarea și desfășurarea pe 19 aprilie 2024 a Mesei rotunde cu genericul "Immanuel Kant – 300 ani de la naștere".
- Organizarea și desfășurarea pe 16 mai, 2024 a Mesei rotunde (categoria „cu participare internațională”) cu genericul „Integrarea europeană a Republicii Moldova în contextul negocierilor pe marginea acquis-ului comunitar”, în comun cu Academia de Științe a Moldovei (Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte), Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Institutul de Istorie, Departamentul Relații Internaționale), Centrul de Economia Industriei și Serviciilor al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române.
- Organizarea și desfășurarea conferinței științifice internaționale “Consolidarea rezilienței în societate prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, 17-18 octombrie 2024
- Publicarea materialelor conferinței științifice internaționale din 17-18 octombrie 2024.

Menționăm că absolut toate acțiunile din planul de realizare a etapei în subprogram pe anul 2024, inclusiv cele ce țin de diseminarea rezultatelor în formă de publicații, au fost realizate.

4. Rezultatele obținute

Se prezintă rezultatele obținute în 2024 - descriere narativă 3-5 pagini

Impactul rezultatelor științifice constă în contribuțiile semnificative aduse la dezvoltarea domeniilor cercetării academice, educației și colaborării internaționale. Cercetările au vizat aspecte relevante precum diplomația economică, filosofia educației, geopolitica și relațiile internaționale, promovând excelența academică și cooperarea transfrontalieră. Prin participarea la proiecte internaționale precum cele finanțate prin programele Jean Monnet, s-au dezvoltat noi perspective asupra diplomației economice și asupra rolului Uniunii Europene în sistemul internațional emergent. Aceste inițiative au contribuit la consolidarea

educației europene, încurajând integrarea valorilor europene în politicile educaționale naționale și regionale. Activitatea didactică desfășurată în cadrul instituțiilor de învățământ superior a avut un impact direct asupra formării de specialiști în domenii precum politologia, relațiile internaționale și studiile europene. Predarea cursurilor relevante și integrarea rezultatelor cercetărilor în procesul educațional au sprijinit dezvoltarea cunoștințelor și competențelor aplicabile în sfera publică și privată. Rolul cercetătorilor în cadrul comisiilor de evaluare și susținere a tezelor de doctorat a consolidat standardele de excelență academică, contribuind la dezvoltarea resursei umane de înaltă calificare. Participarea în comisii științifice și grupuri consultative, instituite de autorități publice și organizații de profil, a susținut adoptarea unor politici educaționale și academice bazate pe cercetare și inovare. De asemenea, implicarea în evenimente academice și în publicarea rezultatelor cercetării a promovat dialogul interdisciplinar, sprijinind progresul teoretic și aplicativ în domenii esențiale pentru dezvoltarea societății contemporane. Aceste contribuții au avut un impact economic indirect, sprijinind formularea de politici publice eficiente și consolidarea capacității instituționale.

Organizațional tema de cercetare în cadrul subprogramului este realizată de către membrii, cercetători științifici în cadrul ICJPS al Universității de Stat din Moldova.

Potrivit programului de realizare a activităților pentru perioada de referință 2024, realizarea subprogramului a fost divizată în 2 etape semestriale (01.01.24-30.06.24 și 01.07.24-31.12.24).

Ambele etape semestriale, fiind realizate potrivit planurilor anuale de realizare, aprobate de către Consiliul Științific al ICJPS al USM.

În cadrul acestor două etape semestriale activitatea planificată, respectiv realizată, a fost constituită, după conținut, din următoarele compartimente:

1) Activitatea organizatorică și științifică:

Pe parcursul perioadei potrivit planului membrii echipei de subprogram au organizat în colaborare cu Academia de Științe a Moldovei (Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte), Centrul de Economia Industriei și Serviciilor al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române, Institutul de Istorie și Departamentul Relații Internaționale ale USM; Societatea sociologilor din Ucraina a următoarelor două manifestări științifice:

- Masa rotundă pe 19 aprilie 2024 cu genericul "Immanuel Kant – 300 ani de la naștere".

- Masa rotundă (categoria „cu participare internațională”) ”Republica Moldova în contextul negocierilor pe marginea ACQUIS-ului comunitar”, 16 mai, 2024, Chișinău, ICJPS al USM. (regim on-line). Masa rotundă sa înscris în contextul marcării Zilei Europei în Republica Moldova printr-o manifestare științifică /științifico-aplicativă (Ediția a XVIII-a);

- Conferința internațională ”Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană”, 17-18 octombrie.2024, Chișinău, ICJPS al USM.

2) Activitatea editorială, care a constat în editarea culegerii de materiale ale conferinței organizate de membrii echipei de subprogram sub genericul ”Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, USM, ICJPS, editura USM, 2024. 427 p. ISBN 978-9975-62-773-3.

3) Activitatea de diseminare a rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații care practic a fost una din principalele activități antrednând plenipontențiar toți executorii din subprogram.

Astfel, de menționat că cele mai importante activități și rezultate științifice realizate în contextul cercetării tematicii *subprogramului* care au fost obținute în perioada de realizare a *subprogramului* includ elaborarea și publicarea a **165** publicații științifice, științifico-metodice și didactice în culegeri

de studii științifice de specialitate, reviste științifice de profil din țară și din străinătate, în culegeri de materiale prezentate în cadrul conferințelor științifice naționale și internaționale, ceea ce constituie un volum aproximativ de **350** coli de autor.

Inclusiv, accentuăm cele mai relevante publicații, dintre care: **4** – monografii internaționale, **2** – monografie națională, **3** – în capitole în monografii internaționale, **2** – în capitole în monografii naționale, **41** – articole în reviste științifice (inclusiv, **19** în alte reviste din străinătate recunoscute pe plan internațional; **22** – articole în reviste științifice din Registrul National al revistelor de profil, tipul B, C și în curs de acreditate), **96** - articole în lucrările conferințelor științifice, inclusiv: **11** - în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare); **60** - în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **20** - în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova; **5** - în lucrările conferințelor științifice naționale, plus **7** – teze, inclusiv **5** în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) și **2** în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **10** - lucrări științifico-metodice și didactice care includ cursuri universitate, note de curs pentru studenții facultăților de drept din țară și din România.

La nivel instituțional s-a reușit editarea și publicarea culegerii de materiale ale conferinței organizate de membrii echipei de subprogram cu un volum de 427 pagini (*a se vedea supra*), editată și coordonată de dr. Victor Mocanu.

În context, reiterăm că studiile realizate vor face posibilă crearea unor condiții necesare pentru redresarea societății și constituirea unei comunități drepte și sigure.

Informația detaliată cu privire la diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații a se vedea Anexa 2.

4) *Activitatea de realizare a cercetărilor științifice sociologice din cadrul Subprogramului.* În perioada 2-12 aprilie 2024 cercetătorii științifici ai ICJPS al USM au desfășurat 9 focus grupuri și au realizat interviuri individuale, pe un eșantion de 79 respondenți, femei și bărbați adulți, cu statut socioprofesional divers, locuitori din mediul rural/urban, grupe de vârstă diverse, vorbitori de limbă română și rusă (origini etnice diverse).

Rezultate în baza interviurilor individuale

Participanții la interviu au menționat o serie de probleme ce îi preocupă pe cetățenii Republicii Moldova la momentul actual. Cel mai des aceasta este problema salariilor și pensiilor mici (34 res.). Această problemă de ordin economic este legată de o alte probleme pe care le menționează respondenții, cea a lipsei locurilor de muncă, prețurilor mari, sărăciei, lipsei de întreprinderi, bunăstării populației, a salariilor în plic.

O altă problemă majoră în opinia participanților este războiul din Ucraina (27 res.), deoarece cauzează un sentiment de insecuritate în rândul populației.

Cele mai mari pericole percepute de participanții la interviu legate de statul Republica Moldova sunt cele ce își au originea în războiul din țara vecină: un eventual conflict militar și războiul hibrid. La acestea se adaugă pericole de ordin politic și economic ce au tangență cu primele. Un alt grup de pericole este cel legat de scăderea numărului populației, deoarece se schimbă raportul de vârste în comunități și în țară în general. Acest fapt este legat de plecarea peste hotare a populației. Această problemă aduce câteva pericole pentru societatea din Republica Moldova, de ordin educațional, economic și cultural.

Dacă vorbim de problemele comunităților din care fac parte participanții la interviu, acestea sunt congruente în linii generale cu cele menționate la nivelul întregii societăți din Republica Moldova. Observăm categorii de răspunsuri similare. Cel mai des menționate sunt problemele legate de numărul populației din comunități: migrația, în special a tineretului (9 res.), natalitatea scăzută și lipsa oamenilor în sat (9 res.), scăderea numărului de elevi în școală, lipsa de brațe de muncă, lipsa de profesori.

Pericolele cel mai des menționate la nivel de comunitate sunt: posibilele furturi și jafuri, care au devenit mai dese în opinia respondenților; pericole din partea automobilelor, din cauza culturii

proaste a șoferilor, în special este menționată viteza excesivă; destul de des este menționat pericolul din partea câinilor vagabonzi. Unor respondenți le este frică de agresiuni din partea unor persoane necunoscute, în stare de ebrietate, ce consumă droguri.

În viziunea participanților la studiu cele mai mari probleme cu care s-au confruntat oamenii din Republica Moldova pe timp de pandemie COVID-19 au fost Izolarea și Distanțarea socială (11 res.), acest fapt a fost pentru unii respondenți o sursă pentru suferințe psihologice. O altă problemă importantă a fost sentimentul de Frică (11 res.), în special de necunoscut, de a se îmbolnăvi. Unii respondenți au indicat în calitate de problemă faptul că virusul COVID-19 era unul necunoscut și nimeni nu știa cum să-l gestioneze.

Unii participanți arată că mulți oameni au fost afectați de pierderea locului de muncă (8 res.). O altă problemă a fost Informarea proastă a populației despre pandemie și despre vaccin (8 res.), ceea ce a dus la răspândirea dezinformărilor, la spaimă în rândul oamenilor. Unii respondenți au văzut o problemă în organizarea educației la distanță (7 res.), potrivit lor acest fapt a afectat calitatea procesului educațional, deoarece nimeni din actorii din educație nu era pregătit pentru trecerea învățământului pe online.

Războiul din țara vecină a produs o criză de securitate pentru cetățenii din Republica Moldova și a generat mai multe probleme majore pentru stat. În viziunea participanților la studiu cele mai importante dintre acestea sunt cele de ordin economic (22 res.). De asemenea, sunt amintite probleme de ordin politic, probleme de securitate, criza energetică, probleme sociale, divizarea societății, imposibilitatea de a gestiona un număr mare de refugiați (4 res.). Unii participanți se plâng din cauza faptului că mulți refugiați nu au un comportament civilizat (9 res.), au un comportament agresiv. Alții menționează că s-au ridicat prețurile la apartamente și la închirierea lor.

Războiul din Ucraina a generat mai multe efecte asupra felului de a fi și al modului de trai al oamenilor. Aici respondenții indică apariția sentimentului de frică (16 res.), a unui stres permanent. Apar divergențe de opinii între oameni, unii sunt pentru ucraineni, alții pentru ruși (12 res.). Societatea s-a împărțit în pro și contra. Cele mai mari frici legate de războiul din țara vecină se referă la faptul că acesta poate afecta și țara noastră (33 res.).

În ceea ce privește criza energetică problemele cele mai des menționate de participanții la studiu au fost cele legate de Prețurile ridicate la sursele de energie, în special cea electrică (39 res.), despre această provocare vorbesc jumătate din toți respondenții. Problema costurilor mari la sursele energetice a generat creșterea prețurilor la toate produsele, ce constituie o altă problemă pentru cetățenii Republicii Moldova.

O altă serie de probleme sunt cele generate de schimbările climatice din ultimii ani. Aici respondenții au menționat mai multe probleme cu care s-au confruntat cetățenii Republicii Moldova. Cea mai mare problemă adusă în discuție de jumătate dintre participanții la interviuri este seceta (39 res.). Aceasta din urmă aduce după ea alte probleme cum ar fi, micșorarea recoltelor și probleme în agricultură, probleme cu aprovizionarea cu apă.

Ne-am interesat care sunt în viziunea respondenților acele elemente, împrejurări care ajută ca populația din Republica Moldova să reziste stresului social și stărilor de crize succesive prin care a trecut și trece țara.

Cei mai mulți dintre participanți au indicat ca sursă de suport susținerea din partea membrilor familiei (9 res.), alții arată că cetățenilor Republicii Moldova le ajută susținerea reciprocă și solidaritatea între membrii comunității (7 res.). În viziunea respondenților, aceste elemente oferă suport, atenuează cel mai bine efectele stresului social și îmbunătățesc reziliența individuală și colectivă. Alți 7 respondenți consideră că moldovenii sunt în general oameni răbdători, iar aceasta le ajută să treacă peste perioade de crize.

Câțiva participanți consideră că ceea ce îi ajută pe locuitorii Republicii Moldova este speranța într-un viitor mai bun (6 res.). Imaginea unui viitor mai bun dă imboldul de a merge înainte, de a nu dispera, de a crede că neapărat vor veni și zile bune.

Cultura locală ar putea fi și ea un mijloc de a crește reziliența socială, în viziunea unui respondent, prin valorile și tradițiile pe care le transmite, prin obiceiuri și practic religioase. Un alt

participant susține că moldovenii au imunitate la crize, deoarece populația republicii are experiența de a trece dintr-o criză în alta și acest fapt a dezvoltat un comportament de adaptare.

Cultura conține în ea și anumite scenarii de comportament în viață, prin asta ea poate influența modul în care oamenii gestionează anumite situații de criză în viață. Ne-am propus să examinăm opiniile respondenților privind calitățile bune ce există în cultura noastră locală, în modul nostru de a fi și a ne comporta, care ne fac să trecem mai ușor peste greutăți, dar și ce este negativ. Am constatat că participanții la studiu au indicat mai des și mai mult calitățile bune, pozitive (51 de mențiuni), comparativ cu cele negative (27 mențiuni).

Printre calitățile pozitive sunt menționate bunătatea, toleranța, răbdarea, optimismul, creativitatea. Un loc important o are credința în Dumnezeu. Este amintită ospitalitatea și solidaritatea. Mai mulți participanți afirmă că evenimentele culturale ne apropie și au un rol important. Unii vorbesc despre faptul că suntem un popor muncitor. Potrivit unuia din respondenți, moldoveanul găsește rapid ieșire din orice situație.

Printre calitățile negative amintim: excesul de alcool, nihilismul, cumătrismul, invidia, corupția, răbdarea excesivă, prejudecăți, nu avem mândrie națională, lipsa de solidaritate, ne place să ne plângem pentru viața grea.

Dacă vorbim de modul în care oamenii se implică în soluționarea problemelor din comunitate, respondenții menționează cel mai des activitățile de salubritate (23 res.) și cele de înverzire (13 res.). 14 intervievați afirmă că oamenii se implică în rezolvarea problemelor, iar 12 că se implică puțin sau nu se implică deloc. Unii menționează activități de voluntariat (9 res.), ajutorul persoanelor nevoiașе și a oamenilor în etate (7 res.), amenajarea teritoriului de lângă gospodărie sau bloc de locuit (8 res.), donații sub formă de bani (7 res.). Trei respondenți afirmă că oamenii din localitățile lor nu manifestă inițiativă, iar alți 3 că toți așteaptă mai mult ajutor, decât îl oferă.

Un compartiment important al studiului a fost dedicat tematicii rezilienței personale a respondenților, modului în care aceștia reușesc sau nu să treacă de greutăți și perioade de stres social.

Astfel, atunci când au fost rugați să descrie modul în care se comportă atunci când sunt în situații de criză, majoritatea respondenților au preferat să descrie modalitățile și instrumentele pe care le folosesc pentru a rezista stresului. Unii preferă în momentele dificile să comunice cu membrii familiei sau cu cei apropiați (13 res.), astfel să-și găsească un refugiu. Alții preferă să gestioneze cumva din interior emoțiile și stările prin calmare (11 res.), răbdare (5 res.), relaxare și liniștire (3 res.), iar unul din respondenți își dă frâu liber să plângă.

Câțiva respondenți recurg la strategii cognitive de gestionare a propriilor trăiri: reflecții asupra situației (7 res.), concentrarea pe soluții (6 res.). Unul din respondenți afirmă că face o analiză SWOT în situații dificile. Unii respondenți preferă să ia medicamente contra anxietății (4 res.) pentru a putea trece mai ușor de perioade de criză. Câțiva participanți care sunt mai religioși se roagă (4 res.) atunci când întâmpină greutăți, ceea ce le dă o stare de liniște.

În cadrul interviurilor a fost și o întrebare directă privind sursele principale de suport social și emoțional în situații dificile. Aici respondenții amintesc cel mai des timpul petrecut cu familia (29 res.), care reprezintă o sursă de liniște și odihnă. De asemenea, participanții amintesc despre activitățile fizice, munca fizică (inclusiv pe lângă casă), lucru manual (14 res.). Alți respondenți menționează că le place grădinăritul (6 res.). Toate acestea sunt metode de refugiu, liniștire și încercare de distragere a atenției de la griji prin activitatea corporală. Unul dintre participanți menționează că lucrul la gospodărie scoate totul din cap. Dacă vorbim de activitate fizică, alți 12 intervievați indică plimbarea, mersul pe jos, inclusiv în mijlocul naturii ca metodă de a scăpa de stres. Iar alții practică activități sportive.

Unii respondenți practică lectura (11 res.), alții comunică în cercul de prieteni (11 res.), ascultă muzică (5 res.), vizionează filme (5 res.), practică activități de hobby (4 res.), se implică în activități artistice și culturale (3 res.). Unii participanți recurg la medicamente (5 res.) pentru a se liniști și a rezista situațiilor stresante. Alții încep să muncească mai mult pentru a uita de griji (4 res.). Odihna în mijlocul naturii este preferată de 4 respondenți, alți 3 participanți consideră somnul ca cel mai bun

remediu, iar 2 intervievați aplică strategii și exerciții de liniștire. O participantă face shopping atunci când e stresată. Câțiva participanți fac rugăciuni (5 res.) pentru a se liniști, iar alții merg la biserică (3 res.).

După cum vedem, participanții la studiu aplică diverse strategii și au o gamă variată de resurse și soluții pentru a-și gestiona situațiile de stres, dar în răspunsuri predomină suportul familial și activitățile fizice.

Ne-am interesat și despre faptul în ce măsură religia practică de respondenți este un ajutor în situații dificile și de stres. Astfel, 7 participanți au declarat că religia este un suport la nevoie și nu numai. Ea poate ajuta în situații dificile de viață (5 res.).

Participanții la studiu au fost întrebați și în privința modului în care au rezistat ei personal în perioadele de criză prin care a trecut Republica Moldova (pandemie, război etc.). Aici iarăși, cei mai mulți au indicat susținerea din partea membrilor familiei (28 res.). Câțiva respondenți au afirmat că ceea ce i-a ajutat în perioade ce crize au fost activitățile de muncă (10 res.). Unii participanți au menționat că în perioadele menționate elementul lor de sprijin a fost credința în Dumnezeu și speranța în ajutorul Lui (9 res.). Alții au afirmat că i-a ajutat speranța în ziua de mâine.

Respondenții s-au referit și la modul în care oamenii din Republica Moldova au reușit să înfrunte, în special, problemele generate de criza pandemică. Cei mai mulți au menționat respectarea normelor sanitare (10 res.), ca metodă pentru a preveni răspândirea virusului: purtarea măștii, folosirea dezinfectanților etc. Alte soluții pentru depășirea crizei au fost: vaccinarea (5 res.), buna informare (4 res.), izolarea bolnavilor (3 res.), învățământul și lucrul la distanță (2 res.).

Dacă vorbim despre faptul cum cetățenii au reușit să treacă de problemele generate de criza energetică, respondenții au menționat următoarele: au făcut economii de resurse financiare și materiale (9 res.); au primit compensații de la stat (8 res.); folosirea surselor alternative de energie, în special lemne de foc (5 res.); s-a făcut economie de energie electrică și termică (4 res.). Câțiva intervievați au afirmat că au micșorat consumul de energie (4 res.). Doi participanți au declarat că au redus din alte cheltuieli, gen procurarea de haine sau reparații pentru a putea achita consumul de energie.

Rezultate obținute în baza focus-grupurilor:

Participarea comunitară variază semnificativ între localități, fiind influențată de factori locali precum disponibilitatea resurselor și angajamentul locuitorilor. Unele comunități se implică activ în proiecte locale, în timp ce altele se confruntă cu o implicare redusă din cauza lipsei de resurse sau interes.

Activitățile comune, cum ar fi salubritatea, plantarea de copaci și amenajarea de spații publice, sunt frecvent menționate drept exemple de participare activă. Acestea reflectă preocuparea locuitorilor pentru mediul înconjurător și dorința de a îmbunătăți condițiile de trai.

Liderii locali joacă un rol decisiv în mobilizarea resurselor și coordonarea inițiativelor comunitare. Aceștia au capacitatea de a stimula participarea civică și de a organiza acțiuni colective, esențiale pentru succesul proiectelor locale.

Majoritatea respondenților arată o atitudine de sprijin față de persoanele vulnerabile, oferindu-le ajutor în formă de alimente, îmbrăcăminte și alte necesități. Acest comportament sugerează o coeziune socială puternică și un angajament colectiv pentru bunăstarea celor aflați în dificultate.

Unele percepții negative față de persoanele vulnerabile, cum ar fi considerarea acestora drept leneșe sau paraziți ai societății, indică o lipsă de înțelegere a contextului în care se află aceste persoane. Aceste atitudini reflectă necesitatea educației pentru promovarea unei percepții mai empatice și informate.

Ajutorul oferit persoanelor vulnerabile întărește legăturile comunitare, consolidând sentimentul de unitate și coeziune. Multe dintre aceste acțiuni personale sunt esențiale pentru crearea unei atmosfere de solidaritate și sprijin reciproc.

Educația civică joacă un rol crucial în conștientizarea importanței implicării civice și a beneficiilor participării active în soluționarea problemelor locale. Programele de educație civică

contribuie la formarea unui individ informat și responsabil în cadrul comunității.

Pentru a stimula implicarea civică, se recomandă identificarea și sprijinirea liderilor comunitari, organizarea de proiecte comune de voluntariat, și implementarea de campanii de sensibilizare pentru a combate stereotipurile negative față de persoanele vulnerabile, toate acestea fiind esențiale pentru dezvoltarea unei societăți coezive și active.

5) *Activitatea de materializare (implementare și valorificare) a rezultatelor științifice din cadrul Subprogramului*, care s-a manifestat prin avizare și consultanță, inclusiv expertizarea științifică a proiectelor de acte normative și altor documente regulatorii, inclusiv, elaborarea opiniilor vis-a-vis de problemele stringente ale statului și societății prin prisma dreptului, toate cu scopul de promovare și diseminare a rezultatelor Subprogramului și care în mare lor parte conțin studii analitice asupra problemelor de importanță curentă și de perspectivă din Republica Moldova.

La acest capitol reiterăm că, autoritățile naționale au beneficiat de expertiza ICJPS, USM în persoana cercetătorilor științifici din cadrul Subprogramului pentru îmbunătățirea legislației și a cadrului normativ în general prin intermediul a **13 de avize** (consultative, de expertiză, de recomandare) consolidate cu caracter științific asupra sesizărilor Curții Constituționale, opinii consultative și avize cu caracter științific la proiecte de acte normative și alte documente regulatorii ale autorităților publice centrale, precum și a pozițiilor (hotărârilor) recomandative ale Procuraturii pentru combaterea crimei organizate și corupției (PCCOCS).

Totodată, la acest capitol de activitate remarcăm, în special, că o parte din avizele/opiniile consolidate oferite autorităților publice la proiecte de acte normative și regulatorii ale autorităților publice centrale de specialitate din Republica Moldova aplicate în practică, deci adoptate de autorități, depășește aria tematicii proiectului științific în derulare (nu sunt finanțate în cadrul Subprogramului), însă fiind ghidați de principiul bunei credințe membrii echipei de Subprogram, cercetătorii ICJPS își aduc aportul la munca de consolidare a statului de drept în Republica Moldova.

6) *Alte rezultate relevante*

Impactul factorilor sociodemografici asupra formării și consolidării rezilienței sociale și a valorificării capitalului uman este un subiect de cercetare relevant, având în vedere influența pe care media o exercită asupra comportamentului și percepțiilor publice. Pe parcursul unei perioade îndelungate de timp problema dezvoltării durabile rămâne a fi una foarte actuală atât pe plan mondial cât și la nivelul fiecărei țări în parte. Fiecare țară își dorește o reziliență societală de durată, nu o dezvoltare socioeconomică rapidă care ar putea avea repercusiuni imprevizibile. Pentru aceasta mai întâi de toate este nevoie de o conceptualizare detaliată a noțiunii de reziliență socială și care ar include în sine toate sferele vieții social-economice. Tendințele actuale de transformări nu pot avea o finalitate în ceea ce privește reziliența socială dacă nu vor fi făcute reforme în domeniul sistemului de învățământ. În această ordine de idei ținem să menționăm: mobilitatea înaltă a capitalurilor și forței de muncă, concurența înaltă; accelerarea ritmului de dezvoltare al societății, ceea ce are ca rezultat necesitatea pregătirii oamenilor pentru viața într-o societate în schimbare rapidă; trecerea la o societate informațională postindustrială, în care interacțiunea interculturală se extinde semnificativ. În asemenea condiții sistemul de învățământ este veriga principală care ar ajuta cetățenii pentru a se adapta la noile condiții ale societății informaționale.

Cercetările întreprinse în perioada respectivă s-au soldat cu o radiografie a studiilor teoretice legate de problema insecurităților din societate. Astfel, studiile trecute prin prisma prezenței în conținut a noțiunii de insecuritate este una de precaritate. Or, modul în care este prezentă noțiunea de insecuritate converge realităților sociale care se confruntă cu multiple provocări post-pandemice, dar și beligerante. Grație instrumentarului inter și multidisciplinar al paradigmei cercetării, inclusiv cel digital se constată o perpetuare a ascendentului insuficient în abordarea insecurităților și după 2 decenii de secol XXI. Se atestă că, insecuritățile mai degrabă sunt luate la pachet cu cele ale securităților și rarisim se invocă manifestările acestora în contemporaneitatea crizelor care se multiplică. Cu atât mai mult cu cât, frontierele obișnuite dintre societăți sunt la timpul trecut, în schimb izvoarele care alimentează, inclusiv insecuritățile sunt susținute, chiar și prin oportunitățile

tehnologiilor informaționale. Clarificările noționale deopotrivă cu materialul factologic au adus în prim-planul cercetării că, sursele de insecuritate se alimentează atât din provocările interne, cât și cele externe. De asemenea că, pentru sursele de insecuritate ajung teren propice problemele de ordin socio-economic, socio-politic, socio-cultural și nu arareori socio-confesional. Probleme care nefiind soluționate proporțional timpului social declanșează crize inerente concomitent alimentând și sursele de insecuritate. Această stare de fapt ajunge o constantă în societățile în curs de dezvoltare cum este și cazul Republicii Moldova. Societăți în care și instituțiile societale și societatea civilă fiind în curs de consolidare în activitățile întreprinse provoacă neînțelegeri care le afectează deopotrivă propria reziliență, în speță acea rezistență la provocările imanente în care se regăsesc și sursele de insecuritate. Totodată se atestă că, sursele de insecuritate ajung și oportunități pentru interferența factorului extern. Interferențe în care sursele respective sunt folosite fie la adâncirea crizelor, fie la deturnarea căilor de soluționare a acestora în mediul comunitar. În acest context, declanșarea războiului Federației Ruse împotriva Ucrainei sursele de insecuritate în spațiul societal al Republicii Moldova devin căi de proliferare a războiului hibrid.

A fost explorat rolul migrației în consolidarea rezilienței sociale și economice prin implicarea administrației publice locale în valorificarea potențialului acestui fenomen. Migrația este văzută atât ca o provocare, cât și ca o oportunitate, având impact asupra dezvoltării comunităților de origine și destinație. Am examinat politicile și instrumentele utilizate în gestionarea migrației, integrându-le în trei categorii principale: integrarea migrației în strategiile naționale, recunoașterea diasporei ca agent al dezvoltării și sprijinirea revenirii și reintegrării migranților.

Relația dintre migrație și dezvoltare este complexă și influențează reciproc reziliența socială a comunităților. Migrația poate stimula dezvoltarea economică și socială, dar și să creeze provocări. Reziliența socială, adică capacitatea de a face față schimbărilor, este esențială în acest context. Implicarea migranților în proiecte locale aduce beneficii, dar necesită o gestionare adecvată.

Autoritățile locale au priorități diferite în ceea ce privește proiectele cu implicarea diasporei. Unele se concentrează pe nevoi imediate, altele pe dezvoltare pe termen lung. Este important să se găsească un echilibru între aceste două perspective pentru o dezvoltare durabilă.

Contextul financiar și administrativ influențează modul în care se gestionează migrația la nivel local. Proiectele cu implicarea diasporei sunt esențiale pentru dezvoltare și integrare. Prin aceste proiecte, comunitățile pot construi reziliență și profita de oportunitățile oferite de migrație.

Impactul mass-media asupra formării și consolidării rezilienței sociale și a valorificării capitalului uman este un subiect de cercetare relevant, având în vedere influența pe care media o exercită asupra comportamentului și percepțiilor publice. Mass-media are un rol esențial în sensibilizarea publicului asupra problemelor sociale. Rețelele de socializare au devenit un mijloc de informare esențial asupra problemelor comunitare. Grupurile publice comunitare on-line devin importante platforme de schimb de informație și dezbateri publice.

În Republica Moldova nu există studii axate pe comunități online. Este prima cercetare care intră în esența acestui fenomen nou și identifică potențialul de formare a coeziunii și rezilienței sociale și nivel comunitar. Comunitățile on-line este un fenomen relativ nou în Republica Moldova, apărut în jurul anilor 2015 și luând amploare în perioada pandemiei. La nivel internațional acest fenomen s-a produs mai înainte decât la noi, generând o varietate de surse de analiză și tipologii elaborate. Cu referire la spațiul comunitar on-line autohton constatăm comunități on-line create la inițiativa membrilor acestora, cel mai des fiind axate pe preocupări de ordin social și profesional. Totodată, există și comunități on-line sponsorizate de organizații private, non-profit și guvernamentale.

Aplicând studiu de caz pentru a investiga *utilizarea rețelelor sociale pentru consolidarea rezilienței societale*, constatăm că rețelele comunitare ca formă de capital social pot influența reziliența comunității. Sunt un canal alternativ de comunicare, unde au toți de câștigat. Cetățeanul, că este informat la timp și nu post factum, și APL, care pot să înțeleagă mai bine părerea cetățeanului. Totul duce spre un proces ce îmbunătățește calitatea deciziilor luate, unde într-adevăr se ține cont de

păreră majorității.

Formarea rezilienței sociale și de valorificare a capitalului în administrația publică locală poate fi măsurată prin mai multe indicatori, care reflectă impactul și eficiența implementării mecanismelor și politicilor dezvoltate în acest scop. Aceste rezultate se pot observa atât la nivelul administrației publice, cât și la nivelul comunității, iar succesul acestora depinde de modul în care sunt integrate măsurile de reformă și dezvoltare.

Capacitatea de îmbunătățire a administrației publice locale de a răspunde rapid și eficient în fața crizelor economice, sociale, politice, de mediu, sănătate publică etc. include: gestionarea echilibrată a resurselor naturale, umane, financiare în situații de criză; - gestionarea corectă a informației; capacitatea de a preveni și diminua din posibilele crize locale.

Consolidarea coeziunii sociale la nivel local, poate fi realizată prin : implicarea activă a cetățenilor în viața comunității și în procesele decizionale ; participarea crescândă a cetățenilor la consultări publice, evenimente locale și activități de voluntariat; îmbunătățirea relațiilor interetnice și interculturale prin promovarea solidarității în diferite grupuri etnice sau sociale; scăderea nivelului de excluziune socială și implementarea politicilor de incluziune socială a grupurilor vulnerabile;

În baza analizei literaturii în domeniu, a datelor secundare sociologice și a datelor statistice, cercetarea examinează protecția socială a persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova din perspectiva unei abordări bazate pe drepturile omului și a unei noi paradigme. Această paradigmă subliniază că protecția socială echitabilă pentru persoanele cu dizabilități, menită să prevină discriminarea și să promoveze incluziunea socială, implică: asigurarea securității veniturilor pentru accesul la bunuri și servicii necesare, acoperirea costurilor suplimentare legate de dizabilitate și facilitarea accesului la sprijin, asigurarea accesului la asistență medicală, inclusiv îngrijiri medicale și reabilitare legate de dizabilitate, și îmbunătățirea accesului la servicii pe tot parcursul ciclului de viață, cum ar fi asistența socială, educația, formarea profesională și sprijinul pentru angajare.

În rezultatul cercetării, am ajuns la următoarele concluzii:

- Sistemul de determinare a dizabilității din Moldova trece de la un model medical la unul social, dar tranziția este incompletă. Cerințele de documentare crescute și informațiile limitate au făcut accesul la serviciile de determinare a dizabilității mai dificil, în special pentru cei cu dizabilități severe și locuitorii din mediul rural.
- Măsurile de protecție socială sunt inadecvate și nu răspund nevoilor diverse ale persoanelor cu diferite dizabilități, afectând eligibilitatea acestora pentru asistență socială.
- Deși există un cadru legal de sprijin, Moldova nu are un program național pentru servicii sociale integrate, iar multe servicii nu îndeplinesc standardele de calitate.
- Persoanele cu dizabilități se confruntă cu acces redus la servicii de sănătate și educație din cauza infrastructurii slabe, resurselor insuficiente și lipsei de politici incluzive.
- Pandemia a agravat aceste probleme de acces, afectând în special beneficiile și serviciile pentru cei cu dizabilități severe, deși au fost implementate măsuri guvernamentale temporare.

Pentru a asigura protecția socială echitabilă pentru persoanele cu dizabilități, recomandăm următoarele:

- Estimarea nevoilor minime de venit și protecție socială și dezvoltarea unui program național pentru servicii sociale integrate cu standarde de calitate și personal instruit.
- Colectarea și analizarea datelor privind accesul și barierele la serviciile de sănătate, asigurând accesibilitatea fizică și informațională, confidențialitatea și serviciile de sprijin.
- Integrarea aspectelor legate de dizabilitate în indicatorii educaționali și revizuirea mecanismelor de finanțare a educației incluzive, oferind servicii de sprijin educațional, infrastructură și echipamente accesibile și formare pentru educatori și managementul școlii.
- Aplicarea cotelor obligatorii de angajare pentru persoanele cu dizabilități, oferind stimulente complementare, reabilitare, orientare profesională, formare profesională și servicii de sprijin la locul de muncă.

- Incorporarea considerațiilor legate de dizabilitate în legile și politicile de gestionare a situațiilor de urgență și a riscurilor de dezastre.

Din considerentele menționate și pe cale de consecință, ajungem la concluzia că scopul și obiectivele trasate la Subprogramul de cercetare au fost atinse și realizate integral.

Notă: În anexă se prezintă rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în 2024 în limba română și în limba engleză (Anexa nr. 1)

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute

- ✓ Impactul științific constă în aprofundarea cunoașterii privind rolul rezilienței sociale și personale în dezvoltarea și consolidarea capitalului uman și social.
- ✓ Impactul social se reflectă în dezvoltarea rezilienței prin diverse practici și strategii, având un impact pozitiv asupra stării de bine și performanței personale, facilitând adaptarea la provocări, crize, incertitudini.
- ✓ Rezultatele cercetării realizate au fost publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale realizate în Republica Moldova.
- ✓ Rezultatele obținute din acest studiu pot deveni o bază în elaborarea unor programele educaționale axate pe dezvoltarea competențelor sociale, emoționale și de autoreglare ce ar contribui semnificativ la dezvoltarea rezilienței personale, siguranței personale ca resurse de consolidare a capitalului uman și social.
- ✓ Cercetările realizate au avut un impact științific și social important asupra dezvoltării cercetărilor în domeniul tematicii sociopsihologice ale capitalului social, capitalului uman, rezilienței sociale și personale.
- ✓ Diseminarea rezultatelor cercetării empirice prin publicarea articolelor și rezumatelor, participarea la conferințe științifice, mese rotunde, seminare metodologice.
- ✓ Participarea activă în elaborarea subprogramului de cercetare și ghidului cercetării calitative a contribuit la consolidarea bazei de cunoștințe în domeniul rezilienței sociale și participării civice, oferind o abordare teoretică și metodologică robustă.
- ✓ Publicarea articolelor în reviste de specialitate, inclusiv la conferințe internaționale, va îmbogăți literatura științifică existentă despre construcția rezilienței sociale în contextul participării civice și va oferi o platformă pentru discuții academice care pot influența dezvoltarea ulterioară a domeniului.
- ✓ Rezultatele obținute prin cercetările de teren (interviuri și focus-grupuri) au permis o mai bună înțelegere a realităților locale și a nevoilor comunităților. Aceste informații sunt esențiale pentru formularea unor politici sociale adaptate nevoilor și contextelor specifice ale diferitelor regiuni.
- ✓ Participarea activă în activități de cercetare calitativă a implicat comunități din diferite zone ale Republicii Moldova, cum ar fi or. Cantemir și s. Hârbovăț r. Anenii Noi, iar procesul de colectare a datelor a contribuit la o mai bună înțelegere a modului în care reziliența socială se construiește la nivel local.
- ✓ Datele colectate în cadrul cercetărilor și analizele efectuate au potențialul de a contribui la dezvoltarea unor politici economice și sociale care să sprijine o mai bună gestionare a resurselor și să promoveze dezvoltarea durabilă în diferite sectoare ale economiei.
- ✓ Cercetarea în domeniul rezilienței sociale și participării civice are implicații directe asupra modului în care sunt implementate programele de dezvoltare locală și națională, având un impact economic prin aplicarea practică a rezultatelor cercetărilor.
- ✓ Contribuția la dezvoltarea ghidului de cercetare calitativă și participarea activă la diverse proiecte de cercetare demonstrează implicarea în formarea tinerelor generații de cercetători și în promovarea unui cadru teoretic și practic solid în domeniul științelor sociale.
- ✓ Activitățile de coordonare a proiectelor de cercetare pentru tinerii cercetători și implicarea în competițiile de proiecte de cercetare au consolidat colaborările interdisciplinare, iar lucrul în echipă au facilitat abordarea unor probleme complexe din perspective multiple.

- ✓ Participarea la ședințele BNS privind desfășurarea recensământului și la mese rotunde cu autoritățile publice a fost esențială pentru integrarea cercetării științifice în procesele decizionale naționale și pentru influențarea formulării de politici publice informate și bazate pe date empirice.
- ✓ Implicarea în cercetarea calitativă și în dezvoltarea proiectelor regionale și naționale pentru consolidarea rezilienței sociale va avea un impact direct asupra dezvoltării unor politici publice eficiente și aliniate la obiectivele de integrare europeană ale Republicii Moldova.

ICJPS al USM a fost partenerul Ministerului Culturii din Republica Moldova și A.O. Centrul de Politici Culturale și a participat la elaborarea Raportului cercetării sectorului cultural din Republica Moldova și a Conceptului noii Strategii pentru cultură și patrimoniu – 2030,” organizată de Ministerul Culturii din R. Moldova și A.O. Centrul de Politici Culturale. La 10 iunie 2024, în sala Artcor, în cadrul unei mese rotunde organizată de Ministerul Culturii dr. conf. cercet. Victor Mocanu a prezentat comunicarea: ”Cercetarea capitalului cultural sursă de coeziune și reziliență socială – opiniile respondenților” și dr. Andrei Dumbrăveanu: „Organizarea unui proces transparent și participativ în elaborarea viitoarei Strategii pentru cultură și patrimoniu 2030 – platformă a coeziunii sociale.”

Activitatea în cadrul Recensământului Populației și Locuințelor din RM: Dr. Victor Mocanu este membru al Comisiei guvernamentale de organizare a Recensământului din RM și a expertizat instrumentariul de cercetare. Ion Mocanu a participat la câteva ședințe de lucru și mese rotunde organizate de BNS în calitate de reprezentant al AȘM și ICJPS USM.

Cercetările realizate au avut un impact științific și social important asupra dezvoltării cercetărilor în domeniul tematicii de investigație a proiectului.

Impact științific.

Deși, utilizarea termenului de “*securitate națională*” este destul de popularizat, totuși acesta nu este un concept fundamentat la nivel național. De regulă, termenul respectiv este definit în diferite ramuri de cercetare (drept, politologie, economie, sociologie, apărare etc.) pentru a descrie capacitatea unui sistem de a se adapta și de a se recupera de adversități.

Impact educațional.

Publicațiile și participările la manifestările științifice conțin soluții și recomandări pentru factorii de decizie și autoritățile de stat avizate și responsabile de managementul diferitelor domenii sociale. În special, cercetările realizate în cadrul Subprogramului pentru perioada 2024 pot servi drept suport de asistență pentru factorii decizionali la elaborarea politicilor publice în domeniul de *securitate națională* (justiție, politici publice etc.) și armonizarea legislației naționale la standardele europene. Or, înțelegerea conceptului de *securitate națională* este contextuală și variază de la o disciplină la alta. Drept urmare, populația la general, dar și politicul, în particular, percep acest concept în mod diferit și neuniform, fapt ce determină nivelul de încredere în instituțiile statale. Totodată, cercetarea acestui concept din perspectiva studiilor privind drepturile omului, securitate a raporturilor juridice, reziliență socială etc., este relevant și în contextul rezistenței față de fenomenul corupției încă destul de răspândit în Republica Moldova.

La nivel social, în cercurile de juriști-profesioniști, securitatea raporturilor juridice este un concept acceptat „ca pilon de rezistență al societății față de situații perturbatoare atunci când statul are anumite limite de asigurare a securității individului”.

Mai mult, *la nivel de politici*, actualmente există tendința de integrare a conceptului de securitate a raporturilor juridice în procesul de comunicare strategică.

Prin urmare, cercetările efectuate pot fi de interes și utilitate pentru cei antrenați în cercetare, pentru reprezentanții instituțiilor de drept și, nu în ultimul rând, pentru deputați, politicieni, instituții publice de apărarea dreptului omului și alte persoane cu implicație în viața social-politică din Republica Moldova.

Impact economic.

Se observă că respectarea tot mai frecventă de către instanțele naționale de toate nivelurile a standardelor CtEDO la interpretarea legii, în special, la respectarea principiului securității raporturilor juridice reduce, fie și nesemnificativ, numărul de cauze pierdute de către Republica Moldova în fața CtEDO și prin aceasta minimalizarea cheltuielilor pe care le suportă drept urmare a cauzelor pierdute.

Respectarea de către factorii ce aplică legea a principiilor și normelor juridice prestabilite ar diminua și costurile activității jurisdicționale per-ansamblu. În același timp, nivelul de securitatef raporturilor juridice în cadrul societății noastre sporește și imaginea țării față de donatorii externi și, aparent, investitori străini, fapt care, fie și indirect, determină *impactul său economic*.

În această ordine remarcăm că, impactul științific, social-educational și/sau economic al rezultatelor științifice obținute își are reflecția în faptul că o mare parte din cercetătorii științifici din cadrul Subprogramului sunt antrenați în **procesul de expertize și avize asupra materialelor ce țin de profilul organizației** (Balmuș V. Chiper N., Cușnir V., Frunză Iu., Cernomoreț. A., Guștiuc A., Guștiuc L. ș.a), *a se vedea supra p.4*, participă plenipontențiar la **formarea cadrelor de înaltă calificare prin doctorat/postdoctorat** (fiind conducători de doctorat, membri și președinți ai seminarelor științifice de profil, a Consiliilor specializate și Comisiilor de susținere publică a tezelor de doctorat), participă la implementarea în practica educațională a rezultatelor cercetărilor științifice obținute prin **predarea cursurilor universitare de licență, masterat și doctorat** la facultăți din Republica Moldova (Guștiuc A., Iacub I., Chiper N.; Nastas A., Smochină A., Cernomoreț S., Guștiuc L., Cușnir V.), dar și la facultăți din România (Cușnir V.).

Totodată, membrii echipei au realizat și **lecții publice** prezentate de Frunză Iu. la Universitatea de Stat din Comrat, cu tema "Instituții de drept civil în Codul civil modernizat", 14 mai 2024, ora 11.30 și Cușnir V. în Academia de Științe a Moldovei cu tema: „Separatismul: fenomen de pericolozitate sporită pentru societatea contemporană”, 27 septembrie 2024, ora 14.00, în cadrul procesului cărora a avut loc transpunerea rezultatelor cercetărilor științifice și a investigațiilor realizate în Subproiectul Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al USM, concluziilor și recomandărilor științifice desprinse din tezele de doctorat la care au participat la susținere, dar și proiectele de acte normative, sesizări ale Curții Constituționale expertizate.

Membrii echipei sunt **membri a colegiilor de redacție și de experți** în cadrul revistelor și edițiilor științifice RM și de peste hotare (Revista Legea și Viața; Revista Supremăția Dreptului; Revista Națională de drept; Revista Militară, Studii de Securitate și Apărare (RM); Revista CROSS-BORDER JOURNAL for International Studies, Institutul Transfrontalier de Studii Internaționale și justiție Criminală, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România;

Cercetătorul științific prof. univ. V.Cușnir în anul 2024 a fost ales și desemnat **membru al Comisiei de jurizare** pentru concursul Marca anului, organizat de Camera de Comerț și Industrie a RM. Cercetătorul științific prof. univ. A. Smochină este membru permanent al Arbitrajului comercial internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a RM. Iar cercetătorii științifici dr.conf. Frunză Iu. Și prof. univ. B.Sosna sunt **membri permanenți al Arbitrajului comercial internațional** de pe lângă Uniunea juriștilor din Moldova.

Membrul echipei Frunză Iu., a participat, fiind delegat din partea USM la **audierile publice** asupra Raportului general privind situația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării în RM, în anul 2023. Parlamentul RM, Comisa pe ntru Drepturile Omului, 23 aprilie 2024.

Astfel, **relevanța rezultatelor științifice obținute și impactul scontat al acestora asupra dezvoltării socio-economice sunt argumentate prin:**

1. Prezentarea de *avize-opinii cu caracter științific la demersurile Curții Constituționale* cu referire la sesizările acestuoi organ de jurisdicție constituțională privind controlul constituționalității legilor, dar și privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi

- normative din diferite legi
2. Promovarea *textelor de lege-ferenda* și utilizarea acestora de Parlamentul RM la incriminarea faptelor de separatism în norma prevăzută la art.340¹ Cod penal al RM;
 3. Rezultatele științifice obținute sunt axate pe accentuarea *insecurității juridice care mai continua să persiste în societatea noastră, respectiv, constituie o amenințare la securitatea națională a Republicii Moldova în procesul aderării la UE*, în special pe accentuarea *conținutului dreptului la un proces echitabil și pe particularitățile mecanismului național de asigurare/realizare a acestui drept în activitatea judiciară*.

Prin urmare, impactul scontat rezidă în cunoașterea și implementarea rezultatelor de către legiutorul moldovean în procesul de modernizare a legislației, de către autoritățile publice centrale și locale în procesul de aplicare a normelor de drept, dar și, în special, de participanții procesului judiciar în actul de înfăptuire a justiției în vederea consolidării legalității acestuia și garantării securității juridice a justițiabililor.

Iar, impactul scontat al rezultatelor științifice obținute asupra dezvoltării socio-economice sunt argumentate prin:

1. *Faptul că impactul social* al rezultatelor cercetării obținute și materializate prin formele indicate supra, indubitabil duce la asigurarea și fundamentarea științifică a procesului de armonizare a cadrului legislativ al Republicii Moldova la standardele și practicile Uniunii Europene. Respectiv, acestea contribuie la implementarea eficientă a procesului de negociere RM–UE, în contextul aderării previzibile a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, or, securitatea juridică, ordinea publică, combaterea fenomenului corupției, modernizarea și asigurarea stabilității instituțiilor puterii de stat prin sporirea funcționalității acestora indubitabil reprezintă un domeniu de prioritate majoră în această cale.
2. *Impactul scontat mai rezidă* în cunoașterea de către populația activă a Republicii Moldova a avantajului și priorităților aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, or, doar pe această cale RM își va spori securitatea sa socială, implicit economică, adică creșterea calității vieții care vor pune omul în centrul proceselor de politici publice, reforme și dezvoltare economică prin îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor și consolidarea rezilienței demografice în acest context.

În concluzie finală, menționăm că rezultatele cercetării efectuate în carul subprogramului urmează un impact important asupra societății în ansamblu, prin contribuția la:

- asigurarea calității legislației pornind de la necesitatea consolidării securității juridice prin elaborarea, avizarea și implementarea proiectelor de lege în conținutul legislației în vigoare de drept material și de drept procesual, inclusiv prin configurarea unui sistem conceptual unificator ca premisă de favorizare a pătrunderii dreptului comunitar european în ordinea juridică internă;
- fundamentarea teoretico-practică a activității eficiente a mecanismelor instituționale mai stabile, mai transparente și aplicative în procesul de aderare a RM la UE.
- dezvoltarea doctrinei naționale cu referire la securitatea națională, la securitatea umană, securitatea socială, la dreptul constitutional, civil, administrativ, penal, internațional, la relațiile internaționale, politicile anticorupție, educație, la ocuparea forței de muncă și protecția socială.

Impactul estimat al cercetării este semnificativ și se concentrează pe mai multe aspecte esențiale:

1. **Schimbarea de paradigmă:** Cercetarea subliniază necesitatea trecerii de la un model medical la unul social în determinarea dizabilității. Această schimbare ar putea facilita accesul mai ușor la servicii pentru persoanele cu dizabilități severe și pentru cei din mediul rural.
2. **Îmbunătățirea măsurilor de protecție socială:** Cercetarea evidențiază faptul că măsurile actuale de protecție socială sunt inadecvate și nu răspund nevoilor diverse ale persoanelor cu dizabilități. Recomandările includ dezvoltarea unui program național pentru servicii sociale

- integrate și colectarea de date pentru a îmbunătăți accesul la servicii de sănătate și educație.
3. **Accesul la servicii:** Persoanele cu dizabilități se confruntă cu acces redus la servicii de sănătate și educație din cauza infrastructurii slabe și a resurselor insuficiente. Cercetarea sugerează integrarea aspectelor legate de dizabilitate în indicatorii educaționali și revizuirea mecanismelor de finanțare a educației incluzive.
 4. **Impactul pandemiei:** Pandemia a agravat problemele de acces la servicii și beneficii pentru persoanele cu dizabilități severe. Cercetarea recomandă măsuri pentru a asigura protecția socială echitabilă în situații de urgență și dezastre.
 5. **Recomandări pentru politici publice:** Cercetarea oferă recomandări clare pentru politici publice, inclusiv aplicarea cotelor obligatorii de angajare pentru persoanele cu dizabilități și dezvoltarea unui program național pentru servicii sociale integrate cu standarde de calitate și personal instruit.

Aceste aspecte subliniază importanța unei abordări bazate pe drepturile omului pentru a asigura protecția socială echitabilă și incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova.

Impactul social și economic al rezultatelor științifice obținute poate fi redat după cum urmează:

- a) rezultatele pot servi cadrelor științifico-didactice și didactice la actualizarea curriculumelor pentru programele de studii de licență și master din domeniul științelor sociale;
- b) factorii de decizie la nivel național pot valorifica rezultatele obținute la raționalizarea procesului de adoptare a strategiilor și programelor în Republica Moldova, precum și la eficientizarea măsurilor de sprijinire a dezvoltării economice a zonelor rurale în Republica Moldova.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații

Relevăm că cele mai importante activități și rezultate științifice realizate în contextul cercetării tematicii *subprogramului* care au fost obținute în perioada de realizare a *subprogramului* includ elaborarea și publicarea a **165** publicații științifice, științifico-metodice și didactice în culegeri de studii științifice de specialitate, reviste științifice de profil din țară și din străinătate, în culegeri de materiale prezentate în cadrul conferințelor științifice naționale și internaționale, ceea ce constituie un volum aproximativ de **350** coli de autor.

Inclusiv, accentuăm cele mai relevante publicații, dintre care: **4** – monografii internaționale, **2** – monografie națională, **3** – în capitole în monografii internaționale, **2** – în capitole în monografii naționale, **41** – articole în reviste științifice (inclusiv, **19** în alte reviste din străinătate recunoscute pe plan internațional; **22** – articole în reviste științifice din Registrul Național al revistelor de profil, tipul B, C și în curs de acreditare), **96** - articole în lucrările conferințelor științifice, inclusiv: **11** - în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare); **60** - în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **20** - în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova; **5** - în lucrările conferințelor științifice naționale, plus **7** – teze, inclusiv **5** în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) și **2** în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **10** - lucrări științifico-metodice și didactice care includ cursuri universitate, note de curs pentru studenții facultăților de drept din țară și din România.

7. **Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice.** (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

PARTICIPĂRI LA MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

Denumirea manifestării științifice, expoziții, târguri, mese rotunde	Participanți	Tematica prezentărilor
Manifestări științifice internaționale (în străinătate)		
Workshop “Pro-Russian, or Not Quite? Local Agency and Moscow Patronage in Political Movements and Russian-Speaking Milieus in the Post-Soviet Space from 1991 until Today”, 31 Mai 2024, Imre Kertész Kolleg, Jena.	Negura Petru	Raport: "We Want Peace! But at What Price?": Why Do Some Moldovans Justify the Russian Invasion of Ukraine, while Others Condemn It? https://drive.google.com/file/d/1wt9CpsUuy3I9w0gkBR1fISbPNlgoSsXi/view?usp=sharing
11th IOS Annual Conference 2024 “Getting Old in Eastern Europe. Social, Political and Economic Dimensions of Ageing in the Past and Present”, Leibniz Institute for East and Southeast European Studies, 27-28 iunie 2024.	Negura Petru	Raport: Family breakdown, survival strategies and post-soviet Nostalgia: Aging homeless in Moldova https://leibniz-ios.de/veranstaltungen/detail/annualconference2024
Colocviu co-organizat de asociația Memorial-Paris și Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, 15 decembrie 2023.	Negura Petru	Comunicare: "Résistance de l'intérieur ? Formes d'opposition des intellectuels bessarabiens au projet national du Parti communiste en Moldavie soviétique, de l'après-guerre à la Perestroïka" https://memorial-france.org/wp-content/uploads/2023/11/VIOLENCES IMPERIALES 20231215 PROGRAM ME.pdf
International Conference of the COST Action CA22110. „Industrial Symbiosis from a technical perspective: challenges and opportunities”. Bruxelles, Belgium, September 10, 2024.	Spirn Serghei	Comunicare: <i>Deepening human security and industrial symbiosis in the context of the EU enlargement.</i> https://www.liaise-action.eu/wp-content/uploads/2024/11/BOOK-OF-ABSTRACTS.pdf
International Conference of the COST Action CA21111 OneHealthdrugs “Novel leads and drugs for vector borne diseases: Targets and off targets (toxicity and ecotoxicity) and mechanism of action”. Athens, Greece. September 19-20, 2024	Spirn Serghei	Comunicare: <i>Bioethical and human security approaches on evolution of drugs for vector borne diseases.</i> https://onehealthdrugs.com/file/Home/visual-composer-foto/739/Preliminary-AbstractbookletAthens2024draftV3DA.pdf
Conferința științifică internațională: “Presa și cultura în spațiul european”, ediția a XVII-a, cu tema “ Condiționări politice și economice în media”, Universitatea Dunărea de Jos, Galați, România, 4-5 octombrie 2024.	Dumbrăveanu Andrei	Comunicare: Arsenalul economic și energetic al rușilor în războiul de anexare a R. Moldova: ținte politice pe arena mediatică din Chișinău https://www.rador.ro/2024/10/04/lucrurile-celei-de-a-xvii-a-editii-a-conferintei-internationale-presa-si-cultura-in-spatiul-european/ https://docs.google.com/document/d/1MCpVnIZ6MYAJgjOCyPUo78rcywPg-Fa7/edit?usp=sharing&ouid=112489237385690345844&rtpof=true&sd

		=true
Conferința științifică internațională: “Presa și cultura în spațiul european”, ediția a XVII-a, cu tema “ Condiționări politice și economice în media”, Universitatea Dunărea de Jos, Galați, România, 4-5 octombrie 2024.	Poto roac ă Miha i (ICJ PS al USM) Poto roac ă Natal ia	Comunicare: Modalități de selecție a informațiilor media în contextul crizelor; aspecte psihologice și sociale https://www.rador.ro/2024/10/04/lucrarile-celei-de-a-xvii-a-editii-a-conferintei-internationale-presa-si-cultura-in-spatiul-european/ https://docs.google.com/document/d/1MCpVnIZ6MYAJgJOCyPUo78rcywPg-Fa7/edit?usp=sharing&ouid=112489237385690345844&rtpof=true&sd=true
Conferința științifică internațională: “Presa și cultura în spațiul european”, ediția a XVII-a, cu tema “ Condiționări politice și economice în media”, Universitatea Dunărea de Jos, Galați, România, 4-5 octombrie 2024.	Spăt aru Tatia na	Comunicare: Corelația dintre obiectivitatea în jurnalism și încrederea publicului https://www.rador.ro/2024/10/04/lucrarile-celei-de-a-xvii-a-editii-a-conferintei-internationale-presa-si-cultura-in-spatiul-european/ https://docs.google.com/document/d/1MCpVnIZ6MYAJgJOCyPUo78rcywPg-Fa7/edit?usp=sharing&ouid=112489237385690345844&rtpof=true&sd=true
Conferința științifică internațională: “Congresul internațional: Pregătim viitorul promovând excelența”, Ediția a XXXIV-a, Universitatea „Apollonia”, Iași, România, 29 februarie - 3 martie 2024	Dum brăv eanu Andr ei	Comunicare: Istории sociale ale satelor în Republica Moldova: revenire la izvoare în condiții extrimale https://www.univapollonia.ro/wp-content/uploads/2024/02/H.-ETICA-COMUNICARII-INSTITUTIONALE-1.pdf
Conferința științifică internațională: “Congresul internațional: Pregătim viitorul promovând excelența”, Ediția a XXXIV-a, Universitatea „Apollonia”, Iași, 29 februarie - 3 martie 2024	Spăt aru Tatia na	Comunicare: Consumul media al diasporei moldovenești https://www.univapollonia.ro/wp-content/uploads/2024/02/H.-ETICA-COMUNICARII-INSTITUTIONALE-1.pdf
Conferința științifică internațională: “Dezvoltarea economico – socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Euroregiunea Siret-Prut-Nistru”, Ediția a X-a, Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”, Academia Română Filiala Iași, România, 25 octombrie 2024.	Spăt aru Tatia na	Comunicare: Consolidarea strategiilor de reziliență în gestionarea riscurilor comunitare https://acadias.ro/dezvoltarea-economico-sociala-durabila-a-euroregiunilor-si-a-zonelor-transfrontaliere-editia-a-xx-a/
Colocviul Internațional „Emil Cioran”, Ediția a XXX-a 2024, organizator Primăria comunei Rășinari, 10-12 mai, 2024 Moderator (program atașat)	BOG ATU Euge nia	Raport: Metafizica identității românești în accepțiunea lui Emil Cioran
Conferința Internațională – „Psihologia și paradigmele ei explicative”. Creație, Motivație, Spiritualitate. Ediția a V-a, 21 septembrie 2024.	BOG ATU	Raport: Educația gândirii reflexive

Organizator Academia Română, Filiala Iași. Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”, Departamentul de Psihologie și Științele Educației. Human Security. Theoretical Approaches and Practical Applications, 3 Edition, November 8, 2024, Sibiu, Romania https://conferences.ulbsibiu.ro/hstapa/agenda-hstapa-2024/ The International Conference New Ideas in Political Science Cracow, Poland https://www.ipsa.org/na/news/ipsa-president-pablo-onate-addresses-new-ideas-political-science-conference The International Interdisciplinary Scientific Conference Envisioning Actionable Transformation for Climate- Resilience and Societal Change through Transdisciplinary Dialogues Zagreb, Croatia https://www.unicath.hr/event/envisioning-actionable-transformation-climate-resilience-and-societal-change-through The International Conference Artificial Intelligence in International Relations and Communication. Opportunities and Challenges/Beyond EUrope Poznan, Poland https://beyondeurope.web.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2024/12/Copy-of-Beyond-Europe-2024-8.pdf	Eugenia EJO V Cristina GORBATIUC Mari na GORBATIUC Mari na	Report: Analysis of the concept of cyberterrorism in the context of political science. Report: Challenges of Political Science in Moldova Report: Drops of the Future Report: Artificial Intelligence: Problems and Prospects
--	--	---

	GOR BAT IUC Mari na	
<i>Repere privind Victimologia, victimizarea și victimele în/din România</i> (ediția a V-a), București, 29-30 noiembrie 2024. Societatea Română de Victimologie.	Iacob Irina	Raport în plen: <i>Expertiza juridico-criminologică a Legii RM nr. 65/2023: curenți juridice, factori criminogeni și riscuri de victimizare. Programul nu este în acces on-line¹.</i>
Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)		
Conferința internațională „NANO: - 2024: “Quo Vadis – Ethics of the Scientific Research”, UTM. Ed. 3, 15-18 aprilie 2024, Chișinău.	Sprincea Serghei	Comunicare: <i>Bioethical principles in prenatal diagnostics and genetic counseling</i> https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/204131
Conferința Internațională Jean Monnet “Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional/central”, 19-20 aprilie 2024, Chișinău	Sprincea Serghei	Comunicare: <i>Prioritățile de securitate națională prin prisma obiectivelor de securitate umană în contextul perspectivei de extindere a UE.</i> https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/309-318_4.pdf
Conferința Internațională “Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană”, 17-18 octombrie 2024, Chișinău	Sprincea Serghei	Comunicare: <i>Valențe conceptual-metodologice ale unor categorii și noțiuni specifice domeniului securității.</i> https://doi.org/10.59295/crs2024.19
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Mocanu Victor	Raport: „Consolidarea rezilienței: o analiză a resurselor sociale și comunitare în Republica Moldova” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Negura Petru Negura Liliana	Raport: „Social representation of the war in Ukraine among moldovans: beyond pros and cons” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Malcoci Ludmila	Comunicare: „The social protection of persons with disabilities through strengthening social resilience” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf

¹ <https://victimologie.ro/>.

Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Prisă caru Vero nica	Comunicare: „Valorificarea factorilor rezilienței societale în procesul de adoptare a strategiilor și programelor în Republica Moldova” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Pasc aru Ana	Comunicare: „Sursele de insecuritate în societatea post pandemie” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024	Spăt aru Tatia na	„Consolidarea rezilienței comunitare” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la UE”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Dum brăv eanu Andr ei	Comunicare: „Satul, coloană de rezistență, în retrospectiva monografiilor sociologice” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării RM și a Ucrainei la UE”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Moc anu Ange la	Comunicare: „Dezvoltarea învățământului un factor important pentru reziliența socială” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Filip ov Ina	Comunicare: „Migrația - proces inerent al rezilienței sociale la nivelul administrației publice locale” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Gașp er Luci a	Comunicare: „Reziliența ca resursă sociopsihologică de consolidare a capitalului uman și social” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea	Moc anu	Comunicare: „Influența participării civice în construirea rezilienței sociale în republica

rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Ion Stavrangel	moldova: cercetare calitativă” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Rogova Galina	Comunicare: „Componenta tradițional-religioasă în viața societății din Republica Moldova: corelația dezvoltării progresive a societății” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Potroacă Mihael	Comunicare: „Rezultatele cercetării interviurilor individuale aprofundate la subiectul rezilienței sociale și capitalului uman” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Mocanu Ion	Comunicare: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman: perspective regionale și naționale. desfășurarea cercetării în focus-grupuri” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifico-practică internațională: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării RM și a Ucrainei la UE”, Chișinău, Republica Moldova – Odesa, Ucraina (format mixt), 17-18 octombrie 2024.	Piontkovskaya Yevheniia Demineț Eugen (ICJ PS al USM)	Comunicare: „The problem of adaptation of internally displaced persons in war conditions: psychological and physical aspects” https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Programul%20Conferintei%2C%2017-18%20octombrie%202024_final%20%2802.10.2024%29.pdf
Conferință științifică, ediția a IX-a, Consacrată Zilei Internaționale a Femeilor și fetelor cu activități în domeniul Științei: „Femeile în cercetare: destine, contribuții, perspective”, Iași – Chișinău, 8-9 02.2024.	Pascaru Ana	Comunicare: The heritage of scientific research in university absorption: qwo vadis https://asm.md/sites/default/files/2024-02/rezumat%20macheta_8%20februarie%202024_final.pdf
Conferință științifică internațională „Perspectivele și problemele integrării în spațiul european al	Filipov	Raport: Caracterul voluntar al amalgamării unităților administrativ-teritoriale:

cercetării și educației”, Ediția a XI-a, Cahul, Republica Moldova, 6 iunie 2024.	Ina (ICJ PS al USM) Mandaji Elena	proceduri și competențe http://conference-prospects.usch.md/files/program/2024/Agenda_pe_Sec%C8%9Biuni_Conferin%C8%9Ba_%C8%98tiin%C8%9Bfic%C4%83_Interna%C8%9Bional%C4%83.pdf
Conferința științifică internațională: “ACROSS CULTURES.INTERCULTURAL COMMUNICATION IN A BORDERLESS WORLD”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău - Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (Facultatea Transfrontalieră), 28-29.11.2024.	Potroacă Mihaela	Comunicare: Resilience in Times of Crisis: Cultural and Communicational Aspects https://drive.google.com/file/d/1caWyorz7b4DKqyPAAtSaAkcSAHVtrZIHC/view?usp=sharing
Conferința științifică „Republica Moldova: Perspective europene – Istorie, prezent și viitor” în cadrul Forumului Internațional Moldova (IFM), 15.10.2024; programul conferinței: https://moldovaforum.eu/ro/programul/	Negura Petru	Participare la masa rotundă „Republica Moldova în Europa – provocări actuale” cu o comunicare despre opiniile ambivalente ale moldovenilor despre războiul din Ucraina. https://moldovaforum.eu/ro/programul/
Conferință științifico-practică internațională „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării RM la UE”, USM, 16 mai 2024.	Prisăcaru Veronica	Comunicare: Incursiune în conceptualizarea rezilienței https://usm.md/wp-content/uploads/Program_Conferinta_16052024.pdf
Conferință științifică internațională: <i>UNIVERSITAS EUROPAEA</i> : spre o societate a cunoașterii prin europeanizare și globalizare, ULIM, 16-18 octombrie 2024.	Spătaru Tatiana	Comunicare: Utilizarea rețelelor sociale pentru consolidarea rezilienței societale https://drive.google.com/file/d/1Zmv3l8pjAkZI7Vysi_JMO16jOwp3IBXx/view
„State, security and human rights in the digital era”, International scientific and practical conference, 9th Edition, 12-13 decembrie 2024, Universitatea de Stat din Moldova	Iacob Irina	Comunicare în secții: <i>Evaluarea integrității etice a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție: aspecte de [in]securitate juridică (Partea I)²</i>
„Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale, Facultatea de Drept, USM”, conferință științifică, din 3-4 octombrie 2024. Universitatea de Stat din Moldova.	Iacob Irina	Comunicare în secții: <i>Securitatea juridică în contenciosul administrativ: studiu de caz (Partea I)³</i>

² Agenda Conferinței disponibilă la: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program_final_Conferinta_2024.pdf.

³ Agenda Conferinței disponibilă la: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://drept.usm.md/wp-content/uploads/Programul_Conferintei_RO-EN_30-09-2024.pdf.

1.Conferința științifico-practică internațională „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, Chișinău, ICJPS al USM, 17-18 octombrie 2024. https://icjps.md/sites/default/files/files/programul_conferinte_i_17-18.10.24_1.pdf (accesat: 16.10.2024). 2. 24 mai 2024 – International Conference „The Republic of Moldova within the context of the new architecture of regional security”, organizator Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Republica Moldova. https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/program%20conferinta%202024.pdf 3. Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/ regional”. Organizator USM. 19-20 aprilie, 2024 (program atașat) 4.Colocviul științific internațional – Gilbert Durand: (re)lecturi și (re)interpretări în actualitate. 23-24 septembrie 2024. Organizatori: Universitatea de Stat din	VAR ZAR I Pant elim on BOG ATU Euge nia BRA GA Lilia DIA CON Mari a GOR BAT IUC Mari na CEA CÎR Irina CIU MA C Svetl ana RUS AND U Ion UNG URE ANU Veac eslav MÂ NDR U Vale riu	Raport: Considerente conceptual-teoretice privind procesul de europenizare Raport: Educația gândirii critice – imperativ al democrației autentice. Raport: «Формирование политического климата в Республике Молдова накануне референдума по вопросу о евроинтеграции» Raport: <i>Arealuri de securitate europeană în contextul cooperării regionale</i> Raport: Participarea organizațiilor internaționale la reformarea domeniului securității și asigurarea păcii Raport: Cultura organizațională ca variabilă moderatoare și mediator în relațiile organizaționale: un studiu conceptual organizațional. Raport: Obiectivele geostrategice integraționiste ale Republicii Moldova și Ucrainei. Raport: Dimensiuni ale consolidării parteneriatelor externe ale Republicii Moldova în contextul procesului de integrare Europeană. Raport: Consolidarea dimensiunii geopolitice a rezilienței securității naționale a Republicii Moldova. Raport: Justiția – unul dintre pilonii fragili ai societății moldovenești. Raport: Cadrul și mecanismele de implicare a țărilor terțe în politica de securitate și apărare a UE Raport: Transformări ale culturii organizaționale în contextul rezilienței instituționale. Raport: Geosecuritologia – o nouă abordare interdisciplinară în cercetarea securității naționale a Republicii Moldova. Raport: <i>Autenticitatea democrației: interpretări pragmatice ale situației din Republica Moldova/ The Authenticity of Democracy: Pragmatic Interpretations of the Situation in the Republic of Moldova.</i> Raport: <i>Prezentare de carte autor Ionel Bușe, Gânduri despre Constantin Noica și alte eseuri. București, Editura Paideia, 2024.</i> Raport: Utilizarea strategică a social media pentru facilitarea colaborării și mentoratului în rândul femeilor din știință.
---	--	--

Moldova, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Centrul de Studii ale Imaginarului „Lucian Blaga”, Universitatea din Craiova, Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj, Universitatea din Québec, Canada. (program ataşat)	BEN IUC Liliana	Raport: <i>Narative propagandiste: de la bolşevism la actualitate. Tehnici de identificare şi comunicare. /"Narratives propagandistes: du bolchevisme à l'actualité. Techniques d'identification et de communication."/</i>
5.Patrimoniul cultural de ieri – implicaţii în dezvoltarea societăţii durabile de mâine, Ed. 8, 8-9 februarie 2024, Chişinău. Iaşi – Chişinău-Lviv: 2024, Ediţia 9. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/36-43_35.pdf	CEA CÎR Irina	
6.Symposium à participation internationale Discours et communication stratégique en situation de crise,	UNG URE ANU Veaceslav	
06 décembre 2024, Université d'État de Moldova, Chişinău Centre d'information et de documentation de l'OTAN en Moldavie.	BOG ATU Eugenia	
	BOG ATU Eugenia	
	CEA CÎR Irina	
	PER U_B ALAN	

	Aurelia	
Manifestări științifice cu participare internațională		
Sesiunea Științifică „Filosofia din Perspectiva Umană”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XXI-a, Chișinău, Republica Moldova, 21 noiembrie 2024.	Pascaru Ana	Comunicare: Practici filosofice în dezavuarea surselor războiului hibrid: cazul Republicii Moldova https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf
Sesiunea Științifică „Filosofia din Perspectiva Umană”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XXI-a, Chișinău, Republica Moldova, 21 noiembrie 2024.	Potoacă Mihael	Comunicare: Spiritualitatea creștină în contextul rezilienței personale în perioade de criză https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf
Sesiunea Științifică „Filosofia din Perspectiva Umană”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XXI-a, Chișinău, Republica Moldova, 21 noiembrie 2024.	Rogovaia Galina	Comunicare: Идеологический запрос на конструирование европейской идентичности в Республике Молдова в контексте развития интеграционных процессов в ЕС https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf
Sesiunea Științifică „Filosofia din Perspectiva Umană”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XXI-a, Chișinău, Republica Moldova, 21 noiembrie 2024.	Gășper Luciana	Comunicare: Dimensiunea psihosocială a spațiului vieții personale: abordări contemporane https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf
Sesiunea Științifică „Filosofia din Perspectiva Umană”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XXI-a, Chișinău, Republica Moldova, 21.11.2024.	Stavre Angela	Comunicare: Integrarea capitalului uman în contextul Republicii Moldova https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf
Sesiunea Științifică „Filosofia din Perspectiva Umană”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XXI-a, Chișinău, Republica Moldova, 21. 11.2024.	Rustanovi Ludmila	Comunicare: Вовлечение молодежи в процесс укрепления социальной сплоченности молдавского общества https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf
Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Chișinău, USM, 7-8 noiembrie 2024.	Mocanu Victor	Comunicare: Reziliența socială în Republica Moldova: analiză calitativă. https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program_Conferinta%20fin.pdf
Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Chișinău, USM, 7-8 noiembrie 2024.	Dumbrăveanu Andrei	Comunicare: Jurnalismul de mediu, de la social la ecologic https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program_Conferinta%20fin.pdf <u>Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”! – Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării</u>
A IV –a Conferință Științifico-practică Internațională „Spațiul Științific-Educational: Realități și Perspective pentru Îmbunătățirea	Gășper Luciana	Comunicare: Reziliența personală: aspecte psihosociale. https://kdu.md/images/06-12-2024-prog-conf.pdf

Calității Educației”, organizată la Universitatea de Stat din Comrat, 6 decembrie 2024.	a	
Conferința științifică națională cu participare internațională: Protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități: abordări multidisciplinare, 28 noiembrie 2024.	Maloci Ludmila	Raport: Accesibilitatea comunitară pentru persoanele cu dizabilități în Republica Moldova https://psesas.usm.md/wp-content/uploads/2024/11/Final_Program_Conferinta_28.11.2024.pdf
Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Chișinău, USM, 7-8 noiembrie 2024.	Prisă caru Veronica	Comunicare: Reziliența societală v/s reziliența socială: delimitări conceptuale https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program_Conferinta%20fin.pdf
Conferința științifică națională cu participare internațională: Protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități: abordări multidisciplinare, 28 noiembrie 2024.	Spătaru Tatiana	Raport: Percepția asistenților sociali privind provocările incluziunii sociale https://psesas.usm.md/wp-content/uploads/2024/11/Final_Program_Conferinta_28.11.2024.pdf
Masă rotundă (categoria „cu participare internațională”): “Integrarea europeană a Republicii Moldova în contextul negocierilor pe marginea acquis-ului comunitar”, Chișinău, Republica Moldova, 16 mai 2024, în regim online.	Potoroacă Mihaela	Comunicare: Valori europene și spiritualitate creștină: cazul Europei de Est. https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_masa_rotunda_16.05.24.pdf
Masă rotundă (categoria „cu participare internațională”): “Integrarea europeană a Republicii Moldova în contextul negocierilor pe marginea acquis-ului comunitar”, Chișinău, Republica Moldova, 16 mai 2024, în regim online.	Mocanu Victor	Comunicare: Reziliența social în contextual intergării europene a Republicii Moldova. https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_masa_rotunda_16.05.24.pdf
Masă rotundă (categoria „cu participare internațională”): “Integrarea europeană a Republicii Moldova în contextul negocierilor pe marginea acquis-ului comunitar”, Chișinău, Republica Moldova, 16 mai 2024, în regim online.	Pasaru Ana	Comunicare: Europenizarea societății Republica Moldova sub incidența războiului hibrid. https://icjp.asm.md/sites/default/files/files/agenda_masa_rotunda_16.05.24.pdf
Masă Rotundă cu participare internațională „Integrarea europeană a Republicii Moldova în contextul negocierilor pe marginea acquis-ului comunitar”, Chișinău, ICJPS al USM, 16 mai 2024. https://icjps.md/sites/default/files/files/agenda_masa_rotunda_16.05.24.pdf (accesat: 15.05.2024).	VARZARI Pantelimon BRAGA Lilia BENIUC	Raport: Abordări conceptual-teoretice ale procesului de europeanizare Raport: Formarea climatului politic în Republica Moldova în contextul extinderii procesului de integrare europeană. Raport: Beneficiile participării Republicii Moldova în politica externă și de securitate comună a Uniunii Europene Raport: Elemente de evoluția a triumphiului executiv în Republica Moldova din 2010 până în prezent Raport: <i>Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană</i> Raport: <i>Cooperarea dintre Republica Moldova și România în procesul integrării în Uniunea Europeană.</i> Raport: Discursul opoziției politice în contextul aderării a

Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective” / Ediția a VIII-a, Bălți, USARB, 23-24 mai 2024. https://asm.md/sites/default/files/2024-05/Stiinta%20in%20nordul%20Republicii%20Balti_24.05.2024_Balti.pdf (accesat: 22.05.2024). 06 decembrie 2024 Symposium à participation internationale „Discours et communication stratégique en situation de crise”, organizat de Universitatea de Stat din Moldova, Université « Stefan cel Mare » de Suceava (Roumanie), Université Côte d’Azur (France), Université Nationale «Yuriy Fedkovich» de Tchernivtsi (Ukraine), Agence Universitaire de la Francophonie, Alliance Française de Suceava (Roumanie), Centre de Recherche en Analyse du Discours (Cadiss), Centre de Réussite Universitaire USV, Bureau de Liaison de l’OTAN en Republique de Moldova, Plateforme pour les Initiatives de Sécurité et de Défense (PISA), Centre D’information et de Documentation de l’OTAN en Moldova, Centre d’Études de Sécurité et de Gestion des Crises. https://conferinte.stiu.md/event_page/1280 Simpozionul Național cu Participare	Lilia na DIA CON Mari a CIU MA C Svetl ana CIU MA C Svetl ana RUS AND U Ion UNG URE ANU Veac eslav VAR ZAR I Pant elim on BEN IUC Lilia na	Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Raport: Euroatlantizarea securității naționale a Republicii Moldova: factor determinant în procesul de integrare europeană. Raport: Raporturile dintre putere și societate din perspectiva bunei guvernări Raport : Comunicarea strategică a Uniunii Europene ca instrument de consolidare a rezilienței Republicii Moldova în contextul conflictului armat din Ucraina Raport: Cultura comună a cărții în România și Republica Moldova: o rezonanță firească Raport: Ipostaze ale educației etice în Republica Moldova. Considerații preliminare aderării la Uniunea Europeană Raport: Motivații pragmatice ale educației actuale, Raport: Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 7-8 noiembrie 2024, Chisinau, Moldova
---	--	---

Internațională Contribuția bibliotecii la afirmarea diversității culturale în spațiul românesc. Organizator Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare”, Ediția a VIII-a, 19-20 aprilie (program atașat) Conferința Științifică cu participare Internațională, „Cercetarea, dezvoltarea și inovarea din perspectiva eticii globale”, Ediția a V-a, organizator UTM, 17 mai 2024. (program atașat) Conferința științifică națională cu participare națională „Integrarea prin cercetare și inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Organizator: Universitatea de Stat din Moldova, 7-8 noiembrie 2024.) (program atașat)	BOG ATU Eugenia BOG ATU Eugenia BOG ATU Eugenia EJO V Cristina CEA	Raport: Sinergia dintre cultura organizațională, motivația echipei și schimbare: fundamente pentru reziliența instituțională.
--	---	---

	CÎR Irina	
Manifestări științifice naționale		
La 18 iunie 2024 am participat la masa rotundă ”Strategii pentru gestionarea efectelor depopulării asupra administrării teritoriale” organizată de Centrul Cercetări Demografice al Institutului Național de Cercetări Economice (INCE).	Mocanu Victor Filipov Ina	Au prezentat comunicarea „Integrarea emigrării în politici și strategii locale”.
Conferința științifică națională “Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare IN HONOREM Andrei Dumbrăveanu la 70 de ani”, 5 decembrie 2024, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM.	Dumbrăveanu Andrei	Comunicare: Omul și pădurea reflecții mediatice în R.Moldova https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program%20conferin%C8%9B%C4%83_Fenomene%20%C8%99i%20tendin%C8%9Be%20%C3%AEEn%20jurnalism%20%C8%99i%20comunicare_2024.pdf
Conferința Științifică Națională „Rolul Științei în Reformarea Sistemului Juridic și Politico-Administrativ”, ediția a X-a, 10 Decembrie 2024.	Filipov Ina	Raport: Dilema primarilor privind amalgamarea voluntară: între decizia strategică și compromis necesar https://fdap.usch.md/conferinta-stiintifica-nationala-rolul-stiintei-in-reformarea-sistemului-juridic-si-politico-administrativ-editia-a-x-a/
Mini masă rotundă "Immanuel Kant – 300 ani de la naștere", 19 aprilie 2024, în format video	Potoroacă Mihaela	Imagine, montaj și redactare video: Mihai Potoroacă, Link: https://www.youtube.com/watch?v=GoY7-_tJ6iE&t=3s
Conferința științifică națională “Fenomene și tendințe în jurnalism și comunicare IN HONOREM Andrei Dumbrăveanu la 70 de ani”, 5 decembrie 2024, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM.	Mocanu Victor Potoroacă Mihaela	Comunicare Laudatio: Andrei Dumbrăveanu, personalitate a interdisciplinarului într-o lume în schimbare https://www.youtube.com/watch?v=FFD6WO5vNdY https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program%20conferin%C8%9B%C4%83_Fenomene%20%C8%99i%20tendin%C8%9Be%20%C3%AEEn%20jurnalism%20%C8%99i%20comunicare_2024.pdf
Masă Rotundă cu genericul „Impactul războiului din Ucraina în contextul integrării europene a Republicii Moldova”, Chișinău, USEM, 8 februarie 2024. https://usem.md/en/news/masa-rotunda-cu-tema-impactul-razboiului-din-ucraina-in-contextul-integrarii-europene-a-republicii-moldova/ (accesat: 08.02.2024).	VARZARI Pantelimon BRAGA Lilia CEA CÎR	Raport: Demersul științific privind abordarea agresiunii militare ruse în Ucraina Raport: «Политическая солидарность общества Республики Молдова в контексте процессов евроинтеграции». Raport: Promovarea eficientă a activității și evenimentelor din institutele de cercetare din Republica Moldova pe platformele social media Raport: Raporturile dinte guvernare și opoziție în contextul integrării europene a Republicii Moldova. Raport: Geopolitica securității naționale a Republicii Moldova: între statutul de neutralitate și stat membru al NATO.

MiniMasă Rotundă „Immanuel Kant – 300 ani de la naștere”, Chișinău, ICJPS al USM, 19 aprilie 2024. https://icjps.md/content/immanuel-kant-%E2%80%93-300-ani-de-la-na%C8%99tere ; https://www.youtube.com/watch?v=GoY7-tJ6iE (accesat: 19.04.2024). Conferința științifică „Filosofia și perspectiva umană” consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, Ed-a a XXI-a, ICJPS al USM, Ch-u, 21 noiembrie 2024. https://icjps.md/sites/default/files/files/agenda_zmf_icjps_al_usm_2024.pdf; https://icjps.md/content/avut-loc-sesiunea-%C8%99tiin%C8%9Bific%C4%83-%E2%80%9Efilosofia-din-perspectiva-uman%C4%83%E2%80%9D-consacrat%C4%83-zilei-mondiale (accesat: 20.11.2024). 24 aprilie 2024 - Masa Rotundă „Rolul Uniunii Europene în soluționarea problemelor globale”, conform Ordinului nr. 90 din 24.04.2024 USM https://conferinte.stiu.md/event_page/899 Simpozionul național Leibniz - <i>Leibniz și știința modernă</i>, 5 aprilie 2024, București, Organizator Societatea Leibniz din România (program atașat) Sesiunea națională de comunicări științifice - Zilele Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Organizatori: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare,	Irina RUS AND U Ion UNG URE ANU Veac eslav VAR ZAR I Pant elim on RUS AND U Ion VAR ZAR I Pant elim on CIU MA C Svetl ana MÂ NDR U Vale riu CEA CÎR Irina	Raport: Relevanța gândirii politice kantiene pentru timpurile noastre Raport: Immanuel Kant. Viața și opera. Raport: Reformarea clasei politice în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană Raport: Certitudini și reticente în evoluția relațiilor internaționale. Raport: Funcționalitatea instituțiilor societale în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Raport: Justificarea puterii în organizații: o perspectivă etică. Raport: Statutul de țară candidată a Republicii Moldova : provocări și perspective în contextul politicii de extindere a UE <i>Rațiune și educație la Leibniz</i> <i>Contribuții ale femeii în educație și cercetare. Cazul Republicii Moldova.</i> participare în cadrul Mesei rotunde III: <i>Filosofia, o victimă a reformelor educaționale? Viitorul Filosofiei și Logicii în educația preuniversitară. Dezbateri cu profesorii din mediul preuniversitar.</i>
--	--	---

Departamentul de Științe Socio-Umane, 25-26 octombrie 2024 (program atașat) Conferința națională “<i>Stările generale ale filosofiei</i>”, Ediția a II-a, Organizator - Facultatea de Filosofie a Universității din București, 8-10 noiembrie 2024. (program atașat)		<i>Educație și democrație: o interacțiune a timpului prezent.</i>
Masa rotundă dedicată Zilei Mondiale a Filosofiei „<i>Provocările contemporane și răspunsurile socio-umane: noi perspective și paradigme emergente</i>, titlul comunicării – <i>Educație și democrație: o interacțiune a timpului prezent.</i> Organizator: Universitatea Tehnică a Moldovei, 19.11.2024– Masa rotundă dedicată Zilei Mondiale a Filosofiei „<i>Provocările contemporane și răspunsurile socio-umane: noi perspective și paradigme emergente.</i> Organizator: Universitatea Tehnică a Moldovei, 19.11.2024 (program atașat)	BEN IUC Lilia na	
	BOG ATU Euge nia	
	BOG ATU Euge nia	
	BOG ATU Euge nia	

În total: peste 115 participări la evenimente științifice cu rapoarte și comunicări

8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media: (opțional)

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Întru creșterea vizibilității publice prin facilitarea înțelegerii rezultatelor de către publicul larg și pentru a consolida aprecierea socială a importanței cercetării, dar și și pentru a atrage alte părți interesate în perioada de referință 2024 de către cercetătorii – membrii a-i echipei de subprogram a fost evidențiată comunicarea cu instituții media.

Astfel, de către membrul CCJ, dr. hab., prof. univ. Costachi Gh., au fost înregistrate peste 4 acțiuni relevante, dintre care toate 4 de participări-promovări a științei și realizărilor din sfera științei și inovării la emisiuni radio/tv, portaluri de internet.

Numele, prenumele interviuatului	Emisiunea TV / Radio/ internet portal, data, ora (linc)	Tematica interviuării// Subiectul abordat
Costachi Gheorghe	Noi.md (https://noi.md/md/societate/experti-juridici-referendumul-din-octombrie-poate-submina-constitutia-r-moldova)	<i>Experți juridici: Referendumul din octombrie poate submina Constituția R. Moldova</i>
Costachi Gheorghe	Noi.md (https://noi.md/md/politica/adresarea-societatii-civile-si-partidelor-din-moldova-catre-comunitatea-internationala-privind-rezultatele-referendumului)	<i>Adresarea societății civile și partidelor din Moldova către comunitatea internațională privind rezultatele referendumului</i>
Costachi Gheorghe	Noi.md (https://noi.md/ru/obshhestvo/v-moldove-sostoyalasi-prezentaciya-knigi-georgiya-kostaki-nauchnye-osnovy-pravovogo-gosudarstva)	Prezentarea monografiei „Fundamentul științific al statului de drept” în trei volume, din 2023
Costachi Gheorghe	Noi.md (https://noi.md/ru/obshhestvo/kogda-sostoitsya-prezentaciya-monografii-konstitucionnaya-identichnosti-moldavskogo-gosudarstva?prev=1&%3Bysclid=l9cyatf0uh764769412)	Prezentarea monografiei „Identitatea constituțională a statului moldovenesc” în două volume, din 2024. Biblioteca Națională.

Victor Juc - 62 de participări la emisiuni Radio și TV.

Andrei Dumbrăveanu, emisiunea Forum, din 26 noiembrie 2024, Vocea Basarabiei. Scenarii și actori ai războiului hibrid [VIDEO/ Emisiunea FORUM din 26 noiembrie. Invitat: Andrei Dumbrăveanu, sociolog, regizor, scenarist, jurnalist - Vocea Basarabiei](#)

Victor Mocanu, emisiunea TV Mediapunct, de la Realitatea TV, 17 aprilie 2024

Victor Mocanu, emisiunea Reportajele televiziunii „Recensământul o cercetare importantă pentru cetățeni”, TVR Moldova, 12 aprilie 2024

Petru Negură

1. Participare în calitate de expert într-un reportaj al jurnalistei Katie Toth pentru programul „The World on GBH” (SUA/Canada) despre refugiații ucraineni în Moldova „Ukrainian refugees make a home in neighboring Moldova”. 10.01.2025.

Link: <https://theworld.org/stories/2025/01/10/ukrainian-refugees-make-a-home-in-neighboring->

[moldova](#)

2. Interviu pentru programul Moldova News: „Interviu-text de Petru Negură. Sondajele arată o societate divizată asupra cauzelor războiului”. 24.07.2024. Link: <https://moldova-news.md/interviu-text-cu-petru-negura-sondajele-arata-o-societate-divizata-asupra-cauzelor-razboiului/>
3. Interviu cu Valentina Ursu pentru Realitatea TV, „Eu voi vota în Germania. Îmi doresc ca Republica Moldova să devină stat membru al UE”. 18.10.2024.
Link: <https://www.facebook.com/ursu.valentina.50/videos/1589751211897397>
4. Participare într-un reportaj de Benjamin Wyl pentru Swiss.Info, „Will Moldova vote to join the EU despite Russia's influence?”, 04.10.2024. Link: <https://www.swissinfo.ch/eng/democracy/will-moldova-vote-to-join-the-eu-despite-russias-influence/87665710>

Participări la emisiuni TV / Radio - peste 75 de participări:

- Articole de popularizare a științei

Gaşper L. De ce milenialii își schimbă des locul de muncă?, 2024

https://www.delucru.md/articles/generatia-schimarilor-de-ce-milenialii-isi-schimba-des-locul-de-munca?fbclid=IwY2xjawG-n7VleHRuA2FlbQIxMQABHTLaFzfkLtnrKw97HWGXlw-2Nb4519wJsPAD3n1hAs5MwygAPq3ykRp54w_aem_qwekrjBrXISZ4C2u0IZkeA

COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM). Un cuvânt pentru cititor. În: Tribuna Constituțională, 2024, nr. 1, pp. 90-94 E-ISSN-2953-7045. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/90-94_55.pdf

9. Colaborare la nivel național și internațional

- Pe parcursul perioadei potrivit planului membrii echipei de subprogram au colaborat **în plan național** cu Academia de Științe a Moldovei (Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte), cu Institutul de Istorie și Departamentul Relații Internaționale ale USM. ICJPS al USM a fost partenerul Ministerului Culturii din Republica Moldova și A.O. Centrul de Politici Culturale și a participat la elaborarea Raportului cercetării sectorului cultural din Republica Moldova și a Conceptului noii Strategii pentru cultură și patrimoniu – 2030,” organizată de Ministerul Culturii din R. Moldova și A.O. Centrul de Politici Culturale.
- Activitatea în cadrul Recensământului Populației și Locuințelor din RM: Dr. Victor Mocanu este membru al Comisiei guvernamentale de organizare a Recensământului din RM și a expertizat instrumentariul de cercetare. Ion Mocanu a participat la câteva ședințe de lucru și mese rotunde organizate de BNS în calitate de reprezentant al AȘM și ICJPS USM.
- Pe **plan internațional** s-a colaborat cu Societatea sociologilor din Ucraina, cu Centrul de Economia Industriei și Serviciilor al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române, cu Institutul de Sociologie al Academiei Române cu care a fost încheiat un Acord bilateral de Colaborare, cu Institutul de Științe Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române.

- Participarea activă la ședințele comitetelor de program și ale organelor consultative ale Spațiului european de cercetare în calitate de Membru al Comitetului de Program Orizont Europa Configurația ‘Acțiuni Marie Skłodowska-Curie’ și Punct Național de Contact Configurația ‘Acțiuni Marie Skłodowska-Curie’ (Roșca A.);
- Colaborarea cu rețelele specializate ale Spațiului european de cercetare: MSCAdvocacy project (Roșca A.);
- Participare la 4 ședințe ale Comitetului de program MSCA în 2024 în calitate de membru al Comitetului de Program HE (Roșca A.).
- Participarea activă la ședințele comitetelor de program și ale organelor consultative ale Spațiului european de cercetare în calitate de Expert național al Republicii Moldova în Horizon Europe Programme Committee în configurațiile "European Research Council" and "Civil Security for Society" (Sprincean S).
- Coordonare Pilon II în cadrul Oficiului Național Orizont Europa (Sprincean S).
- Participarea la cursurile avansate de project management, organizate de cancelaria de stat în parteneriat cu Project Management Institute (filiala București) și Agenția Germană pentru Cooperare Internațională.
- În 2024 a fost câștigat un proiect de cercetare - "Camps and Camp-like Settings in Urban Environments: Bridging Humanitarian and Development Activities" (2025 - 2027), finanțat de Swiss Network for International Studies (SNIS), instituție lider: Fachhochschule Nordwestschweiz (FHNW), consorțiu format din:
 - University of Applied Sciences Northwestern Switzerland (Basel),
 - Moldova State University (national team coordinator - SPRINCEAN S.)
 - University of Jordan (Amman)
 Buget: aprox. 300 mii franci elvețieni.

DATE PRIVIND DEPUNEREA DE PROPUNERI DE PROIECTE ÎN ANUL 2024

Nr. d/o	Numele, prenumele, gradul și titlul științific al membrilor echipei de proiect	Apelul, data depunerii	Cifrul, denumirea propunerii de proiect, date privind partenerii, consorțiul	Rezultatul concursului de proiecte
1	UNGUREANU Veaceslav, dr., JUC Victor, dr.hab., prof. univ, BENIUC Liliana, dr., conf. univ.	Concursul de proiecte „Stimularea excelenței în cercetare”, finanțat de ANCD (04.04.2024)	2024.168, Propunerea de proiect „Fundamentarea Geosecuritologiei ca direcție nouă în cercetarea securității naționale a Republicii Moldova”, Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice	Eșuat
2	BARBAROS Maria Corina, dr., conf. univ. BENIUC Liliana, dr.,conf. univ., HÎRBU-BENCHECI Diana, dr., conf. univ.	Proiecte complexe bilaterale cu Republica Moldova (30.10.2024), finanțat de ANCD și UEFISCDI (România)	PN-IV-PCB-RO-MD2024-0237, „Contribuția UE și a României la securitatea civilă în Republica Moldova: politici, parteneriate strategice și consolidarea identității europene”, Universitatea „A.I. Cuza” (Iași, România), USM	Aprilie 2025
3	BOGATU Eugenia dr., conf. univ.	Concursul proiectelor bilaterale moldo-romane, 30.10.2024	PN-IV-PCB-RO-MD-2024-0408, Creație, cultură, identitate: opera lui Blaga și Noica în România și Republica Moldova; coordonator Universitatea din Craiova, partener Universitatea de stat din Moldova.	Aprilie 2025

4	DIACON Maria, dr., conf. univ.	Proiecte complexe bilaterale România – Republica Moldova, 27 octombrie, 2024	PN-IV-PCB-RO-MD-2024-0053 Loredana Manasia, UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE POLITEHNICA BUCUREȘTI Maria Diacon, UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA	Aprilie 2025
5	DIACON Maria, dr., conf. univ.	5th Joint Call for Proposals of TÜBİTAK - NARD Bilateral Cooperation Projects 18 august, 2024	Youth Emigration: Motivation, Trends and Future Prospects in Moldova and Turkey with an adaptive predictive System. Muhhamet Berigel, KARADENİZ TECHNICAL UNIVERSITY	Aprilie 2025
6	CEACÎR Irina, dr.	Proiecte complexe bilaterale România – Republica Moldova, SOCIOPOL H2, 30 octombrie 2024	PN-IV-PCB-RO-MD-2024-0226 UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE POLITEHNICA BUCUREȘTI Și UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA.	Aprilie 2025
7	STERPU Vladimir, dr.	“Proiecte complexe bilaterale cu Republica Moldova” Parteneri Universitatea de Vest din Timișoara Co-director de proiect Sterpu Vladimir, doctor în științe politice	PLANUL NAȚIONAL DE CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE 2022-2027, PNC DI IV 5.8 - Programul Cooperare europeană și internațională 5.8.3 - Subprogramul Bilateral/multilateral Proiecte complexe bilaterale cu Republica Moldova Tema proiectului Information Threats and Risks to the Convergence of National Policy and Societal Attitudes towards the Green Deal Acronym: EGDITR (European Green Deal- Information Threats and Risks) Amenințări și riscuri informaționale pentru convergența dintre politica națională și atitudinile societății față de Green Deal	
8	Mocanu Victor dr., conf. univ., Potoroacă Mihail.	Concursul de proiecte ”Stimularea excelenței în cercetare” pentru anii 2024-2025, ANCD.	Proiectul “Influența proceselor socio- demografice asupra rezilienței domeniilor de cercetare și inovare (atragera tinerilor în procesul de cercetare)”	respins
9	dr. Mocanu Ion, Potoroacă Mihail	Concursul de proiecte ”Tinerii cercetători” pentru anii 2024-2025, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.	“Consolidarea rezilienței și competitivității procesului social-politic în Republica Moldova prin aprofundarea cooperării cu Uniunea Europeană: analiză multidisciplinară”	Neeligibil
10	Spătaru Tatiana., dr.hab., conf. Univ.	11 februarie 2024	OFERTA TEHNICĂ Pentru serviciile de elaborare a studiului comparativ „Reprezentarea femeilor în politică în Republica Moldova, Ucraina și Georgia”. Către: Biroul din Republica Moldova al Fundației Konrad Adenauer	NU a fost finanțat
11	Spătaru Tatiana., dr.hab., conf. Univ	PN-IV-PCB-RO- MD2024-0171	UNIVERSITATEA LUCIAN BLAGA 5.8 - Programul Cooperare europeană și internațională 5.8.3 - Subprogramul	In process de examinare

			Bilateral/multilateral Proiecte de colaborare cu Republica Moldova	
12	Sterpu Vladimir, dr in științe Spătaru Tatiana., dr.hab., conf. Univ	PN-IV-PCB-RO-MD2024-0581	UNIVERSITATEA DE VEST TIMISOARA 5.8 - Programul Cooperare europeană și internațională 5.8.3 - Subprogramul Bilateral/multilateral Proiecte de colaborare cu Republica Moldova	In process de examinare
13	Spătaru Tatiana., dr.hab., conf. Univ.	Program 5.2 - Subprogramul 5.2.2 - Mobilitati Proiecte de mobilitate pentru cercetatori cu experienta din diaspora, Competitia 2024 Rezultate verificare eligibilitate_Lista 9 - Cereri depuse - 31.07.2024	Universitatea de Vest din Timișoara STRATEGII INOVATIVE DE CERCETARE ÎN DOMENIUL STUDIILOR UNIVERSITARE DE DOCTORAT	Eligibil Nu a fost finantat
14	Petru Negură, dr., conf. univ.	Programul de proiecte bilaterale România - Republica Moldova 2024	Proiectul bilateral ICJPS/USM – Universitatea „Al. I. Cuza” Iași (UAIC), întitulat „War and Peace in Ukraine: A Mixed-Methods Analysis of Social Representations and Attitudes in Romania and Moldova”.	Aprilie 2025
15	Petru Negură	Deutsche Forschungsgemeinschaft, Programul de proiecte individuale, noiembrie 2024	Proiectul „Peasants Against the Nation: Everyday Resistance to Nation-Building in the Interwar Romanian, Polish and Soviet Borderlands”	Mai-iunie 2025

DATE PRIVIND DEPLASĂRILE ÎN ANUL 2024

Nr. d/o	Numele, prenumele, gradul și titlul științific	Destinația	Descrierea succintă a activităților (stagiul, participări la manifestări științifice)	Termenul
1	Maria Diacon, dr., conf. univ.	Albania, Tirana	CA20137 Annual meetings and conference on Gender Based Violences and Institutional Culture	15-16 februarie, 2024
2	Maria Diacon, dr., conf. univ.	Norvegia, Oslo	CA22150 Joint MC 2 Meeting and Working Group Meetings	25-26 aprilie, 2024
3	Maria Diacon, dr., conf. univ.	Turcia, Trabzon	CA19142 Training School. Advancing Media Accessibility, Research and Innovative Approaches	08-10 mai, 2024
4	Maria Diacon, dr., conf. univ.	Austria, Klagenfurt	CA19135 Training School. CERCIRAS	26-28 august, 2024

5	Maria Diacon, dr., conf. univ.	Olanda, Haga	CA22150 Working Group 1 Meeting	10-11 octombrie, 2024
6	Maria Diacon, dr., conf. univ.	Belgia, Bruxelles	CA23149 - 1st Management Committee meeting	21 octombrie, 2024
7	Gorbatiuc Marina., cercetător științific	Faculty of International and Political Studies of the Jagiellonian University, Cracow, Poland	La Conferința a fost evaluat obiectul problemei Științelor Politice în Moldova, sistemul științelor politice și corelațiile politicului cu alte domenii ale vieții sociale.	14-15 martie 2024
8	Gorbatiuc Marina., cercetător științific	SWISS UMEF University of Applied Sciences Institute, Geneve, Switzerland	În cadrul conferinței Internațională “Suveranitatea în secolul XXI și viitoarele scenarii” , desfășurată la Geneva, UMEF (University of Applied Sciences Institute) pe 26-27 Martie au fost prezentate rezultatele unui amplu sondaj referitor la starea Moldovei și eforturile sale de a-și câștiga statutul de stat suveran neutru.	26-27 martie 2024
9	Gorbatiuc Marina., cercetător științific	Catholic University of Croatia, Zagreb, Croatia	În cadrul Conferinței a fost prezentată întrebarea malului răului Nistru în abordarea problemelor legate de siguranța mediului, reducerea riscurilor de dezastru și gestionarea deșeurilor periculoase.	12-13 septembrie 2024
10	Gorbatiuc Marina., cercetător științific	Adam Mickiewicz University, Poznan, Poland	La participarea în Conferința Internațională <i>Beyond Europe (Poznan /December 12-13, 2024)</i> cu raport INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ – O NOUĂ ETAPĂ ÎN DEZVOLTARE Aspectele inteligenței artificiale rămân studiate de diferiți specialiști ai timpului nostru. Inteligența artificială este inteligența expusă de mașini, spre deosebire de inteligența naturală, expusă de oameni și unele animale.	12-13 decembrie 2024
11	Sterpu V., dr.	Tampere University, Finlanda	Vizită de lucru și Training în cadrul proiectului international PeaceEdu - Curriculum reform for the promotion of peace education in Ukraine, Georgia and Moldova	17-19 aprilie 2024
12	Mocanu Victor, dr., conf. univ.	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România,	1.Documentare la tema subprogramului: 01.05.01: “Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană: abordări juridice, politologice și sociologice” 2.Stabilirea relațiilor de colaborare cu ncolegii de la Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice din cadrul Departamentului de Sociologie și Asistență Socială 3. Publicarea articolului „Trust as a pillar of social cohesion in the Republic of Moldova: dynamics and interconnections in Scientific annals” of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași (New series) Sociology and Social Work, Vol. 17 No. 2 (2024), https://doi.org/10.47743/asas-2024-2-771	5-7 noiembrie 2024
13	Mocanu Ion, dr.	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România,	1.Documentare la tema subprogramului: 01.05.01: “Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană: abordări juridice, politologice și sociologice” 2.Stabilirea relațiilor de colaborare cu ncolegii de la Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice din cadrul Departamentului de Sociologie și Asistență Socială 3. Publicarea articolului „Trust as a pillar of social cohesion in the Republic of Moldova: dynamics and interconnections in Scientific annals” of “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași (New series) Sociology and Social Work, Vol. 17 No. 2 (2024), https://doi.org/10.47743/asas-2024-2-771	5-7 noiembrie 2024
14	Angela Mocanu dr.	University of Nottingham United Kingdom	Lucrările Aciunii COST 22159 National, International and	4-8 septembrie

	sociol		Transnational Histories of Healthcare, 1850-2000	2024
15	Dumbraveanu Andrei dr., conf. univ.	Universitatea Dunărea de Jos, Galați, România	Participare la manifestarea științifică a celei de a XVII-a ediție a conferinței internaționale „Presa și cultura în spațiul european”	4-6 octombrie 2024
16	Potoroacă Mihail	Universitatea Dunărea de Jos, Galați, România	Participare la manifestarea științifică a celei de a XVII-a ediție a conferinței internaționale „Presa și cultura în spațiul european”	4-6 octombrie 2024
17	Filipov Ina	Universitatea din Leipzig	Vizită de studiu în cadrul proiectului — QFORTE — Enhancement the Quality Assurance in Higher Education System in Moldova, nr. 618742-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP.	Perioada 3-7 martie 2024
18	Filipov Ina	Universitatea din Strasbourg, Franța,	<i>Training:</i> de consolidare a capacităților în vederea reformării învățământului universitar pentru dezvoltare ecologică și durabilă <i>Realizat în cadrul proiectului:</i> „Reforming Undergraduate Education for GReen and Sustainable Development in Armenia and MolDova”, ERASMUS + KA2 Project#101128817	Perioada: 01.07.2024 – 06.07.2024
19	Filipov Ina	Universitatea Sannio, din orașul Benevento, Italia,	<i>Instruire:</i> „Rezultate, predare și învățare orientate către digital”, <i>Realizată în cadrul proiectului:</i> „Reforming Undergraduate Education for GReen and Sustainable Development in Armenia and MolDova”, ERASMUS + KA2 Project#101128817	Perioada: 03.12.2024 – 06.12.2024.
20	Spătaru Tatiana. dr.hab., conf. Univ	University of Osijek, Požega, Hrvatska	Săptămâna internaționalizării Cheltuieli din cont propriu	8 aprilie – 12 aprilie 2024
21	Spătaru Tatiana. dr.hab., conf. Univ	Universității „Apollonia” din Iași, <i>Pregătim viitorul promovând exceleța,</i> Ediția a XXXIV-a 29 februarie - 3 martie 2024, IAȘI, ROMÂNIA	Conferința științifică Cheltuieli din cont propriu	29 februarie - 3 martie 2024
22	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Rome, Italy	CA21108 - European Network for Skin Engineering and Modeling. / Event title: Network meeting 3	28/02/2024 - 01/03/2024
23	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Berlin, Germany	COST Action: CA21143 - Transnational Family Dynamics in Europe / Event title: Conference on “Care responsibilities in Transnational Families” and Working Group 2 meeting	16/10/2024 - 18/10/2024
24	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	London, United Kingdom	COST Action: CA22119 - Haemoglobinopathies in European Liaison of Medicine and Science / Event title: HELIOS: Fostering Collaboration and Harmonisation in Haemoglobinopathy Research and Training through Synergistic Networking	03/10/2024 - 04/10/2024
25	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Thessaloniki, Greece	COST Action: CA21110 - Building an open European Network on OsteoArthritis research / Event title: NetwOArk meeting days	23/09/2024 - 24/09/2024
26	Sprincean Serghei dr. hab., conf.	Thessaloniki, Greece	COST Action: CA21110 - Building an open European Network on OsteoArthritis research / Event title: WG2 Training School	25/09/2024 - 27/09/2024

	univ.			
27	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Universidade de Évora, Portugal	COST Action: CA22142 - Beneficial root-associated microorganisms for sustainable agriculture Event title: Workshop on non-academic stakeholder-driven topics	19/09/2024 - 20/09/2024
28	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Ankara, Türkiye	COST Action: CA20104 - Network on evidence-based physical activity in old age / Event title: Training School "Artificial Intelligence meets Physical Activity"	16/09/2024 - 19/09/2024
29	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Belgia, Bruxelles	COST Action: CA22110 - Cooperation, development and cross-bordertransfer of Industrial Symbiosis among industry and stakeholders / Event title: WG1 Workshop "Industrial Symbiosis from a technical perspective: challenges and opportunities"	10/09/2024- 12/09/2024
30	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Gdańsk, Poland	COST Action: CA21152 - Implementation Network Europe for Cancer Survivorship Care Event title: WG meetings and Conference for European Implementation Network for Cancer Survivorship Care	28/08/2024 - 30/08/2024
31	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Istanbul, Türkiye	COST Action: CA21139 - 3Rs concepts to improve the quality of biomedical science / Event title: Ethical Cross-over Working Group: "Ethics, 3Rs, One Health"	
32	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Linz, Austria	COST Action: CA21139 - 3Rs concepts to improve the quality of biomedical science / Event title: Workshop about 3Rs centres and their power for dissemination of 3Rs concepts and how to build a 3Rs centre	16/09/2024 - 17/09/2024
33	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Ljubljana, Slovenia	COST Action: CA22103 - A COMPREHENSIVE NETWORK AGAINST BRAIN CANCER / Event title: 1st Annual Meeting	04/09/2024- 06/09/2024
34	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Salamanca, Spain	COST Action: CA21129 - What are Opinions? Integrating Theory and Methods for Automatically Analyzing Opinionated Communication / Event title: Joint WG Meeting II.2 Salamanca	11/06/2024 - 14/06/2024
35	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Yerevan, Armenia	COST Action: CA22127 - COLlaboratively DEveloped culturallY Appropriate and inclusive Assessment tool for Palliative Care EDUcation / Event title: 1st Working Group Meeting	26/06/2024 - 28/06/2024
36	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Porto, Portugal	COST Action: CA19136 - International Interdisciplinary Network on Smart Healthy Age-friendly Environments Event title: Joint Working Group 1, 2, 3 and 4 meeting	07/05/2024 - 08/05/2024
37	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Belgrade, Serbia	COST Action: CA20105 - Slow Memory: Transformative Practices for Times of Uneven and Accelerating Change Event title: Slow Memory Theory Meeting	29/05/2024 - 31/05/2024
38	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Amsterdam, Netherlands	COST Action: CA21151 - GENERATION OF HUMAN INDUCED PLURIPOTENT STEM CELLS FROM HAPLO- SELECTED CORD BLOOD SAMPLES Event title: 3rd Work Groups Meeting // 3rd Management Committee Meeting	14/05/2024 - 16/05/2024
39	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Bucharest, Romania	COST Action: CA20112 - PlatfoRm OF policy Evaluation community for improvED EU policies and Better ACKnowledgement Event title: 5th PROFEEDBACK Conference on Social Policy, Social Innovation, Quality of Life, Public Health	16/05/2024 - 17/05/2024
40	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Thessaloníki, Greece	COST Action: CA21132 - European Swine Influenza Network Event title: Scientific and networking yearly meeting and MC	21/05/2024 - 23/05/2024

41	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Vienna, Austria	COST Action: CA21110 - Building an open European Network on OsteoArthritis research Event title: WG meeting	15/04/2024 - 17/04/2024
42	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Prague, Czechia	COST Action: CA21154 - Translational control in Cancer European Network Event title: Management Committee and Working Group Meeting	30/04/2024 - 02/05/2024
43	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Belgrade, Serbia	COST Action: CA21117 - The role of IMMUnity in tackling PARKinson's disease through a Translational NETwork Event title: IMMUPARKNET Second Annual Conference - Fourth MC meeting and Third WG 1-5 meetings	23/04/2024 - 25/04/2024
44	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Nyborg, Denmark	COST Action: CA21170 - Prevention, anticipation and mitigation of tick-borne disease risk applying the DAMA protocol / Event title: MC meeting and workshop about urban tick and tick-borne pathogen hotspots, effect of anthropogenic pressure	18/04/2024- 19/04/2024
45	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Riga, Latvia	COST Action: CA22118 - Radionuclide theragnostics for personalised medicine Event title: 1rd General Meeting	27/03/2024 - 28/03/2024
46	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Barcelona, Spain	COST Action: CA22149 - Research Network for Interdisciplinary Studies of Transhistorical Deliberative Democracy / Event title: 1st General Meeting	07/03/2024 - 08/03/2024
47	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Copenhagen, Denmark	COST Action: CA21123 - Cancer- Understanding Prevention in Intellectual Disabilities / Event title: Management Committee Meeting and WG4 Meeting	20/03/2024 - 22/03/2024
48	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Limassol, Cyprus	COST Action: CA21129 - What are Opinions? Integrating Theory and Methods for Automatically Analyzing Opinionated Communication Event title: Joint WG Meeting Limassol	18/01/2024- 19/01/2024
49	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Oxford, United Kingdom	COST Action: CA22101 - Cultural Expertise Junior Network Event title: K-Perititia Opening Conference and Workshops 2024 - Oxford	03/01/2024 - 06/01/2024
50	Sprincean Serghei dr. hab., conf. univ.	Salzburg, Austria	COST Action: CA22127 - Collaboratively DEveloped culturalLY Appropriate and inclusive Assessment tool for Palliative Care EDUcation / Event title: 1st General Meeting	30/01/2024- 31/01/2024

10. Teze de doctorat/ postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului

Nr. d/o	Numele, prenumele, gradul și titlul științific	Conducător / consultant	Denumirea temei, specialitatea	Data susținerii
1.	Ungureanu Veaceslav, dr. în științe politice.	Consultant științific: Juc Victor, dr. hab. în științe politice, prof. univ., membru corespondent al AȘM.	Teză de doctor habilitat în științe politice, Tema: Dimensiunea geopolitică a securității în contextul transformărilor structurale de sistem internațional din perioada postrăzboi rece, Specialitatea 562.01. – Teoria și metodologia relațiilor internaționale și a diplomației.	Data susținerii: 23 august 2024 în cadrul ședinței Consiliului științific specializat DH 562.01-24-7 a Universității de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice.

2	FILIPOV Ina Titlul de doctor în sociologie	Mocanu Victor, dr. conf. în sociologie	„Rolul administrației publice locale în gestionarea proceselor migraționale”, specialitatea 541.02. Structură socială, instituții și procese sociale	Susținută la: 12 Septembrie 2024; Confirmată prin DECIZIA Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare nr. 5 din 20 decembrie 2024 cu privire la confirmarea titlurilor științifice de doctor conferite de către Consiliile științifice specializate
---	---	--	--	---

11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

- lipsa conexiunii calculatoarelor din birourile de serviciu la rețeaua internet
- a existat o oarecare neclaritate privind modul de prezentare a **dărilor de seamă** privind activitățile științifice. Drept rezultat, la începutul anului 2024 nu se cunoșteau prioritățile științifice primare (și efectiv punctate cel mai mult) trasate de către Ministerul Educației și Cercetării. Totodată, schimbarea frecvență a modalității și a formei de raportare a activităților științifice este de natură să răpească prea mult din timpul prețios, care ar fi putut să fie direcționat către activități mult mai importante.

În ideal, se cere o uniformizare și stabilitate a formei dărilor de seamă pentru întreaga perioadă de realizare a cercetărilor în cadrul Subprogramului.

- o Lipsa posibilității financiare de a participa cu comunicări în cadrul conferințelor internaționale.
- o Lipsa interacțiunii cu mediul științific internațional.
- o Finanțarea cu întârziere a cercetărilor de teren.
- o Dificultățile majore în realizarea subprogramului au fost legate de lipsa de finanțare în primele luni ale anului, ceea ce a determinat o amânare a dezvoltării cercetării calitative. Aceasta a avut loc mai târziu decât era planificat inițial, afectând calendarul general al activităților de cercetare. Pentru a evita astfel de întârzieri în viitor, este esențial ca finanțarea de la buget să fie efectuată în mod constant, fără pauze de câteva luni, asigurând continuitatea și eficiența proceselor de cercetare.

12. Concluzii

Acțiunile de cercetare planificate au fost în mare măsură realizate. Chiar dacă unele publicații urmează să vadă lumina tiparului în 2025, datorită procesului viguros de evaluare din partea editurilor internaționale, o mare parte au fost deja publicate în anul 2024.

Solicitarea majoră pentru creșterea gradului calității de cercetare este oferirea spațiului în cadrul institutului, amenajat cu mobilier corespunzător, cu calculator performant, cu acces la internet și aprecierea rezultatelor obținute cu salarii corespunzătoare necesităților și sporuri de performanță motivaționale.

- Reziliența socială este profund influențată de contextul local și de condițiile sociale, economice și politice specifice fiecărei comunități.
- Reziliența socială este susținută de resursele comunitare, de solidaritatea și angajamentul civic, dar este și afectată de factori precum corupția, migrația și lipsa de încredere în instituțiile publice.
- Perspectiva asupra viitorului este modelată de experiențele trecute, de condițiile sociale actuale și de speranțele și temerile legate de evoluțiile viitoare.
- Se evidențiază aspirația către o societate mai echitabilă, mai prosperă și mai democratică, dar și îngrijorarea cu privire la stagnare și lipsa de progres.

- Există o puternică dorință de schimbare și de îmbunătățire a condițiilor de viață în comunități, reflectată în apelurile la o guvernare mai transparentă, mai orientată către nevoile cetățenilor și mai responsabilă față de valorile democratice și europene.
- Cercetarea calitativă subliniază importanța implicării sociale și a activismului civic în vederea promovării schimbării și a prosperării sociale.
- Analiza calitativă relevă o diversitate și o complexitate a percepțiilor, valorilor și experiențelor sociale în diferitele comunități, subliniind faptul că nu există o singură voce sau o perspectivă dominantă.
- Înțelegerea acestei diversități și complexități este esențială pentru elaborarea și implementarea politicilor și inițiativelor sociale care să răspundă în mod adecvat nevoilor și aspirațiilor variate ale populației.
- Materialele evidențiază provocările precum migrația, corupția și lipsa de acces la servicii de calitate, dar și oportunitățile și resursele existente pentru dezvoltare socială, inclusiv resursele culturale și spirituale, solidaritatea comunitară și angajamentul civic.
- Dezvoltarea socială durabilă și progresul sunt posibile prin identificarea și valorificarea acestor oportunități și resurse, și prin abordarea eficientă a provocărilor sociale.
- Răspunsurile respondenților, atât din cadrul focus grupurilor, cât și din interviurile individuale în profunzime, evidențiază strategii diverse de gestionare a problemelor, stresului și situațiilor dificile. Printre resursele frecvent menționate se numără sprijinul familiei, implicarea în responsabilitățile zilnice, analiza rațională a situațiilor, cultivarea pasiunilor personale. De asemenea, este subliniată importanța menținerii unui echilibru între îndatoririle cotidiene și gestionarea emoțiilor, utilizând activități care contribuie la relaxare sau la motivare. Aceste aspecte indică o nevoie fundamentală de dezvoltare a unor mecanisme eficiente de coping, ce pot include resurse personale interne, cât și suport extern pentru a face față provocărilor vieții și a dezvolta capacitățile de adaptare.
- Suportul social eficient acordat din partea instituțiilor educaționale, dezvoltarea competențelor necesare pentru promovarea unui stil de viață sănătos fortifică reziliența personală și, implicit, dezvoltarea societății. În acest context, devine imperativ ca instituțiile sociale să prioritizeze măsuri care sprijină consolidarea rezilienței personale și societale, contribuind astfel la bunăstarea indivizilor și la întărirea capitalului uman și social, esențiale pentru o societate sustenabilă și adaptabilă.
- Cercetarea denotă importanța integrării dizabilității în studiile academice pentru dezvoltarea unor politici bazate pe dovezi în domeniul protecției sociale și a incluziunii. În contextul integrării Republicii Moldova în spațiul UE, este evidentă necesitatea trecerii de la un model medical la unul social în determinarea dizabilității, ceea ce ar facilita accesul mai ușor la servicii pentru persoanele cu dizabilități severe și pentru cei din mediul rural.
- De asemenea, cercetarea arată că măsurile actuale de protecție socială sunt inadecvate și nu răspund nevoilor diverse ale persoanelor cu dizabilități. Recomandările includ dezvoltarea unui program național pentru servicii sociale integrate și colectarea de date pentru a îmbunătăți accesul la servicii de sănătate și educație.
- Pandemia a agravat problemele de acces la servicii și beneficii pentru persoanele cu dizabilități severe, iar cercetarea sugerează măsuri pentru a asigura protecția socială echitabilă în situații de urgență și dezastre.
- Mass-media are un rol esențial în consolidarea rezilienței sociale prin furnizarea de informații corecte și relevante. Sursele mass-media contribuie la educarea publicului și la formarea unor comportamente colective responsabile în situații de criză și schimbări sociale. Mass-media are capacitatea de a modela percepțiile și reacțiile publicului, fiind un instrument esențial în prevenirea panicii și în promovarea unei reacții coerente și susținute în fața adversităților.
- Administrațiile publice locale pot folosi mass-media pentru a încuraja participarea activă a cetățenilor în procesul decizional, în special în ceea ce privește politicile publice și planificarea așezărilor rurale și urbane, implementarea tehnologiilor inovative.

Au fost elaborate recomandări concrete pentru instituțiile statului la nivel central și local din Republica Moldova, care pot fi adaptate în funcție de domeniile lor de competență și rolurile pe care le au în societate. Iată câteva sugestii pentru instituțiile statului:

1. Guvernul și Parlamentul trebuie să elaboreze și să implementeze politici publice coerente și eficiente care să promoveze dezvoltarea socială și economică echitabilă în întreaga țară. Este necesară creșterea transparenței și responsabilității în administrarea resurselor publice, inclusiv prin consolidarea mecanismelor de monitorizare și raportare.

2. Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Justiției sunt responsabile de intensificarea eforturilor de combatere a corupției și asigurarea integrității în instituțiile publice, prin investigarea și sancționarea cazurilor de abuz și corupție. Aceste instituții trebuie să vină în sprijinirea și promovarea accesului la justiție și respectării drepturilor omului, cu accent pe protejarea victimelor violenței și discriminării.

3. Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Culturii trebuie să contribuie mai mult la modernizarea sistemului educațional și promovarea unei educații de calitate, inclusiv prin dezvoltarea competențelor civice, antreprenoriale și interculturale. De asemenea, este necesară susținerea și promovarea diversității culturale și lingvistice, în vederea consolidării identității naționale și respectării drepturilor minorităților.

4. Autoritățile locale trebuie să eficientizeze procesele de implementare a strategiilor de dezvoltare locală durabilă, în consultare cu comunitățile locale și în parteneriat cu sectorul privat și organizațiile neguvernamentale. Aceasta va duce la încurajarea participării active a cetățenilor în procesele decizionale la nivel local și la promovarea transparenței în administrarea resurselor publice locale.

5. Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Protecției Sociale au sarcina comună de a îmbunătăți accesul la servicii de sănătate de calitate și promovarea unei asistențe sociale eficiente și echitabile pentru toți cetățenii, cu accent pe grupurile vulnerabile. Este necesară susținerea și promovarea politicilor și programelor de prevenire a sărăciei și excluziunii sociale, în vederea creșterii nivelului de trai și reducerea disparităților sociale.

6. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale trebuie să efectueze niște eforturi considerabile pentru a îmbunătăți starea infrastructurii sociale și economice, în special în zonele rurale, pentru stimularea dezvoltării regionale echilibrate. Prin susținerea investițiilor în infrastructură și proiecte de dezvoltare locală durabilă, se vor crea noi locuri de muncă și se va stimula creșterea economică în regiuni.

De asemenea, ne propunem să înaintăm un set de recomandări generale care vor contribui la sporirea rezilienței societale la nivel de țară:

1. Sunt necesare eforturile de consolidare a participării civice: încurajarea și facilitarea participării active a cetățenilor în procesele decizionale la nivel local și național; creșterea transparenței și responsabilității în guvernare prin promovarea unor mecanisme de consultare publică și de monitorizare a acțiunilor autorităților.

2. Trebuie de identificat și de aplicat metode de susținere a resurselor comunitare: dezvoltarea și promovarea inițiativelor care să consolideze solidaritatea și coeziunea socială în comunități; încurajarea formării și consolidării rețelelor comunitare pentru schimbul de resurse și sprijin reciproc.

3. Societatea civilă și mediul academic trebuie să disemineze în rândul cetățenilor și al instituțiilor

statului valori precum combaterea corupției și promovarea integrității: implementarea unor politici și măsuri eficiente pentru combaterea corupției și promovarea integrității în instituții; creșterea transparenței și accesului la informație în administrarea resurselor publice.

4. Puterea centrală trebuie să sprijine inițiativele locale de dezvoltare. Susținerea și promovarea proiectelor și inițiativelor locale vor stimula dezvoltarea economică, socială și culturală a comunităților. Încurajarea parteneriatelor între autoritățile locale, sectorul privat și organizațiile neguvernamentale vor duce la o implementare eficientă a proiectelor de dezvoltare locală.

5. Statul trebuie să contribuie mai intens la procesele de educație, formare continuă și cercetare. Sunt necesare investiții în educație și formare continuă cu accent pe dezvoltarea competențelor civice, antreprenoriale și dezvoltarea calităților de lideri. Promovarea unei culturi a învățării și a inovării în comunități, cu accent pe schimbul de cunoștințe și bune practici vor contribui la dezvoltarea durabilă a regiunilor.

6. Instituțiile statului și societate civilă au un rol primordial în promovarea dialogului intercomunitar, fapt ce va contribui la promovarea înțelegerii reciproce și soluționarea pașnică a divergențelor, la crearea și consolidarea platformelor de dialog și colaborare interetnice, interculturale și interreligioase.

7. Statul trebuie să-și continue eforturile pentru integrarea Republicii Moldova în structurile europene, cu accent pe respectarea valorilor democratice, drepturilor omului și statului de drept. Promovarea cooperării și schimbului de bune practici cu statele membre ale Uniunii Europene vor duce la îmbunătățirea guvernării și implementarea cu succes a reformelor.

Implementarea recomandărilor menționate va contribui semnificativ la susținerea procesului de dezvoltare socială și consolidarea rezilienței sociale în Republica Moldova, în special dacă valorificarea resurselor și potențialului comunităților vor fi efectuate printr-o abordare comprehensivă, ceea ce va contribui la construirea unei societăți mai echitabile, prospere și reziliente

Realizarea cercetărilor științifice pe parcursul anului 2024 a fost o activitate plină de oportunități, dar și provocări. Traectoria cercetării a trebuit să fie puțin corectată, luându-se în considerație 2 evenimente de impact:

1. Aprobarea de către Guvern a **Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru anii 2024-2027**. Ulterior Planul respectiv a fost actualizat, fiind adăugate suplimentar 134 de acțiuni noi. Respectivul document de politici publice a necesitat o analiză minuțioasă și o reactualizare a direcțiilor de cercetare, ținându-se cont de corectarea viziunilor și nevoilor imediate de expertizare venită din partea administrației publice centrale.

2. **Alegerile prezidențiale din 2024** din Republica Moldova și campania electorală ce i-a precedat. În principiu, un eveniment politic nu are cum (și nici nu trebuie) să interfereze cu direcția și conținutul cercetărilor fundamentale din cadrul unei instituții de cercetări autonome. Totuși, atacurile hibride, ingerințele străine în procesele electorale, coruperea electoratului și denaturarea voinței electorale, au determinat introducerea unor corective direcțiilor de cercetare și ajustarea cercetărilor la noile amenințări aduse securității naționale. Aceasta cu atât mai mult, cu cât, anul 2025 este anul alegerilor parlamentare pentru Republica Moldova, iar repetarea scenariilor corupționale, într-o formă mai perfidă, mai sofisticată și mai complicat de detectat, se poate întâmpla cu o probabilitate extrem de mare.

În urma cercetării realizate în etapa I-a a anului 2024, au fost obținute o serie de rezultate semnificative, care contribuie la o mai bună înțelegere a fenomenului criminalității și a impactului acesteia asupra securității naționale, în contextul procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Activitățile de cercetare au permis formularea unor propuneri relevante pentru îmbunătățirea legislației penale și criminologice, în scopul de a alinia cadrul normativ național la standardele europene.

Ca rezultat al cercetărilor realizate în anul 2024, s-a ajuns la câteva concluzii importante pe marginea următoarelor aspecte:

I. Garantarea constituțională a securității juridice:

Constituția Republicii Moldova nu utilizează expres termenul de „securitate juridică”, însă Curtea Constituțională a recunoscut prin interpretare că aceasta este garantată de art. 21 alin. (2), care asigură accesibilitatea legii și previzibilitatea acesteia, precum și de art. 22, prin consacrarea principiului neretroactivității legii. De asemenea, art. 1 alin. (3) din Constituția RM grantează indirect *securitatea juridică*, prin consacrarea statului de drept, căruia această securitate îi este inerentă.

Totuși, în ciuda acestor reglementări, *securitatea juridică* nu este complet consacrată constituțional, acestea fiind insuficiente pentru a-i garanta o protecție efectivă la nivel național. Ca urmare, în virtutea semnificației sale distincte pentru existența însăși a statului de drept, *securitatea juridică* necesită o consacrare constituțională corespunzătoare, pe ambele sale dimensiuni: calitatea legii și stabilitatea dreptului. În caz contrar situația *securității juridice* va rămâne și în continuare într-o stare incertă: declarată, dar fără un mecanism distinct de asigurare efectivă. Mai grav e că o astfel de situație este de natură să genereze *insecuritate juridică* – un factor de risc grav la adresa drepturilor fundamentale ale omului în Republica Moldova și implicit la adresa statului de drept.

II. Restrângerea exercițiului drepturilor fundamentale:

În materia drepturilor și libertăților fundamentale, este important de reținut: a) *regula* – toate persoanele beneficiază de drepturi și libertăți fundamentale garantate constituțional, care pot fi exercitate cu bună-credință, respectând drepturile și libertățile altor persoane; și b) *excepția* – *restrângerea exercitării* drepturilor și libertăților este permisă doar în cazurile și condițiile expres prevăzute de *Constituția RM*.

Una dintre cele mai importante garanții constituționale pentru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, precum și a securității juridice, este reglementată de art. 54 din *Constituția RM*. Această normă interzice expres *subminarea* și *diminuarea* drepturilor și libertăților fundamentale și stabilește condiții stricte în care se admite *restrângerea* acestora (și anume: *forma legală*, *scopul legitim*, *necesitatea*, *proporționalitatea* și *limitele restrângerii*).

Astfel, atunci când este necesară *restrângerea* drepturilor individuale, statul trebuie să respecte cerințele constituționale, pentru a preveni manifestările arbitrare care ar putea duce la suprimarea, diminuarea sau încălcarea drepturilor omului. Respectarea acestor cerințe este esențială atât pentru autoritățile cu competențe normative, cât și pentru cele responsabile de organizarea și aplicarea actelor normative. Este important ca, în procesul de aplicare a *restrângerii*, să se țină cont de faptul că „limitările exercițiului drepturilor garantate de lege trebuie interpretate în mod strict și restrictiv”.

III. Restrângerea dreptului de acces la funcții publice prin „procedura vetting”:

Legea nr. 65/2023 reglementează *restrângerea dreptului de acces la funcția publică de judecător al CSJ* prin interdicția de a participa la concursul de ocupare a acestei funcții a candidaților care nu au promovat evaluarea (procedura de vetting).

În urma unei analize parțiale a modului în care Legea nr. 65/2023 respectă cerințele constituționale privind *restrângerea drepturilor fundamentale*, am constatat că *procedura de evaluare* este reglementată lacunar, incert și imprevizibil. Mai mult, unele aspecte esențiale ale acestei proceduri

sunt „reglementate” doar printr-un act fără forță juridică obligatorie, deoarece a fost adoptat de o entitate fără statut de autoritate publică (în concret, Regulamentul Comisiei de Vetting). Aceasta indică nerespectarea cerinței *formei legale a restrângerii drepturilor fundamentale*, afectând astfel securitatea juridică a subiecților evaluați.

Astfel, în loc să reglementeze *restrângerea* dreptului de acces la funcția publică de judecător al CSJ, Legea nr. 65/2023, prin reglementările sale, *diminuează* acest drept, fapt interzis expres de art. 54 alin. (1) din Constituția RM. Prin urmare, sub acest aspect, legea conține norme neconstituționale ce subminează *securitatea juridică*

Totodată, rezultatele includ teze științifice cu caracter teoretico-normativ și aplicativ privind:

- 1) Infracțiunile care aduc atingere securității naționale, implicit separatismul - faptă incriminată la art. 340/1 CP RM – ce se caracterizează prin pericol social sporit, or atentează la suveranitatea, integritatea teritorială, securitatea națională și capacitatea de apărare a Republicii Moldova;
- 2) Norma de incriminare prevăzută la alin. (1) a art.340/1 C. pen. al RM este ambiguă și susceptibilă de perfecționare – *de lege-ferenda* - prin indicarea expresă în textul normative a modalități de realizare a conduitei infracționale și anume: *distribuirea obiectelor, producerea și/sau difuzarea în diferite forme și mijloace a materialelor și informațiilor care incită la astfel de acțiuni* și bineînțeles, dezvoltarea șirului de acțiuni pe măsură ca să fie acoperite toate formele de manifestare ale separatismului întru evitarea unei formulări vagi; Or, prevederile art. 340¹ Separatismul din CP RM nu sunt îndreptate sub nici o formă împotriva unei anumite persoane, grup de persoane sau a unor procese, ca de exemplu, negocierile pentru reglementarea transnistreană. Dimpotrivă, legea penală apără persoana împotriva infracțiunilor, iar întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile sale și libertățile fundamentale.
- 3) Cu referire la politica penală de prevenire și combatere a criminalității se impune a acorda prioritate controlului și neutralizării criminalității, precum și resocializării indivizilor cu comportamente infracțional, astfel necesară fiind reconceptualizarea și dezvoltarea cadrului normative la capitolul măsuri, metode, tehnici, procedee și activități de prevenire și combatere a infracțiunilor.
- 4) Rezultatele cercetării ne determină să constatăm necesitatea cercetării în continuare, menținerii și dezvoltării în continuare a instrumentarului juridico-penal menit să apere valorile fundamentale ale statului precum independența, suveranitatea, integritatea teritorială.
- 5) Este acută valorificarea rezultatelor cercetărilor juridice în procesul de armonizare a legislației la standardele UE.

În concluzie finală.

Rezultatele cercetării ne determină să constatăm necesitatea promovării și asigurării implementării corecte și eficiente a normelor și standardelor europene, care vor contribui la consolidarea și dezvoltarea instituțiilor puterii de stat, a cadrului normativ al Republicii Moldova și nu în ultimul rând la integrarea politico-juridică în structurile europene.

Rezultatele atinse în cadrul investigării temei menționate au arătat că problematica modificării legislației naționale a Republicii Moldova după semnarea acordului de aderare la UE din 2014 este foarte puțin cercetată la nivel doctrinar. Prin urmare, concluzionăm că, pornind de la lacunele depistate în procesul de modernizare a **legislației naționale, în raport cu** doctrina de specialitate se

impune cercetarea obligatorie în continuare a problemei în cauză, în contextul imperativului integrării europene a Republicii Moldova, în perspectiva corespunderii statului-candidat la Uniunea Europeană (în special al implementării acordului de asociere dintre țara noastră la UE și, inclusiv a politicii europene de securitate.

Reiterăm că în perioada de referință activitatea planificată cu întreg conținutul său, precum obiectivele trasate etapei 2024 de realizare a temei subprogramului instituțional de cercetare a fost realizată total.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

SPRINCEAN Serghei
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024

SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA
UNIUNEA EUROPEANĂ: ABORDĂRI JURIDICE, POLITOLOGICE ȘI SOCIOLOGICE

(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului 010501

În urma realizării planului de implementare a *subprogramului* pentru anul 2024 au fost elaborate și publicate **165** lucrări științifice, științifico-metodice și didactice în culegeri de studii științifice de specialitate, reviste științifice de profil din Republica Moldova și din străinătate, în culegeri ale materialelor prezentate în cadrul conferințelor științifice naționale și internaționale, ceea ce constituie un volum aproximativ de **350** coli de autor.

Inclusiv: **4** monografii internaționale, **2** monografii naționale, **3** capitole în monografii internaționale, **2** capitole în monografii naționale, **41** articole în reviste științifice (inclusiv, **19** în reviste din străinătate recunoscute pe plan internațional, inclusiv un articol într-o revistă indexată SCOPUS, Q1; **22** articole în reviste științifice din Registrul National al revistelor de profil, tipul B, C și în curs de acreditate), **96** articole în lucrările conferințelor științifice, inclusiv: **11** - în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare); **60** - în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **20** - în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova; **5** - în lucrările conferințelor științifice naționale. În plus, au fost publicate **7** teze, inclusiv **5** în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) și **2** în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **10** lucrări științifico-metodice și didactice care includ cursuri universitate, note de curs pentru studenții facultăților de drept din țară și din România.

În perioada de referință s-au desfășurat 9 focus grupuri și s-au realizat interviuri individuale, pe un eșantion de 79 respondenți, femei și bărbați adulți, cu statut socioprofesional divers, locuitori din mediul rural/urban, grupe de vârstă diverse, vorbitori de limbă română și rusă (origini etnice diverse), referitor la asemenea teme precum: problema salariilor și pensiilor mici, războiul din Ucraina, migrația, în special a tineretului, natalitatea scăzută și lipsa oamenilor în sat etc.

În cadrul subprogramului au fost organizate următoarele manifestări științifice:

- Masa rotundă pe 19 aprilie 2024 cu genericul "Immanuel Kant – 300 ani de la naștere", în regim mixt.
- Masa rotundă (categoria „cu participare internațională”) "Republica Moldova în contextul negocierilor pe marginea ACQUIS-ului comunitar", 16 mai, 2024, Chișinău, ICJPS al USM (regim mixt). Masa rotundă sa înscris în contextul marcării Zilei Europei în Republica Moldova printr-o manifestare științifică /științifico-aplicativă (Ediția a XVIII-a);
- Conferința internațională "Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană", în regim mixt, 17-18 octombrie.2024, Chișinău, ICJPS al USM.

În baza rezultatelor cercetării constatăm necesitatea promovării și asigurării implementării corecte și eficiente a normelor și standardelor europene, care vor contribui la consolidarea și dezvoltarea instituțiilor puterii de stat, a cadrului normativ al Republicii Moldova și nu în ultimul rând la integrarea politico-juridică a RM în structurile europene ale UE. Rezultatele atinse în cadrul investigării temei menționate au arătat că problematica modificării legislației naționale a Republicii Moldova după semnarea acordului de aderare la UE este foarte puțin cercetată la nivel doctrinar. Concluzionăm că, pornind de la lacunele depistate în procesul de modernizare a legislației naționale, se impune cercetarea în continuare a tematicii subprogramului, în contextul imperativului corespunderii RM la statutul de stat-candidat la aderarea la Uniunea Europeană, inclusiv din perspectiva ajustării politicilor publice ale RM la rigorile politicii europene de securitate.

În perioada de referință activitatea planificată cu întreg conținutul său, precum obiectivele trasate etapei 2024 de realizare a temei subprogramului instituțional de cercetare a fost realizată în volum deplin.

Considerăm că instituțiile de stat, în colaborare cu forțe politice parlamentare și extraparlamentare, cu opiziția politică, cu societatea civilă și mediul academic, trebuie să-și conjuge eforturile și să continue progresul pentru integrarea Republicii Moldova în structurile europene, pentru fortificarea securității naționale, cu accent pe respectarea valorilor democratice, drepturilor omului și statului de drept. Promovarea cooperării și schimbului de bune practici cu statele membre ale Uniunii Europene vor duce la îmbunătățirea guvernării, implementarea cu succes a reformelor și fortificarea securității naționale și a siguranței cetățenilor RM.

Implementarea recomandărilor efectuate în cadrul subprogramului va contribui semnificativ la amplificarea procesului de dezvoltare socială și consolidarea rezilienței societale în Republica Moldova, în special dacă valorificarea resurselor și potențialului comunităților vor fi efectuate printr-o abordare comprehensivă, ceea ce va contribui la construirea unei societăți mai echitabile, sigure pentru cetățean, prospere și reziliente.

Coordonatorul subprogramului

de cercetare

SPRINCEAN Serghei

(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Summary of the activity and results obtained in the sub-programme in 2024
NATIONAL SECURITY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN THE CONTEXT OF ACCESSION TO THE
EUROPEAN UNION: LEGAL, POLITICAL AND SOCIOLOGICAL APPROACHES
(subprogram name)

Subprogram code **010501**

Following the subprogram implementation plan for 2024, 165 scientific, scientific-methodical and didactic works were elaborated and published in collections of specialized scientific studies, specialized scientific journals from the Republic of Moldova and abroad, in collections of materials presented at national and international scientific conferences, which constitutes an approximate volume of 350 author's sheets.

Including: 4 international monographs, 2 national monographs, 3 chapters in international monographs, 2 chapters in national monographs, 41 articles in scientific journals (including, 19 in internationally recognized foreign journals, including one article in a SCOPUS, Q1 indexed journal; 22 articles in scientific journals from the National Register of specialized journals, type B, C and in the process of accreditation), 96 articles in the proceedings of scientific conferences, including: 11 - in the proceedings of international scientific conferences (abroad); 60 - in the proceedings of international scientific conferences from the Republic of Moldova; 20 - in the proceedings of national scientific conferences with international participation from the Republic of Moldova; 5 - in the proceedings of national scientific conferences. In addition, 7 theses were published, including 5 in the proceedings of international scientific conferences (abroad) and 2 in the proceedings of international scientific conferences from the Republic of Moldova; 10 scientific-methodical and didactic works that include university courses, course notes for law students in the country and in Romania.

During the reference period, 9 focus groups were held and individual interviews were conducted, on a sample of 79 respondents, adult women and men, with diverse socio-professional status, rural/urban residents, various age groups, Romanian and Russian speakers (various ethnic origins), regarding such topics as: the problem of low salaries and pensions, the war in Ukraine, migration, especially of youth, low birth rate and lack of people in the village, etc.

The following scientific events were organized within the subprogram:

- Round table on April 19, 2024 with the generic "Immanuel Kant - 300 years since birth", in mixed mode.
- Round table (category "with international participation") "Republic of Moldova in the context of negotiations on the Community ACQUIS", May 16, 2024, Chisinau, ICJPS of USM (mixed mode). The round table was part of the marking of Europe Day in the Republic of Moldova through a scientific / scientific-applied event (18th Edition);
- International conference "Strengthening social resilience by capitalizing on human capital in the context of the accession of the Republic of Moldova and Ukraine to the European Union", in mixed mode, October 17-18, 2024, Chisinau, ICJPS of USM.

Based on the research results, we note the need to promote and ensure the correct and efficient implementation of European norms and standards, which will contribute to the consolidation and development of state power institutions, the regulatory framework of the Republic of Moldova and, last but not least, the political and legal integration of the Republic of Moldova into the European structures of the EU. The results achieved in the investigation of the mentioned theme showed that the issue of amending the national legislation of the Republic of Moldova after the signing of the EU accession agreement is very little researched at the doctrinal level. We conclude that, starting from the gaps identified in the process of modernization of national legislation, further research of the subprogramme's theme is required, in the context of the imperative of the Republic of Moldova's compliance with the status of a candidate state for accession to the European Union, including from the perspective of adjusting the public policies of the Republic of Moldova to the rigors of the European security policy.

During the reference period, the planned activity with its entire content, as well as the objectives outlined for the 2024 stage of achieving the theme of the institutional research subprogramme, was carried out in full.

We believe that state institutions, in collaboration with parliamentary and extra-parliamentary political forces, with the political opposition, with civil society and academia, must combine their efforts and continue progress towards the integration of the Republic of Moldova into European structures, to strengthen national security, with an emphasis on respecting democratic values, human rights and the rule of law. Promoting cooperation and the exchange of good practices with the member states of the European Union will lead to improved governance, the successful implementation of reforms and the strengthening of national security and the safety of the citizens of the Republic of Moldova.

The implementation of the recommendations made within the sub-program will significantly contribute to the amplification of the social development process and the strengthening of societal resilience in the Republic of Moldova, especially if the valorization of the resources and potential of communities will be carried out through a comprehensive approach, which will contribute to building a more equitable, safe for citizens, prosperous and resilient society.

Research subprogram coordinator

SPRINCEAN Serghei

(name, surname)

(signature)

Date: 30.01.2025

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare**

**SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII
LA UNIUNEA EUROPEANĂ: ABORDĂRI JURIDICE, POLITOLOGICE ȘI
SOCIOLOGICE**

(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **010501**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

- 1.1.1. NASTAS, A. (ICJPS al USM). Specifics of Human Trafficking Crime Investigation, Monografie, ADJURIS – International Academic Publisher, Bucharest, Paris, Calgary 2024, - 105 p. (4,56 c.a.). ISBN 978-606-95862-4-2 <https://www.adjuris.ro/reviste/shtc/Specifics%20of%20Human%20Trafficking%20Crime%20Investigation.pdf>
- 1.1.2. NASTAS, A. (ICJPS al USM); CORCEA N., Răspunderea penală pentru violența în familie. Monografie, București: ProUniversitaria, 2024. 187 p. (10,68 c.a.). ISBN 978-606-26-1843-8 <https://www.prouniversitaria.ro/carte/raspunderea-penala-pentru-violenta-in-familie-monografie/>
- 1.1.3. NASTAS, A. (ICJPS al USM); CORCEA N., Infracțiunea de violență în familie (fundamentarea teoretico-științifică și aspecte de practică judiciară). Monografie, ProUniversitaria, 2024. 210 p. (11,46 c.a.) ISBN 978-606-26-1844-5 <https://www.prouniversitaria.ro/carte/infracțiunea-de-violenta-in-familie-fundamentarea-teoretico-stiintifica-si-aspecte-de-practica-judiciara-monografie/>
- 1.1.4. TOMIČIĆ, Ana; BALCARE, Kitija; BLAŠKOVIĆ, Josipa, DARWISH, Amar; FRIGIONE, Barbara Maria; GÖZÜKAN, Simge; MEAŠIĆ, Margareta Mea; ORLOVIĆ, Šime; PAVLAKIS, Christoforos; SONETTI, Giulia; ŠKOLJAREV, Danijela, BROZ, Tea; CARUANA, Vincent; GORBATIUC, Marina (ICJPS al USM); KACAROV, Todor; KULABER, Muhammet; MRLJAK, Patricija; ZDRAVEVSKI, Petar; ROLLO, Maria Fernanda; DESPODOV, Gjorgji. *Interactive Visions: Climate Justice in the Digital Age. An Interactive Collection on Climate Justice*. SHiFT COST Action CA21166. 98 p. (37.3 MB). ISBN: 978-972-9347-62-7. <https://zenodo.org/records/14013897> <https://doi.org/10.5281/zenodo.13994069> [Climate-justice-interactive-book.pdf](https://zenodo.org/records/14013897)

1.2. monografii naționale

- 1.2.1. MALCOCI Ludmila (ICJPS al USM), MUNTEANU Parascovia, CARA Angela [et al.]. *Parcursul educațional al copiilor cu dizabilități severe: constrângeri și oportunități: în baza analizei sociologice a accesului la educație a copiilor cu dizabilități intelectuale, senzoriale și cu autism*, Chișinău: Print-Caro, 2024, 111 p. (7,8 c. a.) ISBN 978-9975-180-50-4. <https://www.keystonemoldova.md/wp-content/uploads/sites/4/2024/03/Evaluarea-serviciilor-educationale-de-suport.pdf>
- 1.2.2. CUȘNIR, Valeriu (ICJPS al USM); CARA, Evgheni (ICJPS al USM). Fenomenul separatismului pe plan internațional și național: tratament și reacție sociala. ICJPS al USM, Ed. CEP USM, 2024, 338 p. (21,8 c.a.) ISBN 978-9975-62-730-6.

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

- 2.1. STØEN Janne, GUTZWILLER-HELFENFINGER Eveline, UCAR Sedat, BOZIC Aleksandar, RESULI Vebina, MOCANU Angela (ICJPS al USM), FANDREM Hildegunn. Cross-National Legal Frameworks Relating to School Bullying and Migration in Six Countries. In: *International Perspectives on Migration, Bullying, and School Implications for Schools, Refugees, and Migrants*. London: Routledge, 2024. 204 p. eBook ISBN 9781003439202 (1,1 c. a.) <https://doi.org/10.4324/9781003439202>
- 2.2. GUTZWILLER-HELFENFINGER Eveline, BOZIC Aleksandar, STØEN Janne, UCAR Sedat, RESULI Vebina, MOCANU Angela (ICJPS al USM). How Do Anti-bullying Programs Target Immigrant Children and Youth and What Is Their Evidence Base? An Analysis in Five European Countries” In: *International Perspectives on Migration, Bullying, and School Implications for Schools, Refugees, and Migrants*. London: Routledge, 2024. 204 p. eBook ISBN 9781003439202 (2,0 c. a.) <https://doi.org/10.4324/9781003439202>
- 2.3. DUMBRĂVEANU Andrei (ICJPS al USM). *Partizanii războiului hibrid purtat de Federația Rusă în Republica Moldova, pe arena mediatică*. In: *Metamorfoze IX războiul hibrid reflectat în media*. București: Tritonic, 2024, ISBN 978-606-749-776-2 (0,8 c. a.). https://www.libris.ro/pdf?_pid=38410596&for=Mediamorfoze+IX%3A+Razboiul+hibrid+reflectat+in+media+-+Catalin+Negoita
- 2.4. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM). *Constituția Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești din 1978*. În: „Identitatea constituțională a Statului Moldovenesc: Comentarii a actelor constituționale care au fost în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 1918-2022”: Monografie. / Institutul Justiției Constituționale. V. Kuciuk, Gh. Costachi, D. Pulbere [et al.]. Volumul II. Chișinău: S.n., 2024 (Print-Caro), pp. 215-239 (1,5 c.a) ISBN 978-5-85748-075-5.

- 2.5. IACUB, I. (ICJPS al USM). *Constituția din 1923 – Legea Fundamentală a noului Stat Român*. În: „Identitatea constituțională a Statului Moldovenesc: Comentarii a actelor constituționale care au fost în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 1918-2022”: Monografie. / Institutul Justiției Constituționale. V. Kuciuk, Gh. Costachi, D. Pulbere [et al.]. Volumul II. Chișinău: S.n., 2024 (Print-Caro), pp. 17-40 (1,5 c.a.).

3. Editor de culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale și internaționale

- 3.1. *Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană*. Materialele Conferinței științifico-practică internațională, din 17-18 octombrie 2024. / Coord. Victor MOCANU. Chișinău: Editura USM, 2024, 427 p. ISBN 978-9975-62-773-3. Link-ul: https://ibn.idsi.md/ro/collection_view/3262

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

- 4.1.1. GORESKE, H.; ILIC, D.; FLACHER, V.; VAN DEN BOGAARD, E.; GUTTMANN-GRUBER, CH.; TANAKA, R.J.; GÜLSEREN, G.; MARQUETTE, Ch.; FLUHR, J.; FILOR, V.; SPRINCEAN, S. (ICJPS al USM); DUBRAC, S. *NETSKINMODELS: A European Network for Skin Engineering and Modeling*. In: Journal of Investigative Dermatology (JID). 2024. September, no. 3. ISSN 0022-202X. Q1. IF: 5,7. (0,55 c.a.). DOI: 10.1016/j.jid.2024.03.049 link: [https://www.jidonline.org/article/S0022-202X\(24\)01897-9/fulltext](https://www.jidonline.org/article/S0022-202X(24)01897-9/fulltext)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

- 4.2.1. PERU-BALAN, A. (ICJPS al USM); *The security discourses in the context of geopolitical confrontations and of the war in Ukraine*. În: International Journal of Communication Research, Volume 14, Issue 1, January / March 2024, pp.16-22 (0,8c.a) ISSN 2246 -9265 https://www.ijcr.eu/articole/659_002%20Aurelia%20Peru1.pdf
- 4.2.2. MOCANU Victor (ICJPS al USM), MOCANU Ion (ICJPS al USM). Trust as a pillar of social cohesion in the Republic of Moldova: dynamics and interconnections. In: *Scientific annals of "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași (New series) Sociology and Social Work*, Vol. 17 No. 2 (2024), <https://doi.org/10.47743/asas-2024-2-771> (1 c.a.) <https://anale.fssp.uaic.ro/index.php/asas/article/view/771>
- 4.2.3. NEGURĂ Petru (ICJPS al USM). Im Schatten des Kriegs: Ängste und Hoffnungen in der Republik Moldau. In: *Religion & Gesellschaft in Ost und West* 52, no. 7-8, 2024, pp. 22-25. (0,8 c.a.) ISSN 2235-2465. <https://rgow.eu/zeitschrift/2024/7/im-schatten-des-kriegs-aengste-und-hoffnungen-in-der-republik-moldau>
- 4.2.4. PASCARU Ana (ICJPS al USM); MARTIN Tamara. Social Identity in the belligerent context. In: *Annals of "Ștefan cel Mare" University of Suceava. Philosophy, Social and Human Disciplines Series*. 2023, vol. 2, pp. 95-101. (0,5 c. a.). http://www.apshus.usv.ro/arhiva/2023II/APSHUSDec2023_95_101.pdf
- 4.2.5. EJOVA, C. (ICJPS al USM). *Analysis of the concept of cyberterrorism in the context of political science*. In *Studia Securitatis*, nr. 2, Sibiu 2024, p. 139-151. (1,12 c.a.) ISSN: 2821-5966 <https://magazines.ulbsibiu.ro/studiasecuritatis/analysis-of-the-concept-of-cyberterrorism-in-the-context-of-political-science/>
- 4.2.6. PERU-BALAN, A. (ICJPS al USM); *The security discourses in the context of geopolitical confrontations and of the war in Ukraine*. În: International Journal of Communication Research, Volume 14, Issue 1, January / March 2024, pp.16-22 (0,8 c.a.) ISSN 2246 -9265 https://www.ijcr.eu/articole/659_002%20Aurelia%20Peru1.pdf
- 4.2.7. MORARU, Victor. The features of the „automated” disinformation action of the modern era / Victor Moraru, Theofilos Marousis. În: International Journal of Communication Research (România), 2024, Nr. 3, pp. 209-215. 0,82 c. a. ISSN 2246 - 9265 Acces: https://www.ijcr.eu/articole/685_Victor%20moraru.pdf
- 4.2.8. ARMEANIC, A.; CERNOMOREȚ, S. (ICJPS al USM). *Instrumentele juridice de vânzare a businessului în procedura de rezoluție bancară*. În: Revista Universul Juridic. Nr. 9 septembrie 2024. România. pp. 27 - 34 (0,75 c.a.). ISSN 2393-3445. disponibil: <https://www.universuljuridic.ro/instrumentele-juridice-de-vanzare-a-businessului-in-procedura-de-rezolutie-bancara/>
- 4.2.9. NASTAS, A. (ICJPS al USM). *Prevenirea violenței domestice la nivel european* În : Revista Universul Juridic Nr. 1 ianuarie 2024 România. pp. 55-63 (0,48 c.a.) ISSN 2393-3445. <https://www.universuljuridic.ro/articole/>
- 4.2.10. ARMEANIC, A., NASTAS, A. (ICJPS al USM). *Suveranitatea fiscală și calea amiabilă de evitare a dublei impozitări* În : Revista Universul Juridic Nr. 4 aprilie 2024. România. pp. 79-88 (0,49 c.a.) ISSN 2393-3445. <https://www.universuljuridic.ro/articole/>
- 4.2.11. NASTAS, A. (ICJPS al USM); SCUTELNIC, D. *Circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală impozitări* În: Revista Universul Juridic Nr. 5 mai 2024 România. pp. 27-35 (0,39 c.a.). ISSN 2393-3445 <https://www.universuljuridic.ro/articole/>
- 4.2.12. NASTAS, A. (ICJPS al USM); BUBULICI, N. *Punerea pe rol a cauzei penale: etape, implicații și proceduri* În: Revista Universul Juridic Nr. 6 iunie 2024 România. pp. 66-73 (0,42 c.a.) ISSN 2393-3445 <https://www.universuljuridic.ro/punerea-pe-rol-a-cauzei-penale-etape-implicatii-si-proceduri/>
- 4.2.13. NASTAS, A. (ICJPS al USM); RUSEV, A. *Latura subiectivă a infracțiunii de poluare a apei* În: Revista Universul Juridic Nr. 8 august 2024 România. pp. 98-109 (0,52c.a.) ISSN 2393-3445 <https://www.universuljuridic.ro/latura-subiectiva-a->

- 4.2.14. NASTAS, A. (ICJPS al USM); ȚURCANU, A. *Terminarea urmăririi penale – cadrul juridic național și standardele europene* În: Revista Universul Juridic Nr. 9 septembrie, 2024. România, pp. 54-66 (0,6c.a.) ISSN 2393-3445. <https://www.universuljuridic.ro/terminarea-urmaririi-penale-cadrul-juridic-national-si-standardele-europene/>
- 4.2.15. NASTAS, A. (ICJPS al USM); ARMEANIC, A. *Cadrul juridico-procedural de rezoluție bancară* În : Revista Universul Juridic Nr. 10 octombrie 2024. România, pp. 122-130 (0,46 c.a.) . ISSN 2393-3445 <https://www.universuljuridic.ro/cadrul-juridico-procedural-de-rezolutie-bancara/>
- 4.2.16. SÎRGHII, V.; NASTAS, A. (ICJPS al USM); ARMEANIC, A. *Reglementarea Republicii Moldova privind conceptul de teritoriu vamal și frontieră vamală în cadrul activității economico-comerciale* În : Revista Universul Juridic Nr. 11 noiembrie 2024. România, pp. 98-107 (0,51 c.a.) ISSN 2393-3445 <https://www.universuljuridic.ro/reglementarea-republicii-moldova-privind-conceptul-de-teritoriu-vamal-si-frontiera-vamala-in-cadrul-activitatii-economico-comerciale/>
- 4.2.17. NASTAS, A. (ICJPS al USM); BUDURIN N. *Traficul de ființe umane – mit sau realitate în Republica Moldova?* În : Revista Universul Juridic Nr. 12 decembrie 2024. România. pp.46-55 (0,46c.a.). ISSN 2393-3445 <https://www.universuljuridic.ro/traficul-de-fiinte-umane-mit-sau-realitate-in-republica-moldova/>
- 4.2.18. PRISĂCARU Veronica. Rural resilience of the Republic of Moldova: evaluation of the economic dimension. In: *Scientific Papers. Series „Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”*, Volume 24 (4), USAMV, București, 2024, p. 697-706. PRINT ISSN 2284-7995; E-ISSN 2285-3952. (1 c. a.). https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.24_4/volume_24_4_2024.pdf

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Tipul B

- 4.3.1. FILIPOV, Ina (ICJPS al USM). Rolul și competențele autorităților publice locale în gestionarea migrației. In: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*, 2023, nr. 4(71), pp. 91-97. (0,78 c. a.) ISSN 1857-0461. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/91-97_21.pdf
- 4.3.2. UNGUREANU, Veaceslav. (ICJPS al USM); PÎRȚAC, Grigore. (USEM). Geopolitica securității naționale a Republicii Moldova: între statutul de neutralitate și stat membru al NATO. În: VECTOR EUROPEAN. Revistă științifico-practică. 2024, nr. 2, pp. 52-61. (1 c.a.). ISSN 2345-1106. E-ISSN 2587-358X. Revista Categoria B. Link-ul: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/52-61_19.pdf
- 4.3.3. MÎNDRU Valeriu (ICJPS al USM). Reforma justiției și combaterea corupției – una dintre condiționalitățile de bază pentru începerea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În: Revistă științifico-practică Nr. 2 / 2024 VECTOR EUROPEAN, p. 35 – 41. (0,9 c.a.). ISSN 2345-1106 E-ISSN 2587-358X Tipul B; CZU 343.352:327(478):061EU <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2024-2.06> https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Vector/Vector_European_2024_2.pdf
- 4.3.4. PERU-BALAN, A. (ICJPS al USM). Interacțiunea dintre PR-ul politic și *political agenda-setting* din perspectiva alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 (studiu de caz). În: Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos” nr. 2(73) / 2024, pp. 138-144 (0,7 c.a.) / ISSN 1857-0461 /ISSNe 2587-3687 Tipul B. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/138-144_17.pdf
- 4.3.5. MORARU, Victor. Comunicarea în spațiul virtual: abordări actuale și influențe politice / Victor Moraru, Ionel Pintilii. În: *Moldoscopie (Probleme de analiză politică)*, 2024, Nr. 1 (100), pp. 75-84. 1,1 c. a. ISSN 1812-2566. Categoria B. Acces: https://uspee.md/wp-content/uploads/2024/12/MS-nr.-1_24.pdf
- 4.3.6. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); BUTUCEA, E. *Jurisprudența constituțională în sistemul izvoarelor de drept*. În: *Supremația Dreptului*, 2024, nr. 2, pp. 41-48 (0,7 c.a.). Categoria B. ISSN 2345-1971. Tipul B; Disponibil la: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/208243.
- 4.3.7. СМОКИНЪ, Андрей (ICJPS al USM); Сухов, Вадим. Обязательная юридическая помощь как один из инструментов обеспечения общественных интересов в уголовном судопроизводстве. În: Revista Studii Juridice Universitare, ULIM, Nr.2, Anul XVII/2024, p.93-99. (0,5 c.a.).ISSN 1857-4122. Tipul B; www.ulim.md/sju
- 4.3.8. SMOCHINĂ, Andrei (ICJPS al USM); Cebanu, Ion. Problematika particularităților clasificării scrutinelor locale. În: Revista Studii Juridice Universitare, ULIM, Nr.2, Anul XVI/2023, p.51-58. (0,7 c.a.). Tipul B; ISSN 1857-4122. www.ulim.md/sju
- 4.3.9. SMOCHINĂ, A. (ICJPS al USM). Recenzie la monografia ”Fundamentele constituționale al căilor de atac în Republica Moldova”, autori: Rusanovschi Iulian, Țurcan Serghei. Chișinău: UNU, 2024. ISBN 978-995-179-17-1.. În: Revista Studii Juridice Universitare, ULIM, Nr.2, Anul XVII/2024, p.228-229. (0,25 c.a.). Tipul B; ISSN 1857-4122. www.ulim.md/sju
- 4.3.10. FRUNZĂ,Iurie (ICJPS al USM); POPA-ROMAN Gioni Manipularea calitativă și cantitativă a conflictelor colective de muncă și a grevelor cu ajutorul inteligenței artificiale: o abordare teoretică interși trans-disciplinară asupra relațiilor de muncă modern. În: Studii juridice universitare, nr. 1/2024, pp. 74-97. (0,8 c.a.) Tipul B, ULIM; CZU: 342.734 DOI: 10.54481/sju.2023.2.05 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/74-97.pdf

Tipul C

- 4.3.11. CUȘNIR, V. (ICJPS al USM); Cușnir S. Particularități privind admisibilitatea datelor de fapt, obținute prin măsuri speciale de investigații. În: Revista *Legea și viața*_nr_2_2024 // P.7-16. (0,8 c.a.). Tipul C; https://academy.police.md/legea_si_viața/legea-si-viața-nr-2-2024
- 4.3.12. CUȘNIR, V.; CARA, E. (ICJPS al USM) Particularitățile încadrării juridice a faptelor de separatism. În: Revista

Fără categorie

- 4.3.13. RUSANDU, Ion. (ICJPS al USM); STERPU, Vladimir. (ICJPS al USM) *Opoziția politică din Republica Moldova în contextul anului electoral 2024*. În: *Analele științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*. Editura VIII. Chișinău 2024. p.83-91. (0,3 c.a.) ISSN 2435-1114 ISBN 978-9975-3611-3-2 https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Anale/AnaleleVIII_2024.pdf
- 4.3.14. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); SANDU, V. *Tipologia drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*. În: *Tribuna Constituțională*, 2024, nr. 1, pp. 9-19 (0,8 c.a.). E-ISSN-2953-7045. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/204912.
- 4.3.15. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); NEGRU, B. *Separția și colaborarea puterilor – principiu fundamental al statului de drept*. În: *Tribuna Constituțională*, 2024, nr. 2, pp. 110-121 (0,8 c.a.). Fără categorie. E-ISSN-2953-7045. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/204952.
- 4.3.16. IACUB, I. (ICJPS al USM). *În căutarea sensului și conținutului dreptului la un proces echitabil*. În: *Tribuna Constituțională*, 2024, nr. 2, pp. 78-93 (1,0 c.a.) E-ISSN-2953-7045. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/j_nr_file/Tribuna-constitutioana-la-nr-2-din-2024-1.pdf
- 4.3.17. SPRINCEAN, Serghei; SLUTU Nicolae. *Ajustarea și aprofundarea obiectivelor de securitate umană în contextul fructificării perspectivei de extindere a UE*. În: *Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*. Ediția VIII. / colegiul de redacție: Sedlețchi Iurie (redactor-șef) [et al.]. Chișinău: Pulsul Pieței. 2024, p. 91-96. (174 p.). (0,5 c.a.) ISSN: 2435-1114. https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Anale/Analele_VIII_2024.pdf
- 4.3.18. JUC, Victor. *Evoluția relațiilor politico-juridice dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană*. În: *Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*, 2024, pp. 36-43. (0,78 c.a.) ISSN 2435-1114. https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Anale/Analele_VIII_2024.pdf
- 4.3.19. BENIUC, Valentin, BENIUC, Liliana. *Suveranitatea Uniunii Europene: viziuni conceptuale*. În: *Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*, 2024, pp. 17-25. (0,5 c.a.)- ISSN 2435-1114. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/217469
- 4.3.20. BENIUC, Liliana. *Strategiile de politică externă ale Uniunii Europene privind promovarea păcii și securității internaționale*. În: *Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*, 2024, pp. 25-36. (0,68 c.a.) ISSN 2435-1114. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/217470
- 4.3.21. BRAGA Lilia. «Политическая солидарность общества Республики Молдова в контексте процессов евроинтеграции». În: *Analele științifice ale Universității de Studii Europene Din Moldova*. Ediția VIII. Masa Rotundă „Procesul integrării europene a Republicii Moldova – perspective și oportunități”. Chișinău : USEM, 2024 (Pulsul Pieței). P. 96-107 (1,1 c.a.). ISSN 2435-1114. – ISBN 978-9975-3593-8-2 https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Anale/Analele_VIII_2024.pdf https://ibn.idsi.md/country_journ_articles/MD/115
- 4.3.22. CEACÎR, Irina. *Promovarea eficientă a activității și evenimentelor din institutele de cercetare din Republica Moldova pe platformele social media*. În: *Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*, 2024, pp. 36-43. (0,78 c.a.) ISSN 2435-1114. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/36-43_35.pdf

6. Articole în lucrările conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

- 6.1.1. SPRINCEAN, Serghei. *Deepening human security and industrial symbiosis in the context of the EU enlargement*. In: *Industrial Symbiosis from a technical perspective: challenges and opportunities*. Proceedings Book. WG1 workshop & conference, Bruxelles, September 10, 2024. Editors: Aleksandar Erceg, Josip Juraj Strossmayer, Pawel Krzeminski. Yecla, Spain: Technological Centre of Furniture and Wood of the Region of Murcia (CETEM). COST Action CA22110 Cooperation, development and cross-border transfer of Industrial Symbiosis among industry and stakeholders (LIAISE). 2024, p. 21-27. (148 p.). (0,85). <https://www.liaise-action.eu/wp-content/uploads/2024/11/BOOK-OF-PROCEEDINGS.pdf>
- 6.1.2. MOCANU Victor (ICJPS al USM), MOCANU Ion (ICJPS al USM). *Cercetarea calitativă a relației dintre sănătate și reziliența socială în Republica Moldova în «Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу»* Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2024 року. (0,6 c. a. <http://www.dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/20950/1/Mocanu.pdf>
- 6.1.3. MOCANU Angela (ICJPS al USM). *Influența stratificării asupra rezilienței sociale*. In: *Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу*, Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2024 року. УДК 316+339.94 ББК 60.5+66.4, pp. 19-26, Odesa 2024. (0,6 c. a.) <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/20949/1/Strengthening%20the%20consolidation%20of%20society%20and%20the%20role%20of%20human.pdf>
- 6.1.4. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM). *Drepturile exclusiv-politice ale cetățeanului: fundament al democrației și securității*. În: *International Scientific Discussion: Problems, Tasks And Prospects*, Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference, Brighton, United Kingdom, December 19-20, 2024. Brighton: A.C.M. Webb Publishing Co Ltd., 2024, pp. 285-297 (0,9 c.a.). ISSN 2709-4685. Disponibil la: <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/issue/view/19-20.12.2024/239>.
- 6.1.5. JUC, V. GUȘTIUC, A. (ICJPS al USM). *Exercising electoral rights in the context of threats to the National Security of the*

Republic of Moldova (traducere din l. engleză: „Exercitarea drepturilor electorale în contextul amenințărilor la Securitatea Națională a Republicii Moldova”). În: Materialele Conferinței științifice internaționale – „Humanitarian Standards of Legal Systems in the modern world: challenges, solutions, trends” (trad. din En.: Standarde umanitare ale sistemelor de drept în lumea modernă: provocări, soluții, perspective) din 16 mai 2024. Zaporozhye State University (Universitatea de Stat din Zaporoje). Zaporoje, 2024. 255p. [pp.102-111]. (0.7 c.a.) ISBN: 340.116(100): 172. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/208445

- 6.1.6. GUȘTIUC, A. (ICJPS al USM). *The concerns of the Republic of Moldova on the dimension of institutional integrity and anti-corruption practices at the opening stage of negotiations for accession to the European Union* (traducere din l. engleză: „Preocupările Republicii Moldova pe dimensiunea integrității instituționale și a practicilor anticorupție la etapa de deschidere a negocierilor de aderare la Uniunea Europeană”). În: Materialele Conferinței științifice internaționale – „Humanitarian Standards of Legal Systems in the modern world: challenges, solutions, trends” (trad. din En.: Standarde umanitare ale sistemelor de drept în lumea modernă: provocări, soluții, perspective) din 16 mai 2024. Zaporozhye State University (Universitatea de Stat din Zaporoje). Zaporoje, 2024, pp.69-76. (0.45 c.a.) ISBN: 340.116(100): 172 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/208443
- 6.1.7. GUȘTIUC, A. GUȘTIUC, L. (ICJPS al USM). *Institutional integrity and anti-corruption practices – challenges to the national security of the Republic of Moldova at the opening stage of negotiations for accession to the European Union*. În: Materialele Conferinței internaționale „Parteneriatul UE-EST în condițiile schimbărilor geopolitice și a provocărilor de securitate: oportunități noi formate de cooperare”, Cernăuți, Ucraina, 6-7 iunie 2024. Kiev: Asociația Ucraineană a profesorilor și cercetătorilor din domeniul integrării europene (APREI) și Institutul de Integrare Europeană și Studii Regionale al Universității Naționale „Yuriy Fedkovici” din Cernăuți, 2024. 152p. [pp.46-54]. (0.5 c.a.) УДК 327(4). https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/208434
- 6.1.8. GUȘTIUC, L. (ICJPS al USM). *Implementarea calitativă a documentelor de politici publice anticorupție în contextual fortificării securității naționale* (traducere din l. engleză: „The qualitative implementation of anticorruption public policy documents in the context of strengthening national security”). În: Materialele Conferinței științifice internaționale – „Humanitarian Standards of Legal Systems in the modern world: challenges, solutions, trends” (trad. din En.: Standarde umanitare ale sistemelor de drept în lumea modernă: provocări, soluții, perspective) din 16 mai 2024. Zaporozhye State University (Universitatea de Stat din Zaporoje). Zaporoje, 2024. 255p. [pp.77-83]. (0.4 c.a.) ISBN: 340.116(100): 172 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/77-83_35.pdf
- 6.1.9. IACUB, I. (ICJPS al USM). *Victimizarea judiciară în Republica Moldova: studiu de caz*. În: „Repere privind victimologia, victimizarea și victimele în/din România” (ediția a IV-a), Societatea Română de Victimologie, București (24-25 noiembrie 2023) / A.M. Preda (coord.). Craiova: SITECH, 2024, pp. 168-181 (1,0 c.a.). ISSN 3008-4806. Nu este în acces on-line.
- 6.1.10. IACUB, I. (ICJPS al USM). *Dreptul la un proces public ca element de conținut al dreptului la un proces echitabil: aspecte de securitate juridică*. În: „International Scientific Discussion: Problems, Tasks And Prospects”, Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference, Brighton, United Kingdom, December 19-20, 2024. Brighton: A.C.M. Webb Publishing Co Ltd., 2024, pp. 285-297 (0,7 c.a.). ISSN 2709-4685. Disponibil la: <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/issue/view/19-20.12.2024/239>
- 6.1.11. FRUNZĂ, Iu. (ICJPS al USM); POPA-ROMAN, Gioni. *Advantages and disadvantages for employers of introducing artificial Intelligence (AI) in the workplace - Avantajele și dezavantajele generate angajatorilor prin introducerea inteligenței artificiale (AI) la locurile de muncă*. În: „Knowledge-Based Society - Norms, values and contemporary landmarks”, materialele conf. internaționale 20th Edition, Târgoviște, June 14-15, 2024, Valahia University of Târgoviște, Faculty of Law and Administrative Sciences, pp. 42-55 (0,9 c.a.) https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ro&user=horMrKoAAAAJ&citation_for_view=horMrKoAAAAJ:4DMP91E08xMC

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

- 6.2.1. PERU-BALAN, Aurelia. (ICJPS al USM); ZGLOBIU, Octavia Raluca (România, Cluj-Napoca) *Ukraine's Presidential Election, 2019. Zelensky's electoral sources*. În: Materiale ale Conferinței științifico-practice Internaționale 2024, pp.301 – 314 (0.81. c.a.) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-301-314.pdf
- 6.2.2. PERU-BALAN, Aurelia. (ICJPS al USM); *Comunicarea prezidențială și discursul de securitate în contextul confruntărilor geopolitice și a războiului din Ucraina*. În: Materiale ale Conferinței științifice internaționale "Strengthening Security and Stability in the New National, Regional and Global Realities:" Chișinău, Moldova, 12-13 mai 2023 pp.8-17 (0.43 c.a.) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/8-17_11.pdf
- 6.2.3. PERU-BALAN, Aurelia. (ICJPS al USM); *Narative propagandiste și dezinformare: reziliența informațională a Republicii Moldova*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană 16 -17 octombrie 2024, pp.245 -256 (0,9c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3 <https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=rm&ogbl#inbox?projector=1>
- 6.2.4. PERU-BALAN, Aurelia. (ICJPS al USM); *Discursul de securitate în contextul confruntărilor geopolitice și al războiului din Ucraina* În: Materiale ale Conferinței științifico-practice Internaționale 2024, pp.280 – 295 0.9 c.a. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/162-170_10.pdf pp.162-170
- 6.2.5. MOCANU Victor (ICJPS al USM). *Consolidarea rezilienței sociale în Republica Moldova: abordări teoretico-*

- metodologice. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 11-18. (0,96 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.01>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/11-18_33.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.6. POTOROACĂ Mihail (ICJPS al USM). Rezultatele cercetării interviurilor individuale aprofundate la subiectul rezilienței sociale și capitalului uman, 2024. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 19-32. (1,31 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.02>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/19-32_4.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.7. MOCANU Ion (ICJPS al USM). Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman: perspective regionale și naționale. desfășurarea cercetării în focus-grupuri. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 33-43. (1,54 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.03>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/33-43_7.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.8. MALCOCI Ludmila (ICJPS al USM). Protecția socială a persoanelor cu dizabilități prin consolidarea rezilienței sociale. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 54-88. (4,77 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.06>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/54-88.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.9. PASCARU Ana (ICJPS al USM). Sursele de insecuritate în societatea post pandemie. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 89-95. (0,96 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.07>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/89-95_40.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.10. SPĂTARU Tatiana (ICJPS al USM). Consolidarea rezilienței comunitare. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 96-102. (0,81 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.08>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/96-102_25.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.11. NEGURĂ Petru (ICJPS al USM), NEGURĂ, Lilian. Reprezentarea socială a războiului din Ucraina printre locuitorii Republicii Moldova: dincolo de pro și contra. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 103-127. (3,13 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.09>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/103-127_0.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.12. DUMBRĂVEANU Andrei (ICJPS al USM). Satul, coloană de rezistență, în retrospectiva monografiilor sociologice. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 128-146. (2,81 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.10>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/128-146_1.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.13. MALCOCI Ludmila (ICJPS al USM), MOCANU Victor (ICJPS al USM). Contextul politic și social al dezvoltării antreprenoriatului social în Republica Moldova. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 147-158. (1,40 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.11> https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/147-158_7.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.14. MOCANU Angela (ICJPS al USM). Dezvoltarea învățământului un factor important pentru reziliența socială. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 159-165. (0,82 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.12>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/159-165_27.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.15. GAȘPER Lucia (ICJPS al USM). Reziliența ca resursă sociopsihologică de consolidare a capitalului uman și social. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 166-173. (0,99 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.13>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/166-173_10.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.16. FILIPOV Ina (ICJPS al USM). Migrația - proces inerent al rezilienței sociale la nivelul administrației publice

- locale. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 174-185. (1,19 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.14>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/174-185_4.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.17. MOCANU Ion (ICJPS al USM), STAYER Angela (ICJPS al USM). Influența participării civice în construirea rezilienței sociale în Republica Moldova: cercetare calitativă. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 186-193. (0,99 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.15>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/186-193_12.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.18. РОГОВАЯ Галина (ICJPS al USM), РУСТАНОВИЧ Людмила (ICJPS al USM). Развитие процесса интеграции и формирование европейской идентичности у населения Республики Молдова. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 194-205. (1,39 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.16>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/194-205_2.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.19. PRISĂCARU Veronica (ICJPS al USM). Valorificarea factorilor rezilienței societale în procesul de adoptare a strategiilor și programelor în Republica Moldova. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 231-239. (0,66 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.21>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/231-238_16.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.20. РОГОВАЯ Галина (ICJPS al USM). Традиционно-религиозная компонента в жизни социума Республики Молдова: корреляция поступательного общественного развития. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 279-288. (1,18 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.27>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/279-288_5.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.21. PIONTKOVSKA Yevheniia, DEMINET Eugen (ICJPS al USM). The problem of adaptation of internally displaced persons in war conditions: psychological and physical aspects. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 206-207. (0,25 c. a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.17>
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/206-207_16.pdf
https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.22. SPATARU Tatiana (ICJPS al USM), STERPU VI. (ICJPS al USM). Modele de cercetare a asistenței financiare externe. În: *Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice”* Ediția a 27-a, 19 mai 2023, pp. 326-331. Chișinău: IAP, CEP USM, 2024. 520 p. (0,64 c. a.) https://iap.gov.md/images/conferinte/2023/TPAP_2023_1.pdf
- 6.2.23. GAȘPER Lucia (ICJPS al USM). Resurse de reziliență la tineri – o perspectivă sociopsihologică. În: *Научно-образовательное пространство: реалии и перспективы повышения качества образования*, Международная Научно-Практическая Конференция. Научно-образовательное пространство: реалии и перспективы повышения качества образования: 3 международная научно-практическая конференция, 30 ноября 2023, ISBN 978-9975-83-293-9. pp. 50-55, Комрат, 2024. (0,5 c.a.) <https://kdu.md/images/Files/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauchno-obrazovatelnoe-prostranstvo-realii-i-perspektivy-povysheniya-kachestva-obrazovaniya-30-noyabrya-2023.pdf>
- 6.2.24. PRISĂCARU Veronica (ICJPS al USM). Incursiune în conceptualizarea rezilienței. În: *Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”*. Chișinău, 2024, pp. 284-290. ISBN 978-9975-62-779-5. (0,54 c.a.) <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/16666>
- 6.2.25. VARZARI, Pantelimon (ICJPS al USM). *Considerente conceptual-teoretice privind procesul de europeanizare*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană / Colectivul de autori: V. Mocanu (coord.), M. Potoroacă, I. Mocanu [et al.]. Chișinău: Editura USM, 2024. p. 239-244 (0,75 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. https://icjps.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf
- 6.2.26. BENIUC, Liliana. Ascensiunea dreptei în Parlamentul European după alegerile din 2024. In: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, 17-18 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 295-298. (0,5 c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3. DOI: <https://doi.org/10.59295/crs2024.29> ; https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/217269
- 6.2.27. BRAGA Lilia. «Формирование политического климата в Республике Молдова накануне референдума по вопросу о евроинтеграции». În: “Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană”. Chișinău : Editura USM, 2024, 427 P. (P. 256-265) (1,2 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. P.256-266. https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilientei_2024.pdf

- https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/217263
- 6.2.28. JUC, V.; DIACON, M. *Arealuri de securitate europeană în contextul cooperării regionale*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Chișinău, 2024. P. 208-218. 0,62 c.a. ISBN 978-9975-62-773-3. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/217253
- 6.2.29. GORBATIUC, Marina. (ICJPS al USM) *Участие международных организаций в реформировании сферы безопасности и обеспечении мира*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană 17-18 octombrie 2024. Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Universității de Stat din Moldova. 2024. p. 299-305. (0,6 c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3. <https://doi.org/10.59295/crs2024.30>
- 6.2.30. CEACÎR, Irina. (ICJPS al USM) Utilizarea strategică a social media pentru facilitarea colaborării și mentoratului în rândul femeilor din știință. În: Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine, Ed. 8, 8-9 februarie 2024, Chișinău. Iași – Chișinău-Lviv: 2024, Ediția 9, pp. 113-114. 0.1 c.a. ISSN 2558 – 894X. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/36-43_35.pdf
- 6.2.31. CEACÎR, Irina. (ICJPS al USM) Cultura organizațională ca variabilă moderatoare și mediator în relațiile organizaționale: un studiu conceptual organizațional. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. USM, ICJPS: editura USM, 2024. pp. 289-295. 0.74 c.a. ISBN 978-9975-62-773-3. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/289-294_12.pdf
- 6.2.32. RUSANDU, Ion. (ICJPS al USM); STERPU, Vladimir. (ICJPS al USM) *Dimensiuni ale consolidării parteneriatelor externe ale Republicii Moldova în contextul procesului de integrare Europeană*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană 17-18 octombrie 2024. Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Universității de Stat din Moldova. 2024. p. 273-279. (0,3 c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3. <https://doi.org/10.59295/crs2024>
- 6.2.33. UNGUREANU Veaceslav. (ICJPS al USM). *Consolidarea dimensiunii geopolitice a rezilienței securității naționale a Republicii Moldova*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Materialele Conferinței științifico-practică internațională, din 17-18 octombrie 2024. / Coord. V. Mocanu. Chișinău: Editura USM, 2024, pp. 266-272. (0,7 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. Link-ul: http://dspace.usm.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/16704/24_Veaceslav%20UNGUREANU.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- 6.2.34. MÎNDRU Valeriu (ICJPS al USM). Calitatea actului de justiție în Republica Moldova în contextul integrării europene: percepții, atitudini, opinii. În culegerea: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. – Chișinău : Editura USM, 2024. – p. 356 – 364 (0,9 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. <https://doi.org/10.59295/crs2024>
<file:///C:/Users/mindru/OneDrive/Desktop/Articole%202024/Culegerea%20ICJPS%202024%20A4%20cu%20DOI%20CZU%20FINAL.pdf>
- 6.2.35. TATAMIROV, Paula (ICJPS al USM). Contribuția organizației Națiunilor Unite la identificarea soluțiilor conflictului armat din Ucraina. În: . În culegerea: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. – Chișinău : Editura USM, 2024. – p. 356 – 364 (0,9 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/consolidarea_rezilienței_2024.pdf
- 6.2.36. STERPU V. Modele de cercetare a asistenței financiare externe. În: Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice” Ediția a 27-a, 19 mai 2023, p. 326-331. Chișinău: IAP, CEP USM, 2024. 520 p. 0,64 c.a. https://iap.gov.md/images/conferinte/2023/TPAP_2023_1.pdf
- 6.2.37. CHIRTOACĂ, Leonid (ICJPS al USM); CHIRTOACĂ, Natalia. (ICJPS al USM). Principiul precauției - fundament al răspunderii civile delictuale în contextul reglementărilor privind protecția consumatorului. În: *Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană*. Materialele conferinței științifico -practice internaționale, 17-18 octombrie 2024, Chișinău: editura CEP USM, 2024, 427 p., pag. 333-337 (0,38 c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3. Link - https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/217277
- 6.2.38. КОСТАКИ, Г. (ICJPS al USM); СУХОБ, В. *Обязательная юридическая помощь физическим и юридическим лицам в Республике Молдова на современном этапе*. În: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană / col. de autori: V. Mocanu (coordonator), M. Potoroacă, I. Mocanu [et al.] Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. Chișinău: Editura USM, 2024, pp. 346-355 (0,7 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/217283.
- 6.2.39. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); DONOS, V. *Formele de răspundere juridică a funcționarilor publici: fundamente teoretice*. În: „Teoria și practica administrației publice” (ediția XXVII), materialele conferinței științifico-practice internaționale din 19 mai 2023, Institutul de administrație publică al Universității de Stat din Moldova. Chișinău: CEP USM, 2024, pp. 150-156 (0,6 c.a.) ISBN 978-9975-62-698-9 (PDF). Disponibil la: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203091.
- 6.2.40. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); DONOS, V. *Statutul juridic al aleșilor locali*. În: „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”, materialele conferinței internaționale din 14-15 decembrie 2023 (Universitatea de Stat din Republica Moldova, Chișinău). Chișinău: CEP USM, 2024, pp. 112-120 (0,7 c.a.) ISBN 978-9975-62-764-1 (PDF). Nu este în acces on-line.
- 6.2.41. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); CERNEAN, Iu. *Teoria drepturilor persoanei vătămate de autoritățile publice*. În: „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”, materialele conferinței internaționale din 14-15 decembrie 2023 (Universitatea de Stat din Republica Moldova, Chișinău). Chișinău: CEP USM, 2024, pp. 191-202 (0,9 c.a.) ISBN 978-9975-62-764-1 (PDF). Nu este în acces on-line.
- 6.2.41. CHIPER, Natalia. (ICJPS al USM). Unele aspecte privind respectarea citării legale în cazul încheierilor de înlăturare a neajunsurilor în contencios administrativ. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul

- aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Materialele Conferinței naționale cu participare internațională, Chișinău, Moldova, 17-18 octombrie 2024. CZU: [347.951:342.9:004\(478\)](#) pp.381-389, (0,6 c.a) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/381-389.pdf
- 6.2.42. CUȘNIR, Valeriu (ICJPS al USM). Dreptul persoanei la libera exprimare sau infracțiune săvârșită pe motive de prejudecată (studiu de caz). În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Materialele conf.științ. practice internaționale, 17-18.X.2024, Chișinău: edit-ra USM, 2024, pag. 319-325. (0,55 c.a) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/319-325.pdf
- 6.2.43. FRUNZĂ, Iu. (ICJPS al USM); POPA-ROMAN, Gioni; STEFU, Lilia. (ICJPS al USM). *Instituția rezervei proprietății în legislația civilă uzuală a Republicii Moldova: natura juridică și esența*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană. Materialele conf.științ. practice internaționale, 17-18.X.2024, Chișinău: edit-ra USM, 2024, pag. 326-332. (0,55 c.a) https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=PKkGboYAAAAJ&citation_for_view=PKkGboYAAAAJ:Tyk-4Ss8FVUC.
- 6.2.44. GUȘTIUC, A. (ICJPS al USM). *Dimensiunea integrității administrației publice la etapa de deschidere a negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană*. În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale (Ediția XXVIII) din 17 mai 2024. Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Administrație Publică. Chișinău, 2024. 490p. [pp.190-197]. (0,5 c.a.) ISBN: 978-9975-62-786-3. <https://iap.gov.md/asistenta-ap/publica%C8%9Bii/materiale-ale-conferin%C8%9Bilor>
- 6.2.45. GUȘTIUC, A. (ICJPS al USM). *Integritatea instituțională – condiție sine qua non de integrare în spațiul european al cercetării și educării*. În: Materialele Conferinței internaționale „Prospects and problems of research and education integration into the European Area” (trad.din En.: „Perspectivele și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației”). Volumul XI, Partea I. Cahul: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, 2024. 381p. [pp.32-37]. (0,4 c.a.) ISSN 2587-3563. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213152
- 6.2.46. GUȘTIUC, L. (ICJPS al USM). *Consacrarea și transpunerea documentelor de politici publice anticorupție în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană*. În: Teoria și practica administrării publice. Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale (Ediția XXVIII) din 17 mai 2024. Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Administrație Publică. Chișinău, 2024. 483 p. ISBN 978-9975-62-786-3 (PDF) [pp. 368-377],(0,56 c.a.) https://iap.gov.md/images/conferinte/2024/TPAP_2024_m4.pdf
- 6.2.47. GUȘTIUC, L. (ICJPS al USM). *Armonizarea legislației anticorupționale ale Republicii Moldova la standardele europene – element cheie întru asigurarea securității naționale*. În: Materialele Conferinței internaționale științifico-practice din 17-18 octombrie 2024. Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană”. ISBN 978-9975-62-773-3. 427 p. [pp. 418-422], (0,5 c.a.) <file:///D:/Users/Usuario/Downloads/Culegerea%20ICJPS%202024%20A4%20cu%20DOI%20CZU%20FINAL.pdf44>.
- 6.2.48. IACUB, I. (ICJPS al USM). *O nouă dimensiune aplicativă a criminologiei contemporane*. În: „Infracțiunea – Răspunderea penală – Pedepsa. Drept și criminologie”, Ediția a III-a, materialele conferinței științifice internaționale din 7-8 decembrie 2023, Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: [S.n.] 2024 (CEP USM), pp. 386-395 (0,7 c.a.). Disponibil la: ISBN 978-9975-62-754-2. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/386-395_1.pdf.
- 6.2.49. IACUB, I. (ICJPS al USM). *Dreptul de acces la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție: aspecte de constituționalitate și securitate juridică*. În: „Consolidarea rezilienței în societate prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, materialele conferinței științifice internaționale din 17 - 18 octombrie 2024. Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al USM. Chișinău: S.n., 2024 (CEP USM), pp. 338-345 (0,97 c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/338-345_3.pdf.
- 6.2.50. NASTAS, A. (ICJPS al USM); Botnari, I. *Măsurile de constrângere cu caracter medical în dreptul penal prin prisma protejării drepturilor și libertăților*. În: „Consolidarea rezilienței în societate prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la Uniunea Europeană”, materialele conferinței științifice internaționale din 17 - 18 octombrie 2024. Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al USM. Chișinău: S.n., 2024 (CEP USM), pp. 407-411 (0,35 c.a.) ISBN 978-9975-62-773-3. Disponibil la: <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/16733>
- 6.2.51. CHUVALNIKOVA, Anna. (ICJPS al USM) *The legal system of the Republic of Moldova between the past and the future: searching for a path to sustainable development*. În: "Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine", conferință științifică internațională, Iași-Chișinău, 2024, Supliment al revistei științifice "Authentication and Conservation of Cultural Heritage. Research and Technique" (Iași, România), Volum 8 (ISSN 2558 – 894X). p. 425-430. (0,6 c.a.) <https://doi.org/10.5281/zenodo.13756337>
- 6.2.52. CHUVALNIKOVA, Anna. (ICJPS al USM). *Implementation of human capital in sustainable development of the institutional component of the legal system of the Republic of Moldova*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană / colectivul de autori: Victor Mocanu (coordonator), Mihail Potorocă, Ion Mocanu [et al.] ; Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. – Chișinău: Editura USM, 2024. p. 364-370. (0,9 c.a.) DOI: 10.59295/crs2024.39. ISBN 978-9975-62-773-3. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/364-370_1.pdf
- 6.2.53. BENCHECI, M. (ICJPS al USM); Panfilii, N., Hirbu, D. *Efectele criminalității cibernetice asupra securității naționale a Republicii Moldova*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană / colectivul de autori: Victor Mocanu (coordonator), Mihail Potorocă, Ion Mocanu [et al.] ; Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. – Chișinău: Editura USM, 2024. pag. 395-401 (0,4 c.a.), 2024, ISBN 978-9975-62-773-3 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/395-401_4.pdf
- 6.2.54. GRAUR, Violeta (ICJPS al USM); FAIGHER Anatolie. *Unele aspecte ale prevenirii infracțiunilor contra familiei și minorilor*. În: Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și

Ucrainei la Uniunea Europeană / colectivul de autori: Victor Mocanu (coordonator), Mihail Potoroacă, Ion Mocanu [et al.] ; Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. – Chișinău: Editura USM, 2024. p. 412-417. (0,35 c.a.) DOI: 10.59295/crs2024.39. ISBN 978-9975-62-773-3.

- 6.2.55. ФРУНЗЭ, Юрие (ICJPS al USM). Фундаментальные принципы права как основа всего правового регулирования. În: "Știință. Educație. Cultură". Materialele Conferința științifico-practică internațională: Сборник статей / главный редактор и составитель: Сулак С. К. – Комрат : [Б. и.], 2024 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-294-6. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки. – 2024. – 732 p., Universitatea de Stat din Comrat, pp.617-627. (0,7 c.a.). ISBN 978-9975-83-295-3. 082=00 \$ 85 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/204938
- 6.2.56. СТЕФУ, Лилия. (ICJPS al USM). Уступка договора как механизм передачи требования и обязательства и его особенности при договоре купли-продажи строящегося недвижимого имущества. В: "Știință. Educație. Cultură". Materialele Conferința științifico-practică internațională: Сборник статей / главный редактор и составитель: Сулак С. К. – Комрат : [Б. и.], 2024 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-294-6. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки. – 2024. – 732 p., Universitatea de Stat din Comrat. pp.704-711. (0,45 c.a.). ISBN 978-9975-83-295-3. 082=00 \$ 85 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/204938
- 6.2.57. NASTAS, A. (ICJPS al USM); Dorul, O. *The protection of property rights in the european union law*. In the 28th International Scientific Conference "Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy" 20-21 September 2024, Chișinău, Republic of Moldova pp. 46-55 (0,46 c.a.). https://conference.ase.md/files/conferinte/main/Programme_Septembrie-20-21_2024_r2.pdf
- 6.2.58. SPRINCEAN, S. *Valențe conceptual-metodologice ale unor categorii și noțiuni specifice domeniului securității*. În: Conferința Internațională "Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman în contextul aderării Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană", 17-18 octombrie 2024, Chișinău / Coord. V. Mocanu. Chișinău: Editura USM, 2024, p. 219-226, (427 p.). (1,25 c.a.). ISBN 978-9975-62-773-3. <https://doi.org/10.59295/crs2024.19>
- 6.2.59. SPRINCEAN, S. *Prioritățile de securitate națională prin prisma obiectivelor de securitate umană în contextul perspectivei de extindere a UE*. În: Conferința Internațională Jean Monnet "Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional/central", 19-20 aprilie 2024, Chișinău / Coord. L. Roșca. Chișinău: Print-Caro, 2024, p. 309-318. (448 p.). (0,65 c.a.). ISBN 978-5-85748-039-7. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/309-318_4.pdf
- 6.2.60. SPRINCEAN, Mariana, SPRINCEAN, Serghei, HADJIU, Svetlana, SIDORENKO, Ludmila, CALCII, Cornelia, RACOVITĂ, Stela, TIHAI, Olga, POPA, Cristina, DUMITRAȘ, Aliona, GALBUR, Viorica, ABABII, Mihaela, BALICA, Natalia, REVENCO, Ninel, GROPPA, Stanislav. *Bioethical principles in prenatal diagnostics and genetic counseling*. În: NANO: - 2024: "Quo Vadis – Ethics of the Scientific Research", Ed. 3, 15-18 aprilie 2024, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: 2024, pp. 44-47. (0,45 c.a.). ISBN 978-9975-64-422-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/204131

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din RM

- 6.3.1. SPATARU Tatiana (ICJPS al USM). Încrederea tinerilor în instituțiile și grupurile sociale. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare" dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*, 9-10 noiembrie 2023 / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM) – .ISBN 978-9975-62-687-3, pp. 416-421. Chișinău: CEP USM, 2024. 588 p. (0,5 c. a.) <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/14425> https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/416-421_7.pdf
- 6.3.2. SPĂTARU Tatiana (ICJPS al USM). Abordarea multisistemică a rezilienței sociale. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*, 7-8.11.2024. Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM). pp. 677-684. ISBN 978-9975-62-687-3. (0,60 c. a.). <https://doi.org/10.59295/spd2024s.91>
- 6.3.3. MOCANU Victor (ICJPS al USM), MOCANU Ion (ICJPS al USM), *Analiza coeziunii sociale din Republica Moldova prin prisma dinamicii încrederii în instituții*. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*, 9-10 noiembrie 2023 / Comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM) – .ISBN 978-9975-62-687-3, pp. 392-401. Chișinău: CEP USM, 2024. 588 p. (0,5 c. a.) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/392-400.pdf
- 6.3.4. MOCANU Victor (ICJPS al USM), MOCANU Ion (ICJPS al USM). *Reziliența socială în Republica Moldova: analiză calitativă*. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*, 7-8 noiembrie 2024. Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM). pp. 663-669. 806 p. ISBN 978-9975-62-687-3. (0,50 c.a.) [URI: https://doi.org/10.59295/spd2024s.91](https://doi.org/10.59295/spd2024s.91) <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/17052> <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegerea%20de%20articole%20Seria%20C8%98tiin%C8%9Be%20sociale.pdf>
- 6.3.5. PASCARU Ana (ICJPS al USM). Preliminarii filosofice în legătură cu statutul cercetării în absorbția universitară din RM. În: *Filosofia și perspectiva umană. Ediția XX*. Chișinău: Artpoligraf, 2024, pp. 9-28, 191 p. (1,05 c. a.) ISBN 978-9975-3671-1-0 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/9-28_3.
- 6.3.6. PRISĂCARU Veronica (ICJPS al USM). *Reziliența socială v/s reziliența socială: delimitări conceptuale*. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*. Chișinău, 07-08 noiembrie, 2024, pp. 552-558 (0,67 c. a.) <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/17184>

<https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegerea%20de%20articole%20Seria%20%C8%98tiin%C8%9Be%20juridice%20%C8%99i%20economice.pdf>

- 6.3.7. DUMBRĂVEANU Andrei. Jurnalismul de mediu, de la social la ecologic. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*. Chișinău, 07-08 noiembrie, 2024, pp. 47-55. (0,75 c. a.) CZU: 659.3:502.3 <https://doi.org/10.59295/spd2024s.07>
<https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegerea%20de%20articole%20Seria%20%C8%98tiin%C8%9Be%20sociale.pdf>
- 6.3.7. VARZARI, Pantelimon (ICJPS al USM). *Raporturile dintre putere și societate din perspectiva bunei guvernări*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” / Ediția a VIII-a, Bălți, 23-24 mai 2024. Col. red.: V. Capcelea [et al.]. Bălți: [S.n.] 2024 (Tipogr. din Bălți), p. 498-502 (0,5 c.a.). ISBN 978-9975-161-64-0.
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/1_Stiinta%20in%20nordul%20Republicii_Balti_24.05.2024_Balti.pdf ;
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/498-502_3.pdf ; https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/207067
- 6.3.8. BENIUC, Liliana. Integrarea europeană prin prisma federalizării Uniunii Europene. În: "Integrare prin cercetare și inovare", conferință științifică națională (2024; Chișinău). Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 7-8 noiembrie 2024 / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM). Științe sociale. 2024. - 780 p. - pp. 201-207. (0,5 c.a.) ISBN 978-9975-62-687-3. <https://doi.org/10.59295/spd2024s.29>
- 6.3.9. BOGATU, Eugenia. ((ICJPS al USM) *Educația pragmatică – premisă a unei societăți prospere*. În: materialele conferinței științifice naționale cu participare națională „Integrare prin cercetare și inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Universitatea de Stat din Moldova, 7-8 noiembrie 2024, pp.311-316 (0, 48 coli autor) ISBN 978-9975-62-687-3.
- 6.3.10. EJOVA, Cristina. (ICJPS al USM) *The use of the internet by terrorist organizations*. In: Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 7-8 noiembrie 2024 / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. Chișinău, 2024 (CEP USM), p. 225-231. (0,5 c.a.) ISBN 978-9975-62-687-3
- 6.3.11. CEACÎR, Irina. (ICJPS al USM) Sinergia dintre cultura organizațională, motivația echipei și schimbare: fundamente pentru reziliența instituțională. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare,, dedicate Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. 7-8 noiembrie 2024. Chișinău, 2024. CEP USM. pp. 333-339. 0.5 c.a. ISBN 978-9975-62-687-3
- 6.3.12. PERU-BALAN, Aurelia. (ICJPS al USM); *Spațiul informațional al Republicii Moldova sub presiunea potențialului manipulativ al propagandei străine*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională "Integrare prin cercetare și inovare", dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 7-8 noiembrie 2024 ISBN 978-9975-62-687-3. (0.43 c.a.) <https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=rm&ogbl#inbox?projector=1> pp.278- 285
- 6.3.13. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); KUCIUK, V. *Securitatea Constituției – preocupare majoră în Republica Moldova*. În: „Constituția Republicii Moldova la 30 de ani și integrarea europeană”, materialele conferinței naționale aniversare practico-științifice cu participare internațională din 29 iulie 2024, Chișinău, Parlamentul Republicii Moldova. Chișinău: Print-Caro, 2024, pp. 87-92 (0,6 c.a.). ISBN 978-5-85748-081-6 (PDF). Disponibil la: https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/218054.
- 6.3.14. IACUB, I. (ICJPS al USM). *Constituția ca factor de garantare a principiului securității juridice în Republica Moldova*. În: „Constituția Republicii Moldova la 30 de ani și integrarea europeană”, materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională, din 29 iulie 2024. Parlamentul Republicii Moldova. Chișinău: S.n., 2024 (Print-Caro), pp. 138-146 (1,0 c.a.). ISBN 978-5-85748-081-6 (PDF). Disponibil la: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Konferinta_Constitutia_RM_30_de_anii_2024-red-138-146.pdf.
- 6.3.15. IACUB, I. (ICJPS al USM). *Garantarea constituțională a restrângerii drepturilor fundamentale ale omului ca dimensiune inerentă securității juridice*. În: „Integrare prin Cercetare și Inovare”, materialele conferinței științifice naționale și participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, din 7-8 noiembrie 2024. Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: S.n., 2024 (CEP USM), pp. 340-348 (0,7 c.a.) ISBN 978-9975-62-687-3.
- 6.3.16. CHIPER, Natalia (ICJPS al USM); ODAINIC, Mariana. *Abuzul de drept în raporturile juridice fiscale și securitatea juridică a părților în contextul alinierii la standardele fiscale europene*. În: „Integrare prin Cercetare și Inovare”, materialele conferinței științifice naționale și participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, din 7-8 noiembrie 2024. Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: S.n., 2024 (CEP USM), pp. 349-358 (0,7 c.a.) ISBN 978-9975-62-687-3.
- 6.3.17. SMOCHINĂ, Andrei (ICJPS al USM). *Constituția Republicii Moldova la 30 de ani depărtare*. În: Materialele Conferinței Naționale Aniversare Practico - Științifice cu participare internațională "Constituția Republicii Moldova la 30 de ani și Integrarea Europeană " 29 iulie 2024. Parlamentul Republicii Moldova. Chișinău: S.n., 2024 (Print-Caro), pp. 18-22 (0,4c.a.). ISBN 978-5-85748-081-6 (PDF). Disponibil la: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Konferinta_Constitutia_RM_30_de_anii_2024-red-138-146.pdf
- 6.3.18. BENCHECI, M. (ICJPS al USM); Panfilii, N.; Hirbu, D. *Prevenirea infracțiunilor informatice ca fundament pentru garantarea securității naționale// Materialele Conferinței naționale cu participare internațională Integrare prin Cercetare și Inovare*, Chișinău, pag. 260-264 (0,4 c.a.), 2024, ISBN 978-9975-62-799-3 (PDF)
- 6.3.19. ФАЙГЕР, Анатолие, ГРАУР, Виолета (ICJPS al USM). Классификация и типология жертв преступления. In: *Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective*, Ed. 8, 23-24 mai 2024, Bălți. Balti, Republic of Moldova: Casa Editorial-Poligrafică „Bons Offices” SRL, 2024, Ediția 8, – 627 p., pp. 526-536. (0,7 c.a.) disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/207101

- 6.3.20. Файгер А.; ЧЕРНОМОРЕЦ, С. (ICJPS al USM). Криминологические особенности личности преступника. În: „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective”, ediția a 8-a, 23-24 mai 2024, Bălți / coordonator (editor): Valeriu Capcelea. – Bălți : S. n. 2024 (Tipografia din Bălți). – 627 p. :p. 536-551 (0,4 c.a.). Conferința științifică națională cu participare internațională disponibil: <https://asm.md/sites/default/files/2024-05/Stiinta%20in%20nordul%20Republicii%20Balti%2024.05.2024%20Balti.pdf>

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

- 6.4.1. BENIUC, Liliana. Contribuția Uniunii Europene la pacea și securitatea globală. În: Strengthening Security and Stability in the New National, Regional and Global Realities: , 12-13 mai 2023, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2024, pp. 200-212. (0,75 c.a.) ISBN 978-9975-62-740-5 (PDF). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12755161> ; https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/211144
- 6.4.2. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); KUCIUK, V. *Securitatea Constituției Republicii Moldova în contextul referendumului republican din 20 octombrie 2024*. În: „30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova: realizări, probleme și perspective”, materialele conferinței științifice naționale, din 26 iulie 2024, AO Institutul Justiției Constituționale. Chișinău: 2024, pp. 78-83 (0,3 c.a.). Disponibil la: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ij.md/wp-content/uploads/2024/11/Materialele-conferintei-26.07.24.pdf>.
- 6.4.3. BENCHECI, M. (ICJPS al USM); Hirbu-Bencheci, D., Munteanu, A. Parametrii adaptării sistemului național de securitate al Republicii Moldova la acquisul comunitar. În: Materialele Conferinței Strengthening Security and Stability in the New National, Regional and Global Realities, Chișinău, pag. 331-349 (1,1 c.a.), 2024, ISBN 978-9975-62-740-5 (pdf)/https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/331349.pdf
- 6.4.4. FAIGHER, Anatolie; GRAUR, Violeta (ICJPS al USM). The particularities of forming the offender's personality. În: *Prevenirea și combaterea criminalității: probleme, soluții și perspective*, Ed. 6, 25 aprilie 2024, Chișinău. Chișinău: 2024, Ediția 6, pp. 231-238 (0,45 c.a.), ISSN 2587-4365. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/207665
- 6.4.5. MORARU, Victor. Cercetarea unui subiect antrenant: imagine de țară / Victor Moraru, Sergiu Teodor. În: *Creativitatea în jurnalism*. Vol. VI (Conferință științifică națională. 22 februarie 2024, Chișinău). Materiale ale conferinței. Articole / coordonatori: Mihai Lescu, Boris Parfentiev. Chișinău: CEP USM, 2024, pp. 23-34. (0,64 c. a.) ISBN 978- 9975-149-28-0. Acces: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Culegere_Creativitatea_%C3%AEn_jurnalism_2024.pdf

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

- 7.1.1. SPRINCEAN, Serghei. *Deepening human security and industrial symbiosis in the context of the EU enlargement*. În: Industrial Symbiosis from a technical perspective: challenges and opportunities. Book of Abstracts. WG1 workshop & conference, Bruxelles, September 10, 2024. Editors: Aleksandar Erceg, Josip Juraj Strossmayer, Pawel Krzeminski. Yecla, Spain: Technological Centre of Furniture and Wood of the Region of Murcia (CETEM). COST Action CA22110. 2024, p. 11-12. (42 p.). (0,25). <https://www.liaise-action.eu/wp-content/uploads/2024/11/BOOK-OF-ABSTRACTS.pdf>
- 7.1.2. MORARU, Victor. Filosofia dezinformării. În: Conferința Națională Științifică a Academiei Oamenilor de Știință din România 24 – 25 mai 2024, București. Volum de rezumate. - București: AOȘR, 2024. Vol. 18, Issue 1, pp. 175-176. 0,15 c. a. ISSN 2601-5102. Acces: <https://www.aosr.ro/wp-content/uploads/2024/05/VOLUM-DE-REZUMATE-PRIMAVARA-2024-SITE-1.pdf>
- 7.1.3. MORARU, Victor. The Philosophy of Disinformation. În: Scientific Conference of Academy of Romanian Scientists. Book of Abstracts. - București: AOȘR, 2024. Vol. 18, Issue 1, pp. 175-176. 0,15 c. a. ISSN 2601-5102. Acces: <https://www.aosr.ro/wp-content/uploads/2024/05/VOLUM-DE-REZUMATE-PRIMAVARA-2024-SITE-1.pdf>
- 7.1.4. GUȘTIUC A., GUȘTIUC L. (ICJPS al USM). *Nonverbal communication through clothing in contemporary education* (trad. din En.: „Comunicarea nonverbală prin vestimentație în educația contemporană”). În: Materialele Conferinței științifice internaționale, ediția a IX-a Consacrată Zilei internaționale a femeilor și fetelor cu activități în domeniul științei „Femeile în cercetare: destine, contribuții, perspective”, Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine, 8-9 februarie 2024. Iași, 2024. 346 p. [pp.190-191]. (0,15 c.a.) ISSN: 2558-894X https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/203728
- 7.1.5. SPRINCEAN, Serghei. *Bioethical and human security approaches on evolution of drugs for vector borne diseases*. În: OneHealthdrugs against parasitic vector borne diseases in Europe and beyond. Book of Abstracts. Conference “Novel leads and drugs for vector borne diseases: Targets and off targets (toxicity and ecotoxicity) and mechanism of action” 19-20 September 2024, Greece. OneHealthdrugs Cost Action CA21111. 2024, p. 25. (43 p.). (0,25). <https://onehealthdrugs.com/file/Home/visual-composer-foto/739/Preliminary-AbstractbookletAthens2024draftV3DA.pdf>

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

- 7.2.1. POTOROACĂ Mihail (ICJPS al USM). Social activism and interpersonal trust from the perspective of prayer frequency in an orthodox christian environment. În: *The contemporary issues of the socio-humanistic sciences*, Ed. 14, 7-8 decembrie 2023, Chișinău. Chișinău, 2023: "Print-Caro" SRL, 2023, Ediția 14, pp. 56-57. (0,04 c. a.) ISBN 978-9975-180-25-2. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/56-57_64.pdf
- 7.2.2. PASCARU Ana (ICJPS al USM). Patrimoniul cercetării științifice în absorbția universitară: QWO VADIS. În: *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*, Ed. 8, 8-9 februarie 2024, Chișinău. Iași – Chișinău-Lviv: 2024, Ediția 9, pp. 238-239. ISSN 2558 – 894X. (0,11 c. a.) https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/238-239_14.pdf

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

- 10.2.1. NASTAS, A.; CERNOMOREȚ, S. (ICJPS al USM) Criminologie: Tratat. București: ProUniversitaria, 2024. 686 p. (41.8 c.a) ISBN 978-606-26-1562-8 <https://www.prouniversitaria.ro/carte/2002/>
- 10.2.2. ФРУНЗЭ, Юрие (ICJPS al USM). *Гражданское право Республики Молдова. Общая часть: Лица в гражданском праве: Университетский курс*: Chișinău: 2024.- 198 p. (13,59 c.a.). ISBN 978-9975-62-667-5. https://ibn.idsi.md/ro/book_view/695
- 10.2.3. ФРУНЗЭ, Юрие (ICJPS al USM); ЗАХАРИЯ, Сергей; СОЧА, Борис (ICJPS al USM). *Гражданское право Республики Молдова: общая теория гражданского права. Университетский курс*: Комрат: 2024. - 243 p. (14,93 c.a.). ISBN 978-9975-83-290-8. https://ibn.idsi.md/ro/book_view/984

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice.

- 10.3.1. MOCANU Victor (ICJPS al USM), POTOROACĂ Mihai (ICJPS al USM), MOCANU Ion (ICJPS al USM). Raport științific la tema: „Consolidarea rezilienței sociale prin valorificarea capitalului uman: perspective regionale și naționale în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană (raport elaborat în baza cercetărilor sociologice calitative)”, 2024, 181 p. (10,2 c. a.)
https://icjp.asm.md/sites/default/files/studiu/raport_intermediar_subprogram_01.05.01_icjps_al_usm.pdf
<https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Raport-intermediar-subprogram-01.05.01-ICJPS-al-USM.pdf>
- 10.3.2. ФАЙГЕР А., ЧЕРНОМОРЕЦ С. ((ICJPS al USM) Криминология: общая часть (курс лекций), Бэлць, Tipografia din Bălți, 2024, 171 c. (21,5 c.a.) ISBN 978-5-86654-161-4. Nu este în acces on-line.
- 10.3.3. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM) et.al. *Constituția Republicii Moldova: 30 de ani (republicată, text oficial cu modificări la data de 01.01.2024)*. Culegere de acte normative. Institutul Justiției Constituționale. Chișinău: Print-Caro, 2024. 96 p. (2,3 c.a.) ISBN 978-9975-180-49-8. Nu este în acces on-line.
- 10.3.4. COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); Kuciuk, V.; IACUB, I. (ICJPS al USM); PULBERE, D. *Identitatea constituțională a Statului Moldovenesc: culegere de acte constituționale care au fost în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 1918 – 2022, cu comentarii: Monografie / Institutul Justiției Constituționale. Volumul I*. Chișinău: S.n., 2024 (Print-Caro). 380 p. (23,75 c.a.) ISBN 978-5-85748-002-1. Nu este în acces on-line.
- 10.3.5. IACUB, I. (ICJPS al USM); COSTACHI, Gh. (ICJPS al USM); Negru, B. *Cuvânt de încheiere. În: „Identitatea constituțională a Statului Moldovenesc: Comentarii a actelor constituționale care au fost în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 1918-2022”*: Monografie. / Institutul Justiției Constituționale. V. Kuciuk, Gh. Costachi, D. Pulbere [et al.]. Volumul II. Chișinău: S.n., 2024 (Print-Caro), pp. 258-259 (0,1 c.a.). ISBN 978-5-85748-075-5. Nu este în acces on-line.
- 10.3.6. PÎRȚAC, GR.; VARTA, I.; BENCHECI, M. (ICJPS al USM) *Terorismul internațional//Suport de curs*, Tipografia PP Pulsul Pieței SRL, Chișinău, 2024, -165 pag. (10,2 c.a), ISBN 978-9975-3674-5-5. Nu este în acces on-line.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

SPRINCEAN Serghei

(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Componenta echipei de cercetare

**SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII
LA UNIUNEA EUROPEANĂ: ABORDĂRI JURIDICE, POLITOLOGICE ȘI
SOCIOLOGICE**

(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **010501**

Echipa subprogramului pentru 2024							
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Norma de muncă	Data angajării	Data eliberării*
1.	Juc Victor	1967	DH	Director	1.0	02.01.2024	
2.	Sprincean Serghei	1973	DH	Secretar științific	1.0	02.01.2024	
3.	Frunză Iurie	1966	D	Șef centru	1.0	02.01.2024	
4.	Mocanu Victor Ioan	1961	D	Șef centru	1.0	02.01.2024	
5.	Roșca Alexandru Savelii	1980	D	Șef centru	1.0	02.01.2024	
6.	Cușnir Valerii	1958	DH	cercetător științific principal	0.5	02.01.2024	
7.	Smochină Andrei	1946	DH	cercetător științific principal	0.25	02.01.2024	
8.	Balmuș Victor	1957	DH	cercetător științific principal	0.5	02.01.2024	
9.	Costachi Gheorghe	1941	DH	cercetător științific principal	0.25	02.01.2024	
10.	Spătaru Tatiana	1966	DH	cercetător științific principal	1.0	02.01.2024	
11.	Roșca Alexandru Nikon	1934	DH	cercetător științific principal	0.25	02.01.2024	
12.	Varzari Panteleimon	1946	DH	cercetător științific principal	0.25	02.01.2024	
13.	Moraru Victor St.	1953	DH	cercetător științific principal	0.25	02.01.2024	
14.	Ciumac Svetlana	1955	D	cercetător științific coordonator	0.5	01.03.2024	
15.	Guștiuc Andrei	1970	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
16.	Chirtoacă Leonid	1967	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
17.	Chirtoacă Leonid	1967	D	cercetător științific coordonator	0.5	18.04.2024	
18.	Malcoci Ludmila	1964	DH	cercetător științific coordonator	0.75	02.01.2024	
19.	Chirtoacă Natalia	1973	D	cercetător științific coordonator	0.5	02.01.2024	
20.	Braga Lilea	1960	D	cercetător științific coordonator	0.5	02.01.2024	

21.	Mîndru Valeriu	1957	D	cercetător științific coordonator	0.5	02.01.2024	
22.	Chiper Natalia	1981	D	cercetător științific coordonator	0.5	02.01.2024	
23.	Mocanu Angela	1972	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
24.	Mocanu Ion	1985	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
25.	Bencheci Marcel	1971	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
26.	Ceacîr Irina	1983	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
27.	Diacon Maria	1987	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
28.	Gaşper Lucia	1973	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
29.	Ungureanu Veaceslav	1973	D	cercetător științific coordonator	1.0	02.01.2024	
30.	Prisăcaru Veronica	1964	D	cercetător științific coordonator	0.5	02.01.2024	
31.	Dumbraveanu Andrei	1954	D	cercetător științific coordonator	0.5	02.01.2024	
32.	Rogovaia Galina	1946	D	cercetător științific coordonator	0.25	02.01.2024	
33.	Rusandu Ivan	1950	D	cercetător științific coordonator	0.25	02.01.2024	
34.	Ejova Cristina	1981	DH	cercetător științific coordonator	0.5	02.05.2024	
35.	Beniuc Liliana	1977	D	cercetător științific	0.5	02.01.2024	18.04.2024
36.	Beniuc Liliana	1977	D	cercetător științific coordonator	0.5	18.04.2024	
37.	Sterpu Vladimir	1987	D	cercetător științific superior	0.5	02.01.2024	
38.	Bogatu Eugenia	1974	D	cercetător științific superior	05	01.04.2024	
39.	Iacub Irina	1981	D	cercetător științific superior	1.0	02.05.2024	
40.	Pascaru Ana	1952	DH	cercetător științific superior	0.25	02.05.2024	
41.	Rustanovici Ludmila	1957	-	cercetător științific	0.5	02.01.2024	
42.	Staver Angela	1976	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
43.	Balaşa Olesea	1979	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
44.	Gorbatiuc Marina	1980	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
45.	Graur Violeta	1982	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
46.	Guştiuc Ludmila	1980	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
47.	Stefu Lilia	1992	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
48.	Poteroacă Mihail	1984	-	cercetător științific	1.0	02.01.2024	
49.	Şendrea Ludmila	1978	-	cercetător științific	0.25	01.04.2024	

50.	Muravschi-Lișman Aliona	1971	-	cercetător științific	0.25	01.04.2024	
51.	Nastas Andrei	1986	D	cercetător științific	0.5	02.05.2024	
52.	Cara Evgheni	1989	D	cercetător științific	0.5	02.05.2024	
53.	Cernomoreț Sergiu	1983	D	cercetător științific	0.5	02.05.2024	
54.	Peru Balan Aurelia	1968	DH	cercetător științific	0.5	02.05.2024	
55.	Negură Petru	1974	D	cercetător științific	0.5	02.05.2024	
56.	Tatamirov Paula	2001	-	cercetător științific stagiar	0.5	02.05.2024	
57.	Demineț Eugeniu	1992	-	cercetător științific stagiar	0.5	01.07.2024	
58.	Filipov Ina	1980	-	cercetător științific stagiar	0.5	02.05.2024	
59.	Chuvalnikova Anna	1988	D	cercetător științific stagiar	1.0	02.05.2024	
60.	Toacă Mariana	1978	D	cercetător științific stagiar	0.5	02.09.2024	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor	17%
--	------------

Directorul unității de cercetare

JUC Victor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

SPRINCEAN Serghei

(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025